

TÜRKLERİN BİRLEŞTİĞİ

Sayı: 35-MART 2024

TÜRK YOLU

“Türk Milletinin Yaratılış Nedeni Cihana Hakim Olmasıdır.”

ÇANAKKALE'YE KOŞAN RUMELİLİ GÖNÜLLÜLER

Türk Yolu Dergisi

Yıl: 3 | Sayı: 35 | Mart 2024

TÜRK KONSEYİ
Stratejik Araştırma
PLATFORMUAdına İmtiyaz Sahibi
Murat ULUTÜRK Yazı İşleri Müdürü
Nevzat ÖZTÜRKGenel Yayın Yönetmeni
Rafet ULUTÜRKYayın Kurulu Başkanı
Doç. Dr. Süleyman ÖZMENYayın Kurulu
Prof. Dr. Hayati DURMAZ
Prof. Dr. Ahmet ÇOLAK
Prof. Dr. Ramazan BİÇER
Doç. Gökçe Yükselen A. PELEREditör:
Raziye ÇAKIRYayın Koordinatörü
İbrahim SOYTÜRK
Murat KAYNAKDış Temsilcilikler
Koordinatörü
Alptekin CEVHERLİHukuk Danışmanı
Av. Seniha RasimGrafik Tasarım
Derya YILDIRIMYönetim Merkezi
Londra - İngiltere**Oyunlarını boza boza**
İhanetlerini eze eze
yolumuza devam ediyoruz
YOLA DEVAM**TÜRK YOLU****TEMSİLCİLİKLER****ABD**

Ali GÖKAY

Afganistan

Abdulhekim MAHDUM

Almanya

Seniha Rasim SABRİ

Azerbaycan

Mehseti HÜSEYNOVA

Bosna Hersek

Safet ERDEM

Belçika

Yusuf CİNAL

Bulgaristan - Sofya

Mehmet DEĞİRMENCİ

Çuvaşistan

Oleg TSEPLENKOV

Dağıstan

Yangurchi ADZHİEV

Gagauzya

Oleg GARİZAN

Hollanda

Fatma AKTAŞ

İsveç

Halid OSMAN

İspanya

İbrahim ÖZKALEMKAŞ

İrak

Mehmet TÜTÜNCÜ

KKTC

Güven ARIKLI

İngiltere

Londra - Ahmet ÇOLAK

Birmingham - Raziye ÇAKIR

Karaçay -Balkar

Hasan HALKOCH

Kazakistan

Nurgali JUSİPBAY

Kırgızistan

Atıla GÜVEN

Kosova

Sali SALLAH

Makedonya

Enes İBRAHİM

OMSK

Altınay JUNUSOVA

Ukrayna

- Kırım -Eskender BARIYEV

Özbekistan

Bahtiyor ABDUKARİMOV

Romanya

Gülten ABDULA

Rusya - Moskova

İbrahim Halil BALAYOĞLLARI

Suriye

Ali ÖZTÜRKMEN

Tuva

Katya TYDYKOVA

Tataristan

Bary DAVLETRAREEV

Yakutya

Valery LUKOVITSEV

Türkiye

- Anadolu - İsmail CİNGÖZ

- Avrupa - Nedim BİRİNCİ

- Kocaeli - Alptekin CEVHERLİ

- RİZE - Yucel TANAY

- Bursa - Ridvan TÜMENOĞLU

- Çanakkale - Samet KIRCAALİ

Türkiye:

Tel: +90 (212) 511 63 47

Belgegeçer: +90 (212) 526 51 98

Avrasya Gıda Tur. İnş.

Reklam ve Yayın San. Tic. Ltd. Şti.

Cevatpaşa Mah. Tevfik Fikret Cad. No:

13/B Bayrampaşa - İstanbul

Reklam ve İşbirlikleri için:**Nedim AKIN**

merhaba@turkyolu.org

www.turkyolu.org

instagram.com/turkyoludergi

facebook.com/turkyoludergi

twitter.com/turkyoludergi

İÇİNDEKİLER

- 4 — BAŞYAZI - MURAT ULUTÜRK
- 5 — NEVRUZ: TÜRKLERİN DÜNYAYA ÇIKIŞI VE YENİDEN DOĞUŞ
- 6 — ATATÜRK'ÜN HAYALİ: İDEAL CUMHURİYET KÖYÜ
- 8 — SOMALİ VE TÜRKİYE'NİN MAVİ VATANI BİRLEŞİYOR
- 10 — BULTÜRK GENEL BAŞKANI İLE RÖPORTAJ
- 14 — BGSAM'DAN CUMHURBAŞKANINA AÇIK MEKTUP
- 12 — MİDLAS, İLK FÜZE ATIŞINI TGG İSTANBUL'DAN
- 15 — 18 MART ÇANAKKALE ZAFERİ
- 16 — DÜNDEN BUGÜNE BULGARİSTAN (1989-2020)
- 18 — SÜLEYMAN SOYLU'DAN BULTÜRK DERNEĞİNE ZİYARET
- 21 — TÜRK DÜNYASI STK'LARDAN SALDIRIYA KINAMA
- 22 — 8 MART KADINLAR GÜNÜ
- 25 — SAVUNMA SANAYİNDE PATENT SAYISI 10 KAT ARTTI
- 26 — FİRDEVS BÜYÜKATEŞ'İN ŞİİRLERİNDEN ÖRNEKLER
- 27 — MAVİ VATAN DOKTRİNİ MİMARİ BULTÜRK'TE
- 28 — DÜNDEN BUGÜNE BULGARİSTAN (354-1989)
- 30 — TRABZON'DAN TABANCA İHRACATI
- 32 — BULGARİSTAN'DA KURULMUŞ SÖZDE TÜRK PARTİLER
- 38 — TÜRK SAVUNMA SANAYİSİNDE YENİLİKLER
- 42 — ÇANAKKALE'YE KOŞAN RUMELİLER - PROF:DR: ERHAN AFYONCU
- 44 — SÜLEYMAN SOYLU BULTÜRK'TE- MUSTAFA KEMAL SALLI
- 46 — ONBİR AYIN SULTANI - PROF.DR. AHMET ŞİMŞİRGİL
- 48 — ASELSAN'DAN YENİLİKLER

MART AYI BAŞYAZI

Murat ULUTÜRK

Sevgili Okuyucular,

Baharın müjdecisi Mart ayına hoş geldiniz.

Yeni bir umut ve heyecanla karşılıyoruz baharı. Doğanın uyanışıyla birlikte içimizde de yeni başlangıçlara hazırlanmanın coşkusunu yaşıyoruz

Mart ayının taze esintisiyle birlikte yeniden TÜRK-YOLU Dergisi'nde buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Baharın müjdecisi olan bu ay, doğanın uyanışıyla birlikte umut dolu günlerin habercisidir. Mart ayı, geçmişle gelecek arasında bir köprü gibidir. Ardında bıraktığımız kışın soğuşunu ve sessizliğini geride bırakarak, doğanın uyanışını ve yeniden canlanışını müjdeleyen bir aydır. Baharın gelişle birlikte toprağın yeşermesi, çiçeklerin açması ve kuşların cıvıltısıyla dolup taşan günler bizi bekliyor.

Toprağın uyanışıyla birlikte, tarihimizin derin izlerini de tekrar hatırlarız. Atalarımızın bize mirası olan değerlerle geleceğe daha güçlü adımlarla ilerlemenin heyecanını yaşıyoruz.

Bu ay, özellikle milli ve manevi değerlerimizi hatırlamak, kültürel zenginliklerimize sahip çıkmak ve birlikte daha güçlü bir Türkiye için çalışma zamanıdır. Bu ay, hem doğanın yeniden doğuşuna tanıklık ettiğimiz, hem de kendi içimizde yenilenme ve büyüme fırsatlarını değerlendireceğimiz bir zaman dilimidir.

Geçmişteki deneyimlerimizden dersler çıkararak ve geleceğe umutla bakarak, yeni hedefler belirlemenin ve adımlar atmaya başlamanın tam zamanıdır.

Geleceğe dair umutlarımızı diri tutmak, birlik ve beraberlik içinde hareket etmek, toplum olarak karşılaştığımız her zorluğun üstesinden gelmemize yardımcı olacaktır.

TÜRKYOLU Dergisi olarak, mart ayında da siz değerli okuyucularımıza bilgi dolu içerikler sunmaya devam edeceğiz. Türk kültürüne, tarihine ve geleceğine dair ilham verici yazılarla dolu bir sayı hazırladık. Umuyoruz ki bu sayımız, sizlere hem bilgi hem de ilham kaynağı olur.

Geleceğe daha umut dolu bakabilmek için geçmişimizi tanımak ve değerlerimizi korumak önemlidir.

Bu bilinçle, hep birlikte daha aydınlık bir yarınlara doğru ilerleyeceğimize inanıyoruz. Baharın gelişle birlikte, umutlarımızın yeşerdiği, sevgi ve barışın yeşil bir dal gibi her yere yayıldığı bir dünya diliyoruz. Mart ayının getirdiği coşku ve neşeye, hayatımızın her alanında başarılar ve mutluluklar diliyoruz.

Bu vesileyle, tüm okuyucularımıza sevgi ve saygılarımızı sunuyor, mart ayının huzur ve bereket getirmesini diliyoruz.

Sağlıklı ve mutlu günler dileriz.

Saygılarımla,

Nevruz: Türklerin Dünyaya Çıkışı ve Yeniden Doğuşun Kutlaması

Murat ULUTÜRK

Dünyanın dört bir yanında farklı kültürlerde kutlanan Nevruz, Türkler için özel bir anlam taşır. Türklerin tarih boyunca yaşadığı göçler ve yayılmalar sonucunda farklı coğrafyalara yerleşmiş olmalarına rağmen, Nevruz onlar için birleştirici bir öge olmuştur. Nevruz, Türk kültüründe köklü ve derin bir öneme sahip olan geleneksel bir bayramdır.

Binlerce yıllık bir geçmişe dayanan bu kutlama, Türklerin dünyaya çıkışını temsil eder ve doğanın uyanışını, yenilenmesini ve bereketlenmesini kutlar.

Nevruz, 21 Mart'ta, güneşin doğuşu ve doğanın uyanışıyla birlikte kutlanır. Bu tarihte güneş, ekvatorun tam üzerinde olduğu için gece ile gündüzün eşit olduğu bir denge zamanıdır.

Türk kültüründe Nevruz, doğanın uyanışı ve bereketin başlangıcı olarak kabul edilir.

Aynı zamanda Türklerin tarih boyunca yaşadığı zorlukların üstesinden gelme ve yeniden doğuşunun bir sembolüdür.

Türklerin Nevruz'u kutlama geleneği, Orta Asya'daki-Türkistan'da Türk bozkırlarından başlayarak dünyanın dört bir yanına yayılmıştır.

Binlerce yıldır süregelen bu kutlama, Türk kültüründe önemli bir yer tutar ve toplumun birlik ve beraberliğini pekiştirir.

Nevruz'un kökeni binlerce yıl öncesine dayanır. Türk mitolojisine göre, Tanrı Tengri'nin kızı Umay ve Oğuz Han'ın oğlu Yıldız'ın aşkı,

Nevruz'un kutlanmasının temelini oluşturur.

Umay ve Yıldız'ın birleşmesiyle doğan Oğuz Han, Türk milletinin atası olarak kabul edilir. Bu nedenle, Nevruz aynı zamanda Türklerin atalarına olan saygının ve minnetin bir ifadesidir.

Nevruz kutlamaları genellikle ateş yakma, çeşitli ritüeller, şarkılar ve danslarla doludur.

Türkler, bu özel günü aileleriyle, komşularıyla ve toplumlarıyla birlikte kutlarlar. Bugün, Nevruz'un kutlandığı Türk dünyasında çeşitli etkinlikler düzenlenir ve geleneksel kültürel gösteriler sergilenir.

Nevruz, Türkler için birlik ve beraberliğin, dayanışmanın ve umudun simgesidir.

Her yıl bu özel günü kutlayarak, Türkler geçmişlerine olan bağlılıklarını ve geleceklerine olan inançlarını ifade ederler. Nevruz, Türklerin dünyaya çıkışını ve yeniden doğuşunu kutladığı, sevgi ve barışın hakim olduğu bir bayramdır.

Türkler için Nevruz, sadece bir mevsim değişimi değil, aynı zamanda birlik ve beraberliğin, dayanışmanın ve umudun simgesidir.

Bu özel gün, geçmişle gelecek arasında köprü kurar ve Türk kültürünün zenginliklerini kutlar.

Nevruz kutlamaları, Türklerin dünya çapında bir araya gelerek birlik ve beraberliklerini pekiştirdikleri önemli bir etkinliktir.

Bu gelenek, binlerce yıl boyunca yaşatılmış ve gelecek nesillere aktarılmıştır. Her yıl, baharın gelişiyi birlikte, Türkler Nevruz'u coşkuyla kutlar ve umut dolu bir geleceğe adım atarız.

Bugün, Türk milleti Nevruz'u kutlamaya devam ediyor ve bu özel günü, kültürlerinin bir parçası olarak yaşatmayı sürdürüyor.

Nevruz'un getirdiği umut ve coşkuyla, Türklerin birlik ve beraberlik içinde daha aydınlık bir gelecek kurmaları dileğiyle...

Saygılarımızla,

Atatürk'ün Hayali: İdeal Cumhuriyet Köyü

Muştafa Kemal Atatürk, bir ülkenin gelişmesini sağlayacak en önemli yapı taşının köyler olduğunun bilincindeydi ve bu bölgelerin kalkınması için çeşitli çalışmaların üzerinde durdu. Bunların belki de en önemlisi, İdeal Cumhuriyet Köyü projesiydi.

İdeal Cumhuriyet Köyü Projesi Nedir?

Afet İnan, "Devletçilik İlkesi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Birinci Sanayi Planı" adlı kitabında İdeal Cumhuriyet Köyü projesi için şu ifadeleri kullanıyor:

1937 yılında Trakya Umumi Müfettişi General Kâzım Dirik tarafından bana verilmiş olan bu planı yapan mimarın adı konmamıştır. Ancak üzerinde 'Her hakkı mahfuzdur' diye kayıt vardır. Planda 43 kamu kuruluşu yer alıyor. Bir köye gerekli olan her şey düşünülmüştür. O zaman bu planın herhangi bir yerde uygulanmaması büyük bir kayıptır. İdeal Cumhuriyet Köyü planının bugün yeni kurulmakta olan köylerimize uygulanmasını candan dilerim.

Cumhuriyetin kurulduğu dönemde devletçilik politikası gereği 150'den fazla şehir, köy ve belde; o dönemin ihtiyacına yönelik olarak planlanmaya başlandı. Ülkemizden ya da yurt dışından mimar ve şehir planlama uzmanlarıyla gerçekleştirilen bu planlamaların bir kısmı da İdeal Cumhuriyet Köyü projesinde olduğu gibi bir model seçilerek ülkemizin sosyoekonomik ihtiyaçlarına göre yeniden uyarlandı.

İdeal Cumhuriyet Köyü'nün Bir Benzeri: Bahçe Kentler İdeal Cumhuriyet Köyü projesinin örnek alındığı model olarak "bahçe kent"lerden söz edebiliriz. Bahçe kentler ilk kez 1898 yılında İngiltere'nin Letchworth kentinde Şehir Plancısı Ebenezer Howard tarafından uygulanmıştır.

Bahçe Kent Nedir?

Bahçe kentlerde tarım alanları ve ormanlar ile çevrelenen; yeşil kuşak, konut ve endüstri alanlarını birleştiren dairesel tasarımlı bir yer-

leşim kurgulanmıştır. Bahçe kentler genel olarak pašta dilimi biçiminde eşit şekillerde farklı işlevlere sahip alanlara bölünmüştür. Bu projenin bir benzeri, 1965 yılında Danimarka'da Brøndby Banliyösü'nde de uygulanmıştır.

İdeal Cumhuriyet Köyü Projesi Detayları

İdeal Cumhuriyet Köyü Projesinin Özellikleri

İdeal Cumhuriyet Köyü projesi her ne kadar mimari biçimiyle dikkat çekse de esasen ilgi çekici tarafı; içerdiği kamusal işlevler, dolaşımıyla önerdiği yeni kırsal yaşam modelidir.

Doç. Dr. Ömer Atabeyoğlu, "Atatürk'ün kırsal kalkınma projesi 'İdeal Cumhuriyet Köyü Projesi'nin Mekân Kuramları Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı makalesinde İdeal Cumhuriyet Köyü projesinin teknik detaylarıyla ilgili şu ifadeleri kullanmaktadır:

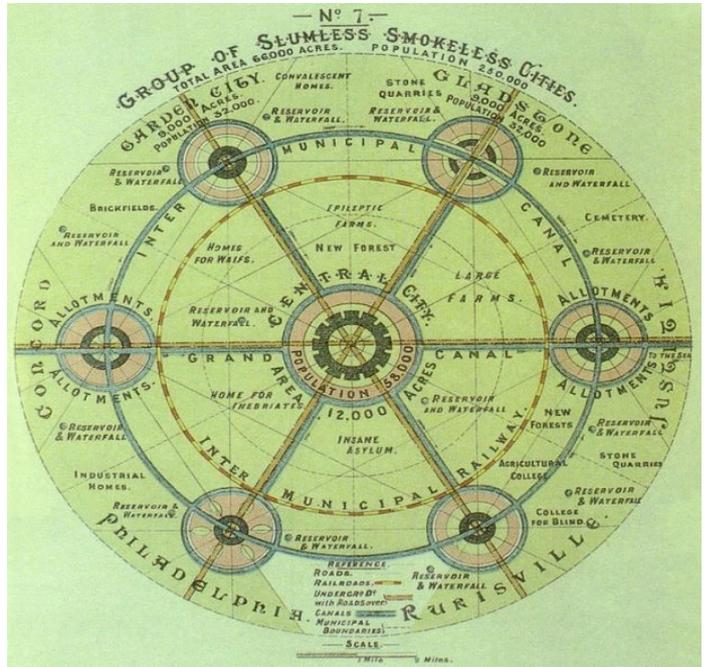
Proje dairesel düzende ve ışımsal akımlarla kurgulanmıştır. Üç tane birincil, bir tane ikincil statüde dairesel yol planı projenin ana hatlarını oluşturmaktadır. Bu dairesel düzen içten dışa doğru merkezde köy meydanı ve kurumsal yapılar, çevreleyen dairede yaşam alanları ve sonrasında da kırsal alan kullanımlarını barındırmaktadır. Plan 138 haneli olarak kurgulanmıştır. Köyde 43 adet kuruma yer verilmiş olup, bu kurumlar bir köyde ihtiyaç duyulabilecek, eğitim, sosyal ve kültürel yaşam, üretim, depolama, satış ve yönetime dair unsurları barındırmaktadır. Beş adet ışımsal yol alanı baştan başa katetmektedir. Bu yollar hem çevre köyler ile hem de köy katmanlarının kendi içlerindeki bağlantılarını kurmaktadır. Yerleşimin merkezinde bir meydan oluşturulmuştur. Yollar merkezde, köy meydanına bağlanmaktadır. Köy projesinde pek çok farklı fonksiyona yer verilmiştir.

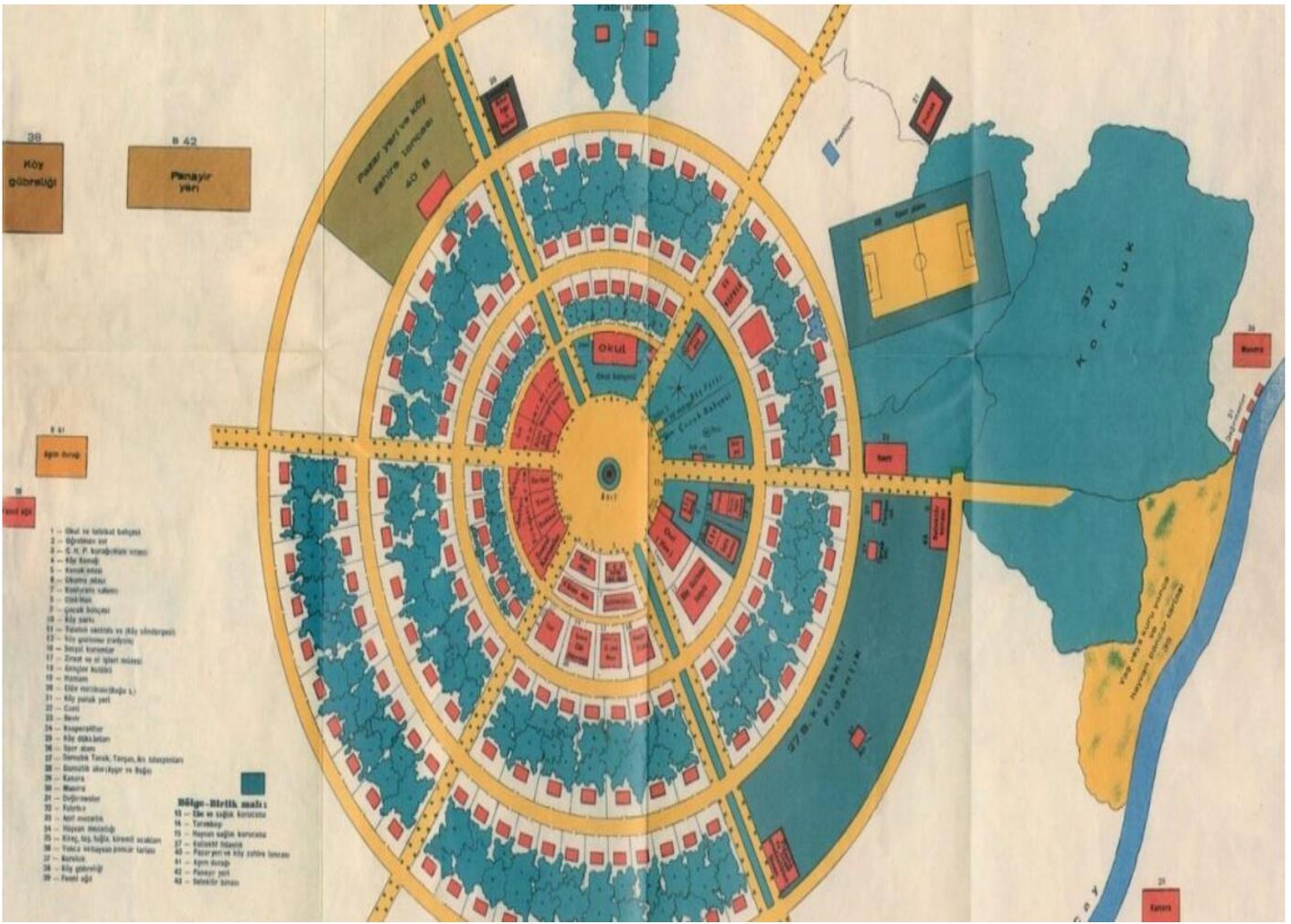
Kategorilere göre İdeal Cumhuriyet Köyü'nde yer alan unsurlar ise aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

Kültürel mekânlar: Konferans salonu, ziraat ve el işleri müzesi.

Sosyal mekânlar: Sosyal kurumlar, halk odası, gençler kulübü, köy gazinosu.

Ticarethaneler: Kooperatifler, köy dükkânları, pazar yeri ve köy zahire loncası, berber, terzi, nalbant, marangoz, kalaycı, demirci, fırıncı, arabacı.

Konaklama: Konuk odası, han, köy konağı, otel.

Dini mekânlar: Cami, asri mezarlık.

Üretim: Mandıra, fabrika, değirmenler, kanara, kireç, taş, tuğla ve kiremit ocakları.

Su ile ilişkili elemanlar: Çeşmeler, hamam, artezyen, yunak yeri, umumi tuvalet, su deposu.

Teknik yapılar: Telefon santrali, köy söndürgesi.

Sağlık: Ebe, sağlık korucusu, revir, etüv makinesi, veteriner. Rekreasyon: Çocuk bahçesi, köy parkı, panayır yeri, spor sahası.

Eğitim alanları: Okul ve uygulama bahçesi, okuma odası, öğretmen evi.

Hayvancılık: Hayvan sağlığı korucusu, fenni ağıl, aşım durağı, tavuk, tavşan, arı istasyonları, damızlık ahır, hayvan mezarlığı.

Tarım: Yonca ve hayvan pancar tarlası, koruluk, gübrelik, tarım başı, fidanlık, selektör binası.

Çağdaş, İnsan Odaklı Bir Yaklaşımın Eseri

İdeal Cumhuriyet Köyü tasarlanırken sosyal hayatın yanı sıra ekonomi de düşünüldü. Nitekim projeye göre köyde yaşayan insanlar gıda ihtiyacını, kendi bahçelerine ektikleri ürünlerle karşılayacaktı. Bunun yanı sıra köy ekonomisinin kalkınması için ayrılan ortak toprakta da üretim yapılacak, böylelikle bölge insanı hem gelir elde edecek hem de üretimin önu açılacaktı. Toprak ağalığına da karşı olan bu proje; özetle çağdaş ve insan odaklı bir yaklaşımın eseri idi.

İdeal Cumhuriyet Köyü'nün Bölümleri

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Zeynep Eres, İdeal Cumhuriyet Köyü'nün dairesel, ikinci ve üçüncü dilimlerini şu şekilde açıklamaktadır:

Dairesel dilim: Ortasında bir anıt bulunan meydanı çevreleyen birinci yapı adası dizisinde; okul, köy konağı, halk odası, kooperatif, otel, umumi hela gibi çeşitli kamusal yapılar ve parklar yer alır.

İkinci dilim: Bütünüyle konuta ayrılmıştır.

Üçüncü dilim: Bu dilimin yarısı konuta, yarısı fidanlık, lonca, spor alanı gibi büyük açık alanlara ve fidanlık binası, fabrika gibi kamusal yapılara ayrılmıştır. Köyün yakın çevresinde de köy dışında olması uygun görülen, mezarlık, gübrelik, panayır, koruluk gibi işlevler tanımlanmıştır.

Atatürk'ün ülkemizde köylerin doğru planlamayla gelişmesi ve kalkınması adına hazırlanmasını istediği bu dairesel model, 12 bin yıllık geçmişi bulunan Göbeklitepe ile de benzerlik göstermektedir. Bu da Atatürk'ün zamandan bağımsız düşünebilen bir akla sahip olduğunu bir kez daha kanıtlamaktadır.

Ekilen Tohumları Yeşertmeliyiz

Ülkemizin kurucu aklı; yıllar önce büyük düşünerek ekonomiden eğitime, tarımdan mimariye kadar her noktada gelişimimizi sağlayacak adımların öncüsü olmuştur.

Bugün bize düşen en büyük görev ise yapılmak istenenleri içselleştirerek geliştirmek, tabiri yerindeyse ekilen tohumları yeşertmektir. Anadolu kültürününün sahip olduğu tüm zenginlikleri bilim ve sanatla besleyerek ülkemizin çağdaş uygarlık seviyesinde layık olduğu yeri almasını sağlamak temel amacımız olmalıdır.

Somali ve Türkiye'nin Mavi Vatanı birleşiyor

7 Ekim 2023'ten beri Gazze olaylarını ve Husiler'in Kızıldeniz'de İsrail bağlantılı gemilere saldırılarını bahane eden ABD, İngiltere ve AB gibi büyük güçler Orta Doğu, Kızıldeniz ve Afrika Boynuzu çevresinde varlıklarını artırmışlardır. Hatta bölgede deniz güvenliğini sağlamak üzere 18 Aralık 2023'te ABD öncülüğünde Refah Muhafızı Operasyonu adında uluslararası bir deniz gücü teşkil edilmiştir.

Zaten ABD, Çin, Rusya, Fransa, İngiltere, Japonya, İtalya, İran gibi güçler "deniz haydutluğu ile mücadele" gerekçesiyle yıllardır Somali, Yemen, Sudan ve Cibuti başta olmak üzere bu bölgede varlık göstermenin ötesinde kalıcı üsler dahi elde etmiş durumdadır. Türkiye'nin de Afrika boynuzu ülkeleri olan Somali, Etiyopya, Eritre ve Cibuti ile gün geçtikçe daha da yakınlaşan ve derinleşen ilişkileri vardır. Türkiye bu ülkelerle yalnızca ikili ilişkiler kurmakla kalmıyor aynı zamanda bu ülkelerin birbirleri arasındaki sorunlarda da hakem rolü üstleniyor.

Somali ve Etiyopya gibi ülkelerde de iç savaşları durdurmak ya da önüne geçmek için çeşitli boyutlarda girişimlerde bulunuyor. Bu atmosferde, Türk ve Somali Savunma Bakanlarının 8 Şubat 2024'te Ankara'da bir araya geldiği ve "Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması"nı imzaladığı duyuruldu.

Daha aradan 2 hafta dahi geçmeden 21 Şubat 2024'te, bu anlaşmanın önce Somali Bakanlar Kurulu tarafından sonra da Somali Parlamentosu tarafından onaylandığı ve kabul edildiği duyuruldu. Öte yandan Somali'nin bu anlaşmaya verdiği önemi ifade etmek adına şunu da belirtmekte fayda vardır; Somali'nin bu minvalde daha önce ABD, Mısır, BAE, Katar ve Suudi Arabistan yaptığı anlaşmaların hiçbirisi Somali Parlamentosu'nda henüz onaylanmamıştır.

Fakat 8 Şubat 2024 tarihinde imzalanan bu anlaşma çok kısa süre içerisinde Somali Parlamentosu'ndan onaylanmıştır...

Anlaşmanın içeriği resmi olarak paylaşılmamış olsa da, 10 yıllık olması planlanan bu anlaşmanın kapsamının şu şekilde olduğu çeşitli kaynaklarda özetle şu şekilde yer almıştır; Savunma ihtiyacı halinde ortak hava, kara ve deniz operasyonlarının planlamasına ve icrasına destek sağlanması, Gemi inşa, liman ve tesis kurma, işletme ve bunlar için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, Deniz hukuklarının uyumlaştırma; terörizm, deniz haydutluğu, silahlı soygun, yasadışı avlanma, kaçakçılık gibi her türlü tehdide karşı tek taraflı ve ortak önlemler alma Somali deniz yetki alanlarında balıkçılık ve hidrokarbon çıkarma dahil, ortak ve tek taraflı tesisler kurma, güvenlik bölgeleri oluşturma, Somali ordusuna eğitim, doktrin ve ekipman desteği sağlama; kıyı güvenlik tesislerinin kurulması ve yönetilmesi.

SOMALİ İLE YAPILAN ANLAŞMANE ANLAMA GELİYOR? Türkiye ile Somali arasındaki işbirlikleri, sadece güvenlik alanında değil, aynı zamanda ekonomik ve insani yardım alanlarında da gerçekleşmektedir. İşte Türkiye ve Somali arasındaki bazı önemli işbirlikleri: Askeri İşbirliği:

2011'den bu yana Türkiye, Somali'ye askeri eğitim ve teknik destek sağlamıştır. Mogadişu'da geniş bir askeri üssü bulunan Türkiye, Somali Türk Görev Kuvveti Komutanlığı ile işbirliği yapmaktadır. Bu işbirliği, Somali'nin güvenlik kapasitesini artırmayı amaçlamaktadır.

Oluşum sürecine ve eğitimine katkı sağladığımız Somali Ulusal Ordusu; Somali'nin terörle mücadelesinde önemli bir başarı elde etmiştir. Bu başarı, Afrika coğrafyasında önemli bir 'rol model' oluşturmaktadır ve bu eğitim modelinin uygulanması için Afrika'daki başka ülkelere de talepler gelmektedir. Bilindiği üzere, "dost ve kardeş ülke" olarak gördüğümüz Somali'de güvenlik ve istikrarın sağlanmasına yönelik olarak; eğitim, danışmanlık ve destek kapsamında faaliyetlerimiz devam etmektedir.

Somali Ulusal Ordusu'nun yeniden yapılandırılması ve terörle mücadele edebilecek yapıya kavuşabilmesi açısından 10 yılı aşkın süredir destek sağlanmaktadır. Desteğim izle askeri okullar kurulmuş ve eğitimi er devam etmektedir. Somalili öğrenciler üniversitelerimizde ve askeri okullarımızda yıllardır eğitim görmektedirler Ekonomik Yardım ve Altyapı Yatırımları: Türkiye, Somali'yi yeniden ayağa kaldırmak için eğitim, sağlık ve ekonomi alanlarında önemli altyapı yatırımlarında bulunmuştur. Ayrıca Türkiye, Somali'nin deniz kaynaklarının gelişimine

katkıda bulunmayı hedeflemektedir. İnsani Yardım ve Diplomasisi: Türkiye, Somali'ye insani yardım sağlamış ve ülkenin terörle mücadele edebilmesi için askeri eğitim ve iş birliği adımları atmıştır. Bu çabalar, Türkiye'nin "insani diplomasi" anlayışının bir örneğini oluşturmuştur.

Somali Savunma Bakanının ziyareti esnasında 8 Şubat 2024'te imzalanan "Savunma ve Ekonomik İş Birliği Çerçeve Anlaşması" ile ikili askerî ilişkilerimiz kapsamında, şu ana kadar yapılan faaliyetlerimizin daha da geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi hedeflenmektedir. Somali'nin isteği üzerine terörle mücadele konusunda verdiği miz desteği deniz güvenliği alanında da vereceğiz.

Böylece Somali'nin kendi karasularındaki yasa dışı ve düzensiz faaliyetlerle mücadelede kapasite ve kabiliyetlerini geliştirmesine yardımcı olacağız. Söz konusu anlaşmanın onay süreci devam etmektedir.

Bu anlaşmanın, Türkiye-Somali ilişkilerine ciddi bir ivme kazandıracığı açıktır.

ANLAŞMANIN JEOPOLİTİK ÖNEMİ

Bölgede çok sıcak gelişmeler yaşanırken böyle bir anlaşma yapılması son derece önemlidir. Filistin-İsrail savaşı, Kızıldeniz'deki gerilim, İran'ın vekil güçleri ile Afrika boynuzuna nüfuz etme gayretleri devam ederken bu anlaşma oldukça kritik bir konjonktürde gerçekleşmiştir.

Türkiye ile Somali arasında gerçekleştirilen anlaşmanın jeopolitik motivasyonunu 1 Şubat 2024 tarihinde Etiyopya ile Somali Federal Cumhuriyeti'ne bağlı bir federal yönetim olan Somaliland ile imzaladığı sözde Mutabakat Zaptı üzerinden de değerlendirmek lazımdır.

1991 yılında tek tarafı olarak bağımsızlık ilan eden Somaliland şu ana kadar hiçbir devlet tarafından tanınmamıştır.

Denize kıyısı olmayan ancak her türlü ihtiyacını en yakın limanlardan temin etmek ve mallarını ihraç etmek durumundaki Etiyopya'nın donanmasını geçici olarak bulundurduğu Cibuti yerine denize ulaşmak için Somaliland ile anlaşması, Somali tarafından düşmanca bir adım olarak algılanmıştır.

Bu gelişmelerin yaşandığı bir ortamda Somali, Türkiye ile "Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması" nı imzalamıştır.

Yani Somali Türkiye'nin yardım ve desteğini almak istemiş, Türkiye'ye güvenmiştir.

Üstelik "*Nil nehri üzerinde Etiyopya'nın inşa ettiği Rönesans Barajı*" yüzünden Etiyopya ile sorunu olan Mısır'ı Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan da Şubat ayı içerisinde ziyaret etmiştir.

Hem Etiyopya, hem de Somali ile iyi ilişkileri olan Türkiye bu anlaşma ile yine "*güvenilir arabulucu*" rolünü pekiştirerek Etiyopya ve merkezi Somali hükümeti arasında bir uzlaşma sağlayabilir.

Bunun ötesinde Türkiye bölgede Etiyopya ile Mısır arasında süren gerginliğin çözüme kavuşturulmasında "uzlaştırıcılık" *ya da en azından "aracılık"* yapabilir. Nihayetinde bu anlaşma, Türkiye'nin Afrika Boynuzu bölgesinin etkili ve önemli bir aktörü haline gelmesini sağlamıştır.

ANLAŞMANIN EKONOMİK VE KÜRESEL ETKİLERİ

Bölge deki deniz haydutluğunu sorununun kökenine indiğimizde, Somali'deki deniz haydutluğu, Avrupalı balıkçıların (başta İspanyol, İtalyan ve Yunan) Somali kıyılarında avlanarak Somali halkının temel geçim kaynağı balığı ellerinden almasıyla başlamıştır.

Somali halkının çoğunluğu geçimini balıkçılıktan sağlamaktadır. Ancak Somali'nin deniz yetki alanlarında özellikle Avrupalı balıkçılar tarafından balıklarının çalınması,

Somalili balıkçıların balıkçılık yapamaz hale gelmesine ve geçimlerini sağlayamamalarına neden olmuştur.

Balıkçılıktan istifade edemeyen, balıkları çalınan Somalili balıkçıların zamanla haklarını korumak için başlattığı bir hareket deniz haydutluğuna dönüşmüştür. Ne yazık ki geçim kaynakları elinden alınan bu insanlar geçimlerinin sağlayabilmek için deniz haydutluğu yapmak durumunda kalmıştır.

Bu durumun dünya deniz ticaretine son derece olumsuz etkileri olmuştur.

Daha önce küresel bir sorun haline gelen durumun tekrarlınmaması için de Somali ile imzalanan bu anlaşma çok önemli bir adımdır.

Zira bu anlaşma ile birlikte Somali halkı kendi deniz ülkesini Türkiye'nin desteği ile koruyabilecek, korunan deniz ülkesinde yani **SOMALİ MAVİ VATANI**nda rahatça balığı avlayacak ve temel geçim kaynağını elde ederek istikrarlı bir zemine kavuşacaktır.

Sadece balıkçılık değil, petrol ve doğal gazını da çıkarıp, işletebilecektir.

Somali'nin kendi deniz yetki alanını kontrol altına alması ve buradaki canlı ve cansız kaynakları kullanması, dünya barışı ve istikrarı için de son derece önemlidir.

Elbette bu anlaşmadan her devlet olduğu Türkiye de fayda sağlayacak, bu kaynaklardan pay alacaktır.

Bu son derece doğal bir uluslararası ilişki durumudur. İngiltere, Fransa, ABD, Rusya, Çin, İspanya, Hollanda, İtalya gibi devletler de böyle gelir elde etmekte, ekonomilerine bu şekilde büyük katkı sağlamaktadır.

Anlaşmanın Türkiye'nin Somali kıyılarında bulunacak (ki zengin kaynaklar bulunduğunu uluslararası otoriteler teyit ediyor) petrol-doğalgaz ya da maden, minerallerden de %30 pay almasını sağladığı söyleniyor.

Ayrıca bu anlaşma ile Türk balıkçıları da artık iyiden iyiye okyanus balıkçılığına terfi edecektir.

BULTÜRK GENEL BAŞKANI İLE RÖPORTAJ

RÖPORTAJ: BGSAM Bulgaristan Stratejik Araştırma Merkezi Başkan Vekili Nevzat ÖZTÜRK'ün BULTÜRK Genel Başkanı Rafet ULUTÜRK ile röportajı:

Soruları soran Nevzat ÖZTÜRK

SORU: KISACA KENDİNİZİ TANITIRMISINIZ

Cevap: Bende Bulgaristanlı bir soydaşım. Bulgaristan'dan Türkiye'ye geldik. Anavatanımızın bağrında örgütlendik. Hedefimiz tüm Dünya Türklerinin de olduğu gibi bizlerde Kızılelma'ya doğru koşuyoruz. Amacımız dünyada kardeşçe yaşamak, gönüllere ve dünyaya gerçek barışı ve huzur getirmek, kısaca onurlu ve ahlaklı insan olma yolundayız. Bulgaristan'da Müslümanlık ve Türklük davamızın orada üniversite bitirmekle, devletin herhangi bir işine atanmakla ya da Bulgar haydut anıtlarına ya da Rus "kurtarıcı" heykellerine çiçek ve çelenk taşımakla güç toplayıp yol alamayacağını anlayınca yön değiştirdik.

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: TÜRKİYE'YE GELMENİZİN SEBEBİ NE?

Türkiye'ye gelmemin sebebi, aile postunu sakın bir gölgeye ve huzurlu bir ortama atmak değil, 20. asır boyunca ezilen ve ezildikçe sertleşen ve bilinçlenen Bulgaristan Türklerini kimlik ve dava sahibi bir azınlık olarak Türkiye'ye ve Türk Dünyasına tanıtmaktı ve sesini daha gür çıkmasını sağlamaktır. Sesimizi buradan daha gür çıkacağına inandım.

Artık çeyrek asırdan uzun bir zaman bu davayı toplum-sallaştırma ve yasallaştırma gayreti içindeyim. Türkiye Cumhuriyeti'ne gerçek Bulgaristan Türklerini bir nebze olsun anlatabildik. Tüm Türk Dünyasını dolaşarak gerçek Bulgaristan Türklerini tanıttım ve problemlerini ve sevinçlerini birlikte paylaştık buna da devam etmekteyim.

Tüm Türk Dünyasında ortak bir Türk Dünyasında soykırımlar kitabının Bulgaristan ve Balkanlar kısmını hazırladık ve kısmetse bir dahaki bayramda bu kitabımız da hazır olacaktır.

Bizler geçmişimizi sadece tarih olarak değil, bizler gençlerimize gelecekte yolunu aydınlatmak doğruyu eğriden ayırmak ileride yollarını bulmak için gençlerimize öğretmek arzusundayız.

+

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: DEVLET NE İFADE EDER SİZİN İÇİN?

Devletlerin temelinde kültür ve medeniyet var. Kültür ve medeniyetin ana unsuru inanç sistemidir. İnanç sistemi o toplumun dini değerleri bunların kültüre yansımalarıdır. İşte Ramazanlar da bu bir ay boyunca bunun en güzel örneğidir. İslam dininin Türk Milleti ile beraber Türk Milletinin de İslam birliği ile beraber almaya başladığı yeni yolun son 1300 yılın tarihi, hafızası hepsi bunun içerisinde. Aslında her dönemin kendine has bir güzelliği var. Türklerin en güçlü oldu dönem 1600'li yıllardır. Burada güçlü derken sadece askeri, ekonomik ve siyasi olarak değil ahlaki olarak da zirveye ulaştığı dönemdir.

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: TÜRKLER BALKANLARDA YALNIZ MI KALDILAR?

Osmanlı bu topraklardan çekildiğinde bizler Balkanlarda oralarda öksüz kaldık. Fakat ardından bizler Balkanlardan geriye çekildiğimizde orada kalan bizlerde dejenere olmaya başladık. Bizler dünya gücünü elden kaybettiğimizde yerine gelen Batı güçleri bizi çok yıprattı.

Büyük güçlerin etkisi altına giren diğer güçsüz devletler ve o devletin kültürünün altında dejenere olurlar. Osmanlı bu topraklardan ayrıldıktan sonra bizler o devletlerin etkisi ve o devletlerin kültürleri altında dejenere olmaya başladık. Bizde özellikle bu son 100 yıldır kendi kültürümüzde bazı dejenerasyonlar oldu. Kendi kültürümüzü yaşayamadık. Töremiz her şeyimiz yasaklandı.

Bu yıpranma zamanı şöyle; Bir devlet güçten düştüğü zaman güçlü olan devletlerin kültürlerin etkisi altına giriyor. Bu kültür bizlerde deformasyonlara sebep oldu. İşte bunun sonucunda biz bazı değerlerimizi kaybediyoruz. Bu son 100 yıldır bizler bu durumdayız.

Son 100 yıldır kendi kültürümüzde bazı dejenerasyonlar var fakat her şeye rağmen bunun en iyi devam ettiği şeylerden bir tanesi o inanç sistemimizin kültürümüz ile beraber getirmiş oldu işte bu güne kadar gelmiş olan bayramlardır. Devletlerin hafızası gibi aynı şekilde devletin içerisine kültürene yerleşmiş bir milletin din hafızası da vardır. En güzel kültür özelliği onlardır. Hepimizin babalarımızın elini tutarak namaza gittiğimizi bir hatırlayınız. Bu Millet 1300 yıldır bu dinle beraber aynı kültürü özümsemiş. Konuşmasında öyledir bizim her kullandığımız kelime mahkûm edilmiştir **GÜZELLİĞE TERBİYEYE AHLAKA YANI İSLAMA** mahkûm edilmiştir.

+

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: PEKİ MÜSLÜMAN OLMAYAN TÜRLERE NE OLDU?

Dünya'da Müslüman olmayan Türklere birçok yerde Türküklerini de kaybettiler. Hepsini bir yerlerde savrulup durdular ve başkalarının büyük devletlerin avı oldular. Bu bölünmeler dünya küresel güçlerin avuçlarına düşmemizi sağladı. İşte bu gün Macarlar, Hazar Türkleri, Finliler, ve Bulgarlar gibi. Bunlar eskiden bizimle ortak değerleri paylaşıyorlardı.

Türkiye'nin içerisindeki Hıristiyan tebaada aynı şekilde bizimle beraber ramazandıydı. Bizimle beraber ortak değerleri paylaşıyorlardı yüzyıllar boyu bu böyle sürdü. Biz burada 50-60 yılı hatırlıyoruz amma sizler bunu taa Gazneliler Karahanlılara kadar götürün.

İlk Müslüman olmuş Türk Devleti İDİL BULGAR Devletidir. İdil Bulgar devletinin hususi bize Müslümanlığı öğretin diye Abbasi halifesinden istediği yardım vardır. Onlarda gönderiyorlar amma daha sonra İdil Bulgar devleti Slav saldırıları sonucu yıkılıyor ve Hıristiyanlaşıyor. Bu günde biliyorsunuz otomatik olarak Tür tarihini İDİL BULGAR DEVLETİ yerine Karahanlılarla başlarlar.

+

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: PEKİ, BU BULGAR DEVLETİ NE OLDU

Bu boydan geri kalan bugünkü Çuvaşlar bu gün Çuvaşya'ya yerleşenlere Çuvaş dediler ve Tuna boyuna yerleşenlere Bulgar dediler. Orada da kalan Karaçay, Balkarlar'dır onlar da hala Müslümanlardır. İşte bir milleti nasıl üç böldükleri apaçık ortadadır. Ben kendim gittim Kazan'da bu BULGAR Minaresini yerinde gördüm. Burada halk ona Bulgar minaresi diye hitap ediyorlar ve bu gün hala dimdik ayakta.

O minareyi orada yerinde görebilirsiniz. Orada yaşayan halk buna **BULGAR MİNARESİ** diye hitap ederken o dönem buralarda nasıl kıyım olduğunu da anlatıyorlar. Slavlar Camilerini yakıp yıktıktan sonra bu minareyi de ibretlik için bıraktıklarını da anlatırlar. Bulgarlara Hıristiyan olmazsanız sonunuz bu olacak derler. Orada sadece minaresini ibretlik için bırakılıyor ve bu gün ibretlik abidesi olarak orada o günleri anlatırcasına dimdik duruyor. Devletleri ortadan kalktıktan sonra bunlar buradan 3 kola dağılıyorlar. 1.Çuvaşya – 2.Tuna Bulgar – 3.Karaçay Balkar Tatar. İşte bir boydan nasıl üç boy olduğunun da güzel bir kanıtıdır. İşte Türk milleti o büyük Türkistan'dan dağıla dağıla birçok çeşit Türk oluşturulduğunun da kanıtıdır.

+

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: Peki, Türkler Müslüman olanlar ne oldu?

İslam'la birleştikten sonra Türk milletinin yeni bir şahlanış dönemi başlıyor. Neden çünkü o günkü yaşayışına bir başka anlam geldi o anlam aynı zamanda yeryüzünde hakkın iradesini tesis etmek bunun en son örneği de Osmanlıydı. Osmanlı bütün bu yaşayışı kültür ve medeniyeti çok güzel bir organizasyona tabi tutmuş.

Bazı dönemlere bakarsınız insanlar şöyle der işte efendim şu şu dinde yok ama bizim kültürümüzde var işte Osmanlı bunları o kadar güzel bir ahenk içerisinde dans ettirmiş ki o kültür biz istesek te istemesek de o güzel günlerle bize kadar gelmiştir. İşte bu gün Azerbaycan ilk defa ramazan imsakiesini Türkiye'ye göre ayarladı. Çünkü bu güne kadar İran'a göreydi. Bu bir gösterge ve yakında hepsinde bu olacaktır. Türk dünyası tek pasaport, tek dil, tek millet. Aramızda sınırlar kalkacak gidişler insanlara mallara serbest olacak. Çok yakında Zengezur koridoru açıldığında Türk Dünyası bir biri ile buluşacak ve yepyeni birliklikler ve beraberlikler oluşturulacaktır. **TÜRK DÜNYASININ BİRLİĞİ BURADAN BAŞLAYACAKTIR**

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: RAMAZANLAR NEDİR?

Ramazanlar apayrı bir şeydir. Türkün vicdanının açığa çıktığı gündür. Bu millet ilk defa değildi Osmanlı döneminde İstanbul'dan kalkan o gemilerle Ramazan daha gelmeden önce tüm Akdeniz tüm Karadenizi dolaşıyorlardı. Osmanlı döneminde o Akdeniz havzasında ve Karadeniz çevresinde tüm bu bölgelere gemilerle bal, şerbet ve baklava taşıyordu. Oralarda bedava bunlar dağıtılıyordu.

İşte medeniyet dediğin budur, inanılmaz bir medeniyet. Yani herkesle ırkına, diline, dinine bakmaksızın herkesle paylaşmak. Yani Ramazanı ve bayramı seninle kutlamak isteyen insanları da hiç unutmamak demektir. İstanbul İstanbul'a mahkûm olmamış her tarafı aynı şekilde yaşamıştır.

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: Peki Bayrampaşa Belediyesi için ne düşünüyorsunuz?

Hepinizin de bildiği gibi bulunduğumuz Bayrampaşa'da adı sınırları aşan projeyi hayata geçiren belediyedir. Bayrampaşa Belediye Başkanlığı AK Parti öncülüğünde ilk defa Balkanlarla birlikte Ramazanlarda **"Kardeşlik Sınır Tanımaz"** diyerek başlattığı Bereket Konvoyu ile bu coğrafyayı unutmamak, yediği ekmeği ikiye bölüp oralarda o insanlarla paylaştı. Tüm Balkan ülkelerini il, ilçe, şehir, köy dolaştı ve bu güzel projeyi devam ettireceklerdir. Şimdi işimiz gelecek yıllarda bunu oralarda doğru hak ve hakkaniyet çerçevesi içerisinde bir şekilde yapmak olmalıdır. Bunu da Yeni Başkanımız AHasan MUTLU'den bekliyoruz.

+

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: PEKİ, ANADOLU'YA DA GİDİP İFTARLAR YAPILAR BU KONUDA NE DİYORSUN?

Türkiye sınırları içerisinde iftar programları düzenleyenler de oldu. Ancak mesele Balkanlar'da yaşayan soydaşlarımız ve dindaşlarımız ile bu coşkuyu yaşamak ve geleneklerimizi yaşatmaktır. Allah aşkına bir düşünün Türkiye dışında olanlar Bayramları yasaklanmış çocuklardır.

Bunu anlamanızı beklemiyoruz amma ne olursunuz bu insanlarla Türkiye'de yaşayanları aynı kefeye koymayın bu adaletli değil. Bu sadece siyasi tuzaklardır veya oy için yapılan işlerdir. Bizler adı, dini, kültürü ve türkülerini hatta ninnileri yasaklanmış kimseleriz bunu iyi idrak etmenizi istiyoruz. Önceliğimiz Balkanlar'da iftar programlarının dışında oralarda Türkçe kitapların basılmasına ve kütüphanelerinin de açılmalarına vesile olmalıyız.

Yeni Başkanımız da bunu dikkate alacaktır.

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: BULGARİSTAN'DA ESKİ GÜNLER NASILDI?

Osmanlı Balkanlardan çekildikten sonra Bulgarların 142 yılda yaptıkları ortadadır. Göç ettirmek, giysileri yasaklamak, dillerini, gazete, okullar yasakladı, yetmedi camileri kapattı, isimlerini değiştirdi, yetmedi mezardakilerin bile ismi değişti. Hapislerde polis karakollarda dövülmeler ayrı. Bizler Türkiye dışında hatta birlikte aynı yılda alfabeğe başladık, ilk Türk derneği bizim buralarda kuruldu "**Türk Öğretmenler Birliği**", ilk "**Turan**" isminde dernek burada kuruldu. 1934 darbesi ile yasaklar ve işkenceler başladı. Özellikle 1934 darbe sonrası bizi Bulgaristan'da çileli günlerimiz başladı. 1945 sonrası ise yumuşak güce dönüştü. Gazetelerimize bir sayfa Türkçe olsun dediler ardından Türkçe sayfa kalmadı. Evlerden kitaplarımızı öğretmenlerimiz evden Türkçe kitaplarımızı getirin arkadaşınız da okusun dediler daha sonra kimse kitap görmedi. Bizim öğretmenlerimiz çocuklardan evde kim Türkçe konuşuyor kim Avrupa radyosu dinliyor bunlarla uğraşıyorlardı. Bunların görevi istihbarata bilgi toplamaktı. Bizim büyüklerimiz namazlarını kendi çocuklarından to-runlarından gizli kılanlardır. Bu zamana kadar Bulgarlardan gördüklerimizi bundan sonra kendi insanlarımızdan görmeye başlıyoruz. İçimizden uşakları başımıza getirdiler. Bulgaristan Türklerinin ilk düğmesi 1934 yılında ters iliklenmişti. O döneme kadar İstanbul'dan seçilen Başmüftü, artık Bulgar devleti tarafından atanmaya başlandı maaşlarını da Sofya'dan verilmeye başlandı. İlk düğme Bulgar'ın eline geçmiş oldu. Artık ne yaparsak yapalım iki yakamız bir araya gelmeyecekti. Üzerimizde çok sosyolojik çalışmalar yapıldı. Bizim Türkçe gazetelerimizi bir sayfa Bulgarca olsun ne olur diyerek başlandı ve sonunda Türkçe sayfa kalmadı. Bizden evlerden eski kitaplarımızı öğretmenlerimiz getirin burada toplayalım arkadaşın da okusun diye evlerimizden Türkçe kitaplar toplandı ve hepsini böyle bizlere kendi kendimize yok ettirdiler. Bizim öğretmenlerimiz öğretmenlik dışında istihbarat evlerde annen baban deden namaz kılıyor mu Türkçe radyo dinleniyor mu yani hepsini o küçük çocuklara soruluyordu. Bizler kafalarımıza vura vura biz törelerimizi unutmamak. Bu zavallı insanlarımız çaresiz bıraktılar. Türkiye de göç almaktan başka bir şey yapamadı maalesef. O dönemlerde öyleydi.

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: İLK DÜĞÜME DEDİĞİMDE KAZASKER AKLIMA GELDİ

Biliyorsunuz Osmanlıda çok önemli bir **KAZASKERLİK DİYE BİR GÖREV VARMIŞ**. Bunlar bu günkü Milli Eğitim Bakanlığı ama aynı zamanda Adalet Bakanlığının görevlerini yapıyormuş.

İşte bunların başı **KAZASKER**. Kazasker Rektörleri, Hâkim ve Savcılar onlar atıyor, onlar görevden alıyorlar.

Osmanlı bu mevkide oturabilmek için iki şart,

TÜRK VE MÜSLÜMAN OLMAKTIR.

Kültürün devamı buralardan başlar. Osmanlı aslında sistemi kurmuş. Amma biz devam ettirememişiz.

TÜRKİYEDE DE "Fulbright" ANLAŞMASI İLE EĞİTİMİ ELİNE ALMIŞLARDI. 27 Aralık 1947 tarihli; Anlaşmanın 5. maddesi, Türkiye'de Birleşik Devletler Eğitim Komisyonunun kuruluşunu belirlemektedir. (Burası çok önemli)

"Komisyon; dördü T.C vatandaşı, Dördü de ABD vatandaşı (ki ikisi mutlak C.I.A ajanı olmuştur) olmak üzere sekiz üyeden oluşacaktır. ABD'nin Türkiye'deki diplomatik misyon şefi, komisyonun fahri başkanı olacak ve komisyonda oyların eşit olması halinde kararı komisyon başkanı verecektir." Osmanlı diğer tarafta da azınlıklardan Vezirliğe kadar göreve getiriyordu. Bunun yanında ayrıca her yerde olduğu gibi o dönem Bulgaristan'ın Loveç-Lovça köyünde gidip bir çocuğu arak okutabiliyor. Ahmet Cevdet PAŞA gibi birini yetiştiriyor. Bu çocuk zamanla Mecelle'yi kaleme alarak İslam hukukunu sağlam bir dille kitaplaştıran kişidir. Sırlardan, Yunanlılardan vsy.

Osmanlı tüm yabancılardan Vezirliğe kadar yükselebiliyor her yere devlet yönetimine de getiriyor. Amma eğitim ve adalete katmıyor, bunlar azınlıklar KAZASKER olamıyordu? İşte bunu anlayabildikten sonra hepsi anlaşılacaktır.

+

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: PEKİ, AYASOFYA İÇİN NE DÜŞÜNÜYORSUNUZ?

İşte bu gün Ayasofya'da 88 yıl sonra ilk teravih namazları başladı, bu çok önemlidir. Kim ne yaparsa yapsın kim ne düşünürse düşünsün. Allah nurunu tamamlıyor. Ayasofya'yı Menderes de açmak istedi, Demirel dendi hatta içinde bir mescit açtırdı, Turgut Özal da istedi, ama Recep Tayyip ERDOĞAN'A nasip oldu. Türkler için İstanbul'da Ayasofya çok önemlidir.

AYASOFYA DEMEK FATİH DEMEK

İstanbul Fatih Sultan MEHMED'İN fethettiği yer. İstanbul aynı zamanda dinlerin de ortak noktasıydı. Fatih Sultan Mehmet inanılmaz bir insan. O İstanbul'u aldığıda Kayzer lakabını da kullandı. Yalnızca Padişah değil o artık herkesin sultanıydı. Fatih bizlere sadece kılıcı ile tanıtmak isteyenlere sadece şunu anlatmak yeterim: Bir günde 70 bin Boşnak iman ediyor. Bir günde bir konuşmasıyla Boşnakları Müslüman olmasına sebep olan kişiydi. Biliyorsunuz Bosna'da Fatih'i karşılamaya 90 bin kişi toplanıyor ve buraya gelen Boşnaklardan 70 bini oracıkta iman ediyorlar. Bu acayip bir şeydir. İman etmeyenlerden bunu anlamasını istemek de olmuyor. Boşnaklar onu davet ettikten sonra Fatih Sultan Mehmet bir yıl bekletiyor ve oraya gittiğinde Boşnakça konuşmaya başlıyor. Yani Boşnakçayı öğrenerek gidiyor ve o 90 bin kişiye Boşnakça sesleniyor. İşte gerçek iman damgası budur. Siz düşünün o insanlar ilk ramazanı nasıl kutladıklarını bir düşünün.

İşte bu iman çok başka bambaşka bir şeydir. Olaylara imam penceresinden bakmak bambaşka bir şeydir. İşte bu Fatih olabilmek gibi bir şeydir. Bu olayın tarihte gerçek bir iman damgasıdır ve bugün sizler o insanların ramazanı nasıl kutladıklarını bir düşünün. Düşünebilirseniz...

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: GENÇLER İLE İLGİLİ NE DÜŞÜNÜYORSUNUZ?

Bu günkü gençlerimiz bu gün her şeyi maddiyata bağlamışlar ve eğer biz zengin olursak daha çok şükredenlerden oluruz diye düşünüyorlar. İnanın bunun onunla hiçbir alakası yoktur.

Huzurun sahibi KALP'tir. Nefis değildir. Kazancın helali önemlidir, haramdan kar olmaz, haramdan hiç kimse adam da olamaz. Nesillerini yok ediyorlar farkında değiller.

Kendi kendine yapıyorlar farkında bile değiller. Sadece bizim değil tüm dünyada problemler var ekonomi kötü ve sancılı geçiyor. Afrika'ya göre çok az Almanya'ya göre fazla. En kritik zaman aşıldı dünya tarihi değişiyor. Dünya yeniden yapılıyor, önümüzde 10 yıl içerisinde çok devletler yok olup gidecek bunları iyi görelim kendimizi hazırlayalım. Dünya'da yeni sistem dünyayı köle olmaya hazırlıyor. Bu prangadan kurtulamayan ulus devletlerin sonu diyebiliriz. İmanın kime ne zaman verileceği insanın gayreti ile beraber Allahın rahmetidir. İşte bu gün bunun farkına varamaz isek bizler dünyayı yine arkasından bakmak zorunda kalırız. Gençlerimize asıl şunu anlatmak isterim: Batı akılla karar verir onlar için akıl padişahıdır son sözü o söyler. Bizde Türklerde padişah kalptir, akıl ise onun veziridir. Dinin ahlakın süzgecinden geçmeyen en akıllı adam karar verse bile eğer o süzgeçten geçmediyse pekâlâ katil de olabilir, pekâlâ namussuz da olabilir, pekâlâ hırsız da olabilir. Hatta bunları yalancı elekten geçiriyorsa yine aynı şeyler olur. Hani ben imanlıyım deyip de imansızca davranıyorsa, artık günümüzde bu moda oldu.

Nevzat ÖZTÜRK SORDU: TÜRKLERİN ORTAK NOKTASI NEDİR?

Bizim hepimizin ortak noktamız Osmanlı şimdi T.C. Ortak noktamız Osmanlı, tespihin imamesidir. Bunu iyi kavrayınız bu imameye bu sefer dağılmamalı bu sefer bu imameye birlik ve beraberliğe davet ediyor. Türk Dünyasını ve İslam dünyasını bir araya getirdi. Afrika'ya tüm mazlumları bir araya getiriyor.

Bu gün Türkiye Cumhuriyeti ayağı kalktı, imamiye imamiyelik görevini yapmaya başladı. Bizler hep geri çekildik, Türkiye biz Bulgaristan Türklerine göç almaktan başka bir şey yapmadı. Şu ana kadar oturdunuz her masada kaybetmek için oturduk. Türkiye ilk defa masa kuruyor kazanmak için, artık kendisi strateji üretiyor, teknolojiye dünya ile savaşıyor, sahada kendini gösteriyor ve kazanıyor. Daha ne yapsın... Halk özellikle gençler hemen ekonomik getirisi anında olmasını bekliyor. Evet, Türkiye zenginleşecek ve bu çok kısa bir zamanda olacak. İşte en büyük sınav aslında bundan sonra başlayacak. İnsanlar bu zenginliği zannediyorlar ki kendilerine huzur getirecektir. Bu zenginlik çok büyük bir tehdit de olabilir.

Dikkataat. Bakın bu gün TV lere her türlü kötü algı işleniyor. Diyeceksin ki hiç iyi bir şey olmuyor bu ülkede. Negatif haberler hepsinde. Bunlar hepsi bir merkezden yönetiliyor bunu iyi görelim bu sefer yanlış yapma hakkımız yok. 300 yıldır bu zaman bekleniyordu zaman geldi dikkat edelim. Herkes kendi yaptığı işin dünyada en iyi olması için yapmalıdır.

Evet, Bulgaristan'da da bizlere vura vura öğretiler benliğimizi. Sultan Abdulhamit en sıkıntılı döneminde ihanetin kol gezdiği sarayın her odasında ihanetin dolaştığı dönemde Abdulhamit Anadolu'dan saf çocuklar aradı parayla satın alınamayacak çocuklar istedi. İşte bu gün o dönemlerdeyiz. Bizlere gerçekleri öğretmediler, hep yanlışlarla büyüdük. Bu gün Bulgarlar da diyorlar eğer başka biri olsaydı biz Bulgarlar ne inancımız ne kimliğimizi bu güne kadar muhafaza edemezdik diye. Bizler onlarla işbirliğine gitemeliyiz. İmanı olan Hıristiyan da olsa birlikte hareket

etme yolları bulmalıyız.

Aslında Osmanlı Balkanlara geçmeseydi belki de hiçbir Ortodoks buralarda kalmayacaktı. Bunları iyi öğrenmeli ve öğretmeliyiz. Burada en önemli nokta iman yönüdür. Yoksa hiç birinin bir anlamı yoktur. Hani ne diyorlar; Eğer bir kişide iman varsa 1 yaz diyor, Ahlaklıysa yanına bir sıfır yaz diyor. Ve devam ediyor şöyleyse yanına bir sıfır daha koy. Amma eğer o iman giderse o 1 kaldırdığında sadece sıfırlar kalıyor. O sıfırlar da hiçbir işe yapmıyor. İstedığın kadar eğitilmiş, dürüst çalışkan da olsa hiçbir anlamı yok. Mesele cevheri kaybetmemek yoksa bu devletin zenginleşmesi kendi başına hiçbir şey çözmeyecek. Devletin insanlığın huzur bulabilmesi için kalbin huzur bulması lazım beyin huzur bulmaz. Kalp huzur bulursa bütün vücut organize olarak huzur bulur. İnsanlarımız zaten hep burada karıştırıyorlar.

+ Nevzat ÖZTÜRK SORDU: SON OLARAK NE SÖYLEMEK İSTERSİNİZ?

Bu gün Türk askeri, Mehmetçiklerimiz **PENÇE HAREKETİ** yapan Allah ordumuzu muvaffak eylesin. Askerlerimizin ayağına taş değmesin. Allah, bizlere şehit cenaze namazları değil şükür namazları kılmayı nasip eylesin. Bu gün savaşlara bir bakınız Türkiye'de Hendek savaşları dünyaya örnektir. Dünyada bunu yapan başka bir ordu yok. Türk askeri ine ile kuyu kazarcasına yaptı hiçbir sivil zarar vermeden. İşte bunları sadece akıllı olan görebiliyor. Bizim Türk Askeri sadece Suriye'de 3 askeri harekât yaptık bir tek sivil öldürmedik. Bu muhteşem bir olaydır, bunun benzeri dünyada yok. Dünyada böyle bir ordu yok. Hendek olaylarında 500 civarında şehit verdik. Neden Niçin Soran var mı?

Mazlumlar, sivillere zarar vermemek için. İşte bu sebepten dolayı Türk askeri dünyanın her yerinde üniforması ile rahat dolaşabiliyor. Afganistan'da ABD askerleri gibi korkarak değil Türk askeri gururla o üniformaları ile Afganistan'da da Suriye'de de, Libya Afrika ve her yerde gururla dolaşıyor. Savaşları da kendi Türk askeri üniforması ile yaptı. Bakın Amerika Bağdat'ı yıktı birçok şehri bombaladı, bu gün Rusya Ukrayna'yı bombalıyor ve oraları dümdüz ediyorlar. Fakat bizim Türk Askerimiz Zeytin dalı, Fırat kalkanı, Elbab, Azez şu anda kontrolümüzde olan şehirler hepsi ayakta duruyor. İnsanlar'da binalar'da yerinde bizler hayat götürüyoruz ölüm değil.

Bu gün İftarlarımızı yapıyoruz şükür ki hala daha huzur içerisinde kendi ülkemizin içerisinde kah az kah çok ama huzur içerisinde şu iftarlarımızı yapıyoruz. Şükür ki onun bunun kapısında değil kendi vatanımızdayız. Böyle tehlikeli bir dönemde, dünyayı bir eşkıya grubunun ele geçirmeye çalıştığı bir dönemdeyiz. Karadeniz'de başlayarak Balkanlara doğru akacak huzursuzluk bekleniyor. Görüyorsunuz birileri çıktı mayın dedi ertesi günü 400 mayın oldu. Çocuk gibi aklımızla dalga geçiyorlar. Balkanlar barut fıçısı yakında patlayabilir, Bu iftarımızda Allah bereketini bol eylesin. Türkiye'mizin kaynaklarını hep çoğalsın. Bizler çalışıp evlatlarımızın önünde yeni kapılar açmaya devam edeceğiz. Tuttuğumuz oruçlar Allah katında kabul olsun. Hayırlı iftarlar dilerim.

SAYGILARIMLA,

BGSAM'dan Cumhurbaşkanımıza Açık Mektup

Prof. Dr. Hayati DURMAZ

Sayın Cumhurbaşkanımız!

Geçenlerde Bursa'da akıllara zarar bir olay gerçekleşti. Ak Parti Bursa İl Başkanlığına kayıtlı 0 224 532 20 24 numaralı telefonda Türk Vatandaşlarımıza Bulgarca ve Yunanca sesli mesaj gönderilmektedir. Ses kaydında "Sevgili hemşerilerimiz 31 Mart günü sizleri sandığa gitmeye, sandıkları patlatmaya, gelecekte başarılı uygulamaların hayata geçirilmesi ve Bursa'nın kazanması için Alinur Aktaş'a oy vermeye davet ediyoruz" denilmektedir.

Bursa'da yaşanan olay, ya Ak Parti Teşkilatının vatandaşlarını tanımadığını yahut Bulgaristan Türkl erini ve Yunanistan Türklerini, Türk olarak kabul etmediklerini, onları Bulgar ve Yunan olarak tanımladıklarını göstermektedir. Bu mesaj gelince, 1984 yılında Bulgaristan'da maruz kaldığımız isim değiştirme ve zorbalıkların Türkiye'de de başladımı? diye endişe duymaya başladık. Cehaletin bu kadarına pes doğrusu!

Balkanlara İslam'ı götürmek, Balkanları Türkl eştirmek adına Balkanlara gönderdiğimiz Evlad -ı Fatiha'nın torunları, maruz kaldıkları zorbalık, asimilasyon politikaları karşısında Anayurda dönmüşlerdir. Özellikle 1989 göçü ile gelen Bulgaristan Türkleri, çalışkanlıkları ve üretkenlikleri ile Türk toplumuna model olmuşlardır. Bu vatandaşlarımızın tamamına yakını özellikle belli yaşın altındakiler Bulgarca'yı hiç bilmemektedirler. Yıllardır kendi dillerini yok sayan Bulgar ve Yunan zulmünden Anayurda dönen yurttaşlarımız Türkiye ve Türkçe hasreti ile kimliklerini koruyabilmişler iken Ak Parti gibi yaklaşık 23 yıldan beri Türkiye'yi yöneten bir parti teşkilatının bu ayrıntıları bilmemesi düşün ülemez. O zaman burada Ak Parti içinde, Cumhurbaşkanımızın bir dava şuuru ile büyüttüğü, millete hizmete dönüştürdüğü ve Türk Dünyasının

umudu haline gelen Ak Parti'yi bitirme ve operasyon çekme girişimi olduğunu değerlendirmekteyiz.

Mazlum coğrafyaların ve Türk Dünyasının lideri Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı partisinin teşkilatlarının adeta Ak Parti'yi toplum nezdinden küçük düşürme, aleyhte çalışma yürüt üldüğünün ispatıdır. Dolayısıyla Bursa'da yaşanan bu olay sonrasında, CHP Büyükşehir Belediye Başkan Adayının çalışmasına bile gerek kalmadığı söyle nebilir. Ak Parti teşkilatının bu sesli mesajı ile yurttaşlarımızla adeta alay ve hakaret edilmiştir. Bulgaristan Stratejik Araştırmalar Merkezimize ulaşan, İstanbul'da yaşamalarına rağmen kendilerine de Bursa'daki sesli mesajın ulaştığını söyleyen ve şikâyetlerini dile getiren vatandaşlarımızın sayısı azımsanmayacak düzeydedir.

Sayın Cumhurbaşkanımız, sizlerin önderliğinde Türkiye'nin geldiği nokta, Türk birliğinin kurulmasının yakın olduğu bir dönemde bu sesli mesaj işlerin iyi gitmediğini, sizlere birilerinin operasyon çekme girişimlerinin olduğunu gün yüzüne çıkarmıştır.

Bu tür girişimlerde bulunanlara dur demediğiniz müddetçe milletin destekleri ve sizlerin emekleri heba olacaktır. Sizler, etrafınızda dost görünen, menfaat çetelerine artık dur demelisiniz.

Sizleri gönülden seviyoruz, milletin ve ümmetin geleceği için destekliyor, dualarımızı eksik etmiyoruz. Ancak bu aşamadan sonra Ak Parti'ye Müslüman Bulgaristan Türkleri ve Müslüman Yunanistan Türkleri değil, Bulgar ve Yunanlı vatandaşlar destek verecektir. Çağrı ve davet onlarıdır.

BULTÜRK ve Bulgaristan Stratejik Araştırmalar Merkezi (BGSAM) olarak Bursa'da yaşanan ve Ak Parti Teşkilatı tarafından Bulgaristan ve Yunanistan Türkl erine Bulgar/Yunan muamelesi yapılarak gönderilen "Sevgili hemşerilerimiz 31 Mart günü sizleri sandığa gitmeye, sandıkları patlatmaya, gelecekte başarılı uygulamaların hayata geçirilmesi ve Bursa'nın kazanması için Alinur Aktaş'a oy vermeye davet ediyoruz" şeklindeki Bulgarca ve Yunanca sesli mesajı kesinlikle kabul etmiyoruz, sizlere olan sevgimiz baki olmakla birlikte bu mesajı gönderenlere destek olmayacağımızın ve davete icabet etmeyeceğimizin bilinmesi hususunu arz ederiz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Hayati DURMAZ
BGSAM BAŞKANI

TÜRK DÜNYASI VE NEVRUZ

Hamiyet ÇAKIR

Yeni gün manasına gelen Nevruz Türklerin tarih sahnesine çıkışından itibaren kutladıkları bir bayramdır. Nevruz her ne kadar Farsça "nev" ve "ruz" kelimelerinden oluşan bir kelime olarak bu kutlamalara isim verilmişse de Fars Kültürüyle hiçbir ilgisi yoktur. Tarihten günümüze, Avrupa'nın ortalarından Çin Denizi'ne kadar olan geniş Türk Topraklarında büyük bir coşkuyla kutlanmaktadır.

Tabiatın tekrar canlanmaya başladığı günün başlangıcı olan Nevruz Türk Efsanelerinden Ergenekon'a göre Türklerin hapsedildikleri dağdan efsanevi bir şekilde kurtularak tekrar "tarih sahnesine çıkış" günü olarak da kabul edilmektedir.

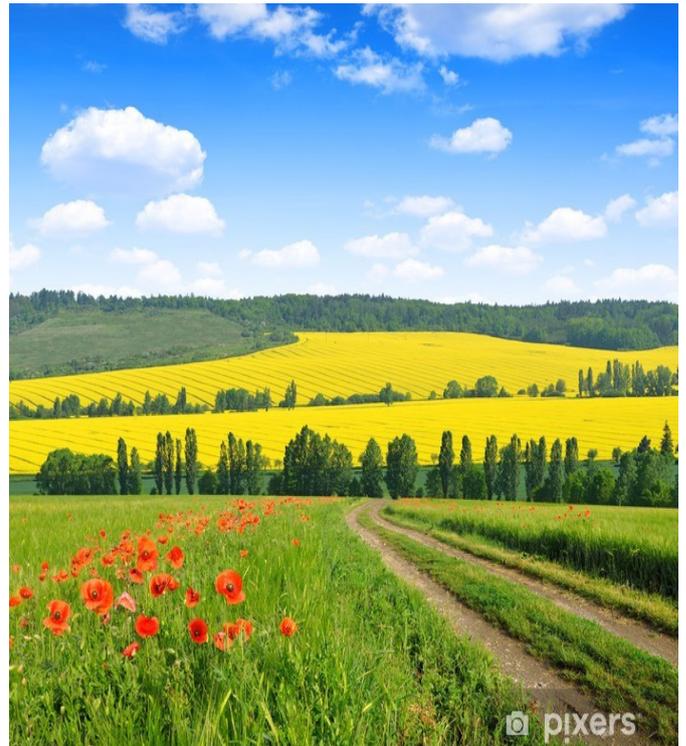
Türk'ün "Oğuz" kolundan olan Selçuklu ve Osmanlılar zamanında da Nevruz devlet ve halk tarafından büyük coşku içerisinde kutlanmıştır. "Sultan Nevruz" adı da verilmek suretiyle daha da önemli bir hale getirilmiş olan Nevruz kutlamalarında devrin hükümdarlarına methiyeler içeren şiirler yazılmış, hükümdarlar ise halka "Nevruz Bahşişleri" adı verilen paralar dağıtılmıştır. Ayrıca, birçok baharatın karışımıyla oluşturulan macun sarayda ve halk arasında dağıtılmıştır.

Nevruz Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte bizzat Ulu Önder Atatürk'ün teşvik ve katılımlarıyla büyük coşku içerisinde hem devlet nezdinde hem de halk arasında büyük coşku ile kutlanılmıştır. Bugün de ülkemizin her köşesinde Nevruz büyük bir coşku içerisinde kutlanmaktadır. Nevruz gününde mahsus olmak üzere insanlarımız en yeni ve rengârenk elbiselerini giymekte, bugüne özel birbirinden lezzetli yiyecekler ve içecekler hazırlayarak birbirlerine ikram etmektedirler. Çocuklar ve gençler tabiatın tekrar canlanmaya başladığının işareti olan Nevruz çiçeklerini toplayarak başlarına onlardan taçlar yaparak kendilerini, sevdiklerini ve evlerini süslemekte; yaşlı, genç, kadın, erkek vatandaşlarımız birçok oyunlar oynayarak, eğlenmektedirler.

Nevruz diğer Türk Cumhuriyetleri ve Toplulukla-

rında da büyük coşku ve şenliklerle kutlanmaktadır. Nevruz bazılarında 21 Mart, bazılarında ise 22 Martta kutlanmaktadır. Bu ülkelerde geniş alanlarda dev çadırlar kurularak Nevruza özel hazırlanmış yiyecek ve içecekler yöneticilere ve halka büyük bir misafirperverlik ile ikram edilir; resmi, sivil veya rengârenk milli kıyafetlerini giyen insanlar, birbirlerine hediyeler verir, şaka yapar, gönüllerince eğlenirler. Ayrıca, insanlarımız bugün yeniden canlanmaya başlayan tabiatın onlara bol ürün vermesi için Yüce Yaradan'a dualar da ederler.

"DÜNDEN BUGÜNE BULGARİSTAN" 1989-2020 RAFLARDA İÇİNDEKİLER

Giriş7

Başlangıç Yerine (Rafet Ulutürk)-9

Önsöz Doc.Dr. Emete GÖZÜGÜZELLİ (Akademisyen

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi) -13

Nevzat Öztürk - Kitap hakkında -15

Kitap hakkında- Balkan Camiasının Aksakallarından (Mehmet Sami ÖZEREN) -17

Bölüm -1- Demokrasi döneminde Partiler

1. Demokrasi Döneminde Bulgaristan -19
2. Demokrasi Döneminde 1991 Anayasası ve Türkler-26
3. Demokrasi Döneminde HÖH tuzağı-30
4. Demokrasi Döneminde Bulgar Etnik modeli-38

Bölüm -2- Demokrasi Döneminden Günümüze Bulgaristan'da Partiler

1. Bulgaristan'da Kökleşemeyen (SDS-CDC)-43
2. Demokrasi Döneminde komunizm partisi BSP-49
3. Demokrasi Döneminde (HÖH-DPS)-56
4. Demokrasi Döneminde Monarşi (HİCB)-65
5. Demokrasi Döneminde Bulgaristan NATO (AB) -67
6. Hıristiyanlaştırma ve Bulgarlaştırma (GERB)-74
7. Demokrasi Döneminde DOST partisi-80
8. Demokrasi Döneminde Bulgaristan'da faşist kıvılcımları -90

Bölüm -3- Günümüzde Siyasi Durum ve Türkler (2020 yılı)

1. Günümüzde Siyasi Durum ve Türkler - 1990-2020 .103
2. Günümüzde Siyaset alanındaki ana oyuncular -:108
3. Bulgaristan'da Seçim Geleneği113
4. Günümüzde Yeni Anayasa Değişikliği120
5. Günümüzde Bunalımlar İçinde Bocalayan Ülke121

Bölüm -4- Günümüzden Geleceğe Bulgaristan

Giriş -125

1. Bulgarsız Bulgaristan'da Yeni Nüfus Tablosu-127
2. Gelecekte Türk Varlığının Bulgaristan'da Yeşermesi139
3. Gelecekte Yeni Taşiyıcısı Bulgaristan Türkleri-150
4. Gelecekte ABD, AB ve Rusya Planları-155
5. Büyük Türkiye, Bulgaristan ve Bulgaristan Türkleri-164
6. Türklük Kalesi Bulgaristan-171

Bulgaristan'da Nisan 2021'de Genel Seçimleri Analiz-174
Osmanlının İmparatorluk yürüyüşü Balkanlara geçişi -181
Bulgaristan'da Parlamentoda bulunan Siyasi Partiler ocak 2021 tarihli-204

Bulgaristan'da Türk Partilerinin Tarihçeleri-218

Bulgaristan'da Parti Liderleri ve Arkalarındaki Güçler-227
Günümüzde Bulgaristan siyasetinde etkili Liderler - ocak 2021 tarihli-228

Bulgaristan'ı nasıl dönüştürebiliriz-235

Bulgaristan'da yapılması gerekenler--237

Bulgaristan'da Ekim 2021 Seçimleri-238

Türkiye'de tüm partilere Bulgaristan bilgilendirme-244

Bulgaristan ve Bulgaristan Türklerinin Meseleleri-258

BULTÜRK BGSAM Birlikte Çalışmaları --266

Bulgaristan'da 1990 sonrası Parlamenteoya giren Partilerin oyları, % ve çıkan vekiller--270

Bulgaristanlı Araştırmacı Yazar Gazeteci R.ULUTÜRK özgeçmiş ve katıldığı Toplantılar--280

VMRO Örgütü'nün Duyurusu--283

Manifesto-284

Sonsöz-286

Bulgaristan'da Anti-Türk ve Anti-İslam Tutumu-289

Bulgaristan'da Başkanlık Sistemine Geçiş Olur Mu?-290

KKTC'de Türk Dünyası Toplantısında Konuşmam (Son katıldığım Türk Dünyası Toplantım)-294

Bölüm -6- Bulgaristan'da Osmanlı Mirası Eserlerimiz-300

Balkanlar'da - Şehitliklerimiz ve Mezarlıklar-349

Bulgaristan'da Türk Kültür İzlerinden - Köprülerimiz-370

Osmanlı Dönemine Işık Tutan - Saat Kulelerimiz-386

Osmanlı Dönemine - Tekke ve Türbelerimiz-398

Osmanlı Dönemine Işık Tutan - Camilerimiz-410

Osmanlı Dönemine Işık Tutan - Çeşmelerimiz-444

Roportaj BULTÜRK Başkanı Rafet ULUTÜRK ile-463

BULTÜRK Faaliyetlerinden Resimler -470

BİZ KİMİZ -486

Liste Fiyatı:	₺350,00
Yayın Tarihi:	26.12.2023
ISBN:	9786056783616
Dil:	TÜRKÇE
Sayfa Sayısı:	488
Cilt Tipi:	Karton Kapak
Kağıt Cinsi:	Kitap Kağıdı
Boyut:	17 x 24 cm

Rafet Ulutürk'e teslim ettim. Bulgaristan Türkleri Kültür ve Hizmet Derneği (BULTÜRK) Genel Başkanı Bulgaristan ve Balkan Türklüğü aşığı araştırmacı yazar Rafet Ulutürk'ü Dünya Türkleri, özellikle Bulgaristan ve Bulgaristan Türkleri ile ilgili fedakâr çalışmalarından dolayı gönülden kutluyor kendisi ile gurur duyuyorum..

Rafet Ulutürk'ü derneğimiz BULTÜRK'ün kuruluş amaç ve ilkelerine uygun olarak dünyanın her tarafında Türk Dünyasının sorunları ve çözümleri ile ilgili olarak yapılan tüm çalıştay, seminer ve Kurultay toplantılarına katılmasında şahsım ve yönetim kurulu olarak gereken her türlü desteği vermenin huzur ve gururunu yaşıyorum. Canhıraş tutumu ve tuttuğunu koparan doğru bildiğinde ısrarlı ve tavizsiz bir çalışma bilincine sahip olan Rafet Ulutürk'ten özellikle bende bir Bulgaristan Türk'ü olarak Bulgaristan ve Bulgaristan Türklüğü ile ilgili tüm bilgilere onunla birlikte yapmış olduğumuz değerli sohbetleri ile tümüyle belgeye dayalı bilgilerden detaylı olarak öğrenerek Bulgaristan ile ilgili bilgi Parlamento binasının Müslüman Mezarlığı üzerinde inşa edilmiş olması gibi... Rafet Ulutürk'ü her türlü sıkıntılara rağmen ülkesi ve Türk Dünyası ile ilgili cesur çalışmalarından dolayı gönülden tebrik ediyor Türk Dünyasına kazandırmış olduğu birçok eserinin yanı sıra "Dünden Bu Güne Bulgaristan 1-2" kitabının başta Siz değerli okuyucularımıza arz etmekten büyük mutluluk duyuyor Rafet Ulutürk'ün başarılarının devamını diliyorum.

Prof. Dr. Hayati DURMAZ Bulgaristan Stratejik Araştırma Merkezi

kitapyurdu.com

kitapla buluşmanın en kolay yolu

dünden bugüne bulgaristan

Dünden Bugüne Bulgaristan (1990-2022)

Türk Dünyası'nın tüm devlet ve Türklüğün yaşadığı beldeler başta olmak üzere, Balkanlar, Balkan Türkleri ve özellikle Bulgaristan ile Bulgaristan Türklerinin meseleleri ve çözümleri ile ilgili çalışmalara Rafet Ulutürk Bey ile birlikte 2003 yılında kurduğumuz, Bulgaristan Türkleri Kültür ve Hizmet Derneği "BULTÜRK" ile çalışmalara başladık. Benim de kurucu Başkanı olduğum BULTÜRK çatısı altında uzun yıllar Bulgaristan ve Bulgaristan Türklüğü ile birlikte tüm Türk Dünyasına "karınca kararınca" hizmet verme mutluluğunu yaşadım. Yoğun işlerim nedeniyle, BULTÜRK Genel Başkanlığı görevinden ayrılarak hizmet bayrağını gönül ferahlığı ve sonsuz güven duygularıyla Rafet Ulutürk'e teslim ettim. Bulgaristan Türkleri Kültür ve Hizmet Derneği (BULTÜRK) Genel Başkanı Bulgaristan ve Balkan Türklüğü aşığı araştırmacı yazar Rafet Ulutürk'ü Dünya Türkleri, özellikle Bulgaristan ve Bulgaristan Türkleri ile ilgili fedakâr çalışmalarından dolayı gönülden kutluyor kendisi ile gurur duyuyorum..

SÜLEYMAN SOYLU'DAN BULTÜRK DERNEĞİ'NE ANLAMLI ZİYARET

Türk Dünyası'nın gönüllü sivil toplum kuruluşları yöneticileri BULTÜRK Derneği Genel Merkezi'nde, gündem dışı önemli bir toplantı için bir araya geldi. Toplantı, Sayın Erdal KARABAŞ'ın açılış konuşmasıyla açıldı ve Türk Dünyası'ndan gelen STK başkanlarına da söz hakkı verildi.

İlk olarak söz alan Türk Dünyası ve Akraba Toplulukları Başkanı Sayın Metin Özkan Türk Dünyası'nın İstanbul'da birlikte çalışma platformu oluşturma adımı attığını ve bir merkezin oluşturulması gerektiğini vurguladı.

KKTC Dernek Başkanı Ruşen Bey Kıbrıs'ın tarihinden günümüze olan süreci anlattı. Daha sonra Azerbaycan Demek Başkanı Aygün Hasanoğlu, Türk Dünyası'nın birlikte güç olamadığını ve projelere yeterince destek verilmediğini dile getirdi. Toplantıda, Doğu Türkistan, Afganistan, Dağıstan, Güney Azerbaycan, Özbekistan, Gagauzya, Kazakistan, Moldova ve Kırgızistan konuları masaya yatırıldı, sorun ve çözüm önerileri samimi, yapıcı bir ortamda paylaşıldı.

Gecenin önemli konuğu olan eski İçişleri Bakanı Sayın Süleyman SOYLU, büyük bir ilgiyle karşılandı. Süleyman SOYLU'nun katılımıyla daha coşkulu bir atmosferde gerçekleşen toplantıda, BULTÜRK Genel Başkanı Rafet ULUTURK, Sayın Süleyman Soylu'ya bu anlamlı mekânı BULTÜRK Derneğine tahsis için teşekkür etti.

Soylu görev dönemlerinde işbirliği içerisinde çalıştıklarını belirttiği BULTÜRK'ün Bulgaristan'da, Türkiye'de ve Türk Dünyasındaki faaliyetlerinden bahsetti.

BULTÜRK başkanı Rafet ULUTÜRK konuşmasında; Mevcut Türk Dünyası Derneklerinde bir yetki, bilgi karmaşasından kurtulmadan! yol almanın zorluklarından bahsederek, devletimizle işbirliği ve koordine olmadan bu konuda başarıya ulaşmanın imkansız olacağını söyledi. Bu konuda kaybedecek zaman kalmadığını ve bir an önce adım atılması gerektiğini anlattı

Türk Dünyası dernekleri olarak kendi bölgelerimizde güncel bilgi ve alan hakimiyetimizle devletimize daha faydalı olabileceğimizi yetkilere ısrarla anlatmalıyız.

Bu durum devletimizin yürüttüğü dış politika, devletlerarası ikili ilişkilerin daha sağlıklı olmasını sağlayacak ve oluşmasına gayret edilen Türk Devlet Birliği için yapıcı bir yaklaşım olacaktır dedi.

Biz BULTÜRK ve BGSAM olarak bunu başarmanın bilinç, gayret ve azmi ile çalışmaktayız.

Ardından sözü Sayın Süleyman Soylu'ya verildi; Sayın Soylu, Türk Dünyası'nı bölgelerini gezerek hatıralarını paylaştı. Soylu, Türkiye'nin Türk Dünyası ve Müslüman Dünyası'nın kıymetli bir kalesi olduğunu, Türkiye'nin Türk ve Müslüman dünyasının güvencesi olduğunun önemini vurguladı.

İstanbul seçimleri öncesi Türkiye'nin Bulgaristan ve Balkan ülkeleriyle olan ilişkilerine vurgu yaptı. İstanbul seçimleri öncesi İstanbul'un Balkan ülkeleri toplamından daha büyük olduğunu belirterek, katılımcılardan destek

istedi. "Zaman kaybetme lüksümüz yok, artık çalışma zamanı" diyerek sözlerini noktaladı.

Toplantı sonunda Bulgaristanlı TRT Sanatçısı Rüstem AVCI'nın "Osman Paşa" türküsüyle dinleyenleri coşturdu. Toplantının sonunda Rafet ULUTÜRK yazdığı "DÜNDEN BUGÜNE BULGARİSTAN" ile "KIRCAALİ EFSANESİ" kitaplarını Bakan Sayın Süleyman SOYLU'ya takdim

edilerek, kültür ve tarih konusunda araştırmalarına büyük bir hevesle devam ettiklerini belirtti.

Genel Başkan Rafet ULUTÜRK, kapanış konuşmasında; Sayın Süleyman SOYLU'ya, Fatih MHP İlçe Başkanı heşerimiz Sayın Muharrem Caymaz'a ve tüm Türk Dünyası'na hizmet eden bu akşam bizi yalnız bırakmayan tüm dernek başkanları ve yöneticilerine teşekkürü ile toplantı sonlandı.

"Kutsal Üçlü" Kilisesi - Bansko şehri

BULGARİSTAN SOFYA BANSKODA BULUNAN KİLİSE

TÜRK DÜNYASI STK'LAR HASAN MUTLU'YA YAPILAN SALDIRIYI KINADI

CHP Bayrampaşa Belediye Başkan Adayı Hasan Mutlu, seçim çalışmaları sırasında saldırıya uğradı ve bu durumu kınadı. Sivil toplum kuruluşlarından destek geldi.

Cuma günü akşam saatlerinde, CHP Bayrampaşa Belediye Başkan Adayı Hasan Mutlu seçim çalışmaları yürütürken kimliği belirsiz kişilerce saldırıya uğradı. Saldırıda Mutlu ve beraberindekiler hafif şekilde yaralanırken, emniyet güçlerinin müdahalesiyle saldırganlar kaçtı.

Mutlu Saldırığı Kınadı:

Saldırı sonrası açıklama yapan Mutlu, 34 yıllık eğitimci olduğunu ve her zaman vatan ve millete hayırlı evlatlar yetiştirmeye çalıştığını söyledi. Bayrampaşa'ya daha fazla hizmet götürmek için yola çıktıklarını belirten Mutlu, bu tür eylemlerin demokrasiye ve halka zarar verdiğini vurguladı. Mutlu, "Demokratik bir seçim sürecinde herkes bizim gibi projeleriyle yarışmalıdır. Yoksa şiddetle yola çıkanlar halka korku yaratmaktan başka bir şey elde edemeyecektir." dedi.

Sivil Toplum Kuruluşlarından Destek:

Saldırığı kınayan seçmenler, siyasi parti liderleri ve sivil toplum kuruluşlarından Hasan Mutlu'ya geçmiş olsun ziyaretleri devam ediyor. Bulgaristan Türkleri Kültür ve Hizmet Derneği BULTÜRK bir kınama bildirisi yayınlarken, Tüm Türk Dünyası Dernek başkanlarıyla birlikte Mutlu'ya geçmiş olsun ziyaretinde bulundu.

Türk Dünyası Derneklerinden Tepki:

Ziyarete konuşan Türk Dünyası Dernekleri temsilcileri, bu tür şiddet eylemlerinin Türk Devletleri Birliği'nin çalışmalarına zarar verdiğini vurguladı. Temsilciler, saldırıyı şiddetle kınadıklarını ve her zaman Mutlu'nun yanında olacaklarını belirttiler.

Feraset ve akılla hareket edecektir.

BULTÜRK olarak Hasan Mutlu, halkın deyimi ile Hasan Hoca Bir Eğitimci ve yaklaşık 34 yılını Bayrampaşa'ya hizmete adanmış ve kamuoyunda Hasan Hoca olarak bilinen sevilen bir kişiliktir.

Bu tür davranışlar Türk demokrasisinin zarar görmesine ve fırsatçıların ülkeyi bölmek ve toplumu karıştırmak isteyenlerin kötü emellerine yönelik zemin hazırlama girişimidir. Seçimi kaybedeceğini anlayan çıkar gruplarının halkı sokağa dökme, seçimi sabotaj etme girişimidir. Dolayısıyla devletimizin bu tür sokak eşiğine ve demokratik yarış bozmak isteyip ve toplumu sokağa dökme girişimlerine yönelik daha dikkatli olması beklentimizdir. Bunun takipçisi olacağımızı herkesin bilmesini isteriz.

Bu tür kendini bilmezlere asla fırsat verilmemesini, bunlara müsaade edilmemesini, halkımızın kendi iradesine ipotek koymak isteyenlere inat kendi iradeleriyle sandığa gidip kendi tercihlerinde bulunmasını öneriyoruz.

BULTÜRK kurucumuz Hasan Mutlu Abimize de çok geçmiş olsun diyoruz. Korkunun ölümüne faydası olmamış olmayacaktır.

Rafet ULUTÜRK
BULTÜRK
Genel Başkanı

TÜRK DÜNYASI STK'LARDAN MUTLU'YA GEÇMİŞ OLSUN ZİYARETİ

8 MART KADINLAR GÜNÜ

Son 6 bin yıldır ATAERKİL düzene geçen insanoğlu, milyonlarca yıl ANAERKİL topluluklarda yaşamını sürdürdüğü tarih kayıtlarında mevcuttur. Hala yakın zamana kadar birçok toplumlarda ANAERKİL düzenin devam ettiği bilinmektedir. İnsanlığın avcı toplayıcı dönemlerinde erkek nüfusun temel görevi avlanmak ve savaşmaktır. Getirilen av etlerini yemeğe dönüştürmek, et olmadığı dönemlerde topladığı otlardan yemekler yapıp ailesini doyurmak kadının görevi idi.

Yani yemek çeşitlerini üreten kadındır. Kalan etleri saklayıp muhafaza etmek ve bu konudaki yetenekleri geliştiren kadındır. Bunun yanı sıra getirilen av hayvanlarının derisinden elbise yapmak yani terziliğin gelişmesini sağlayan da kadın olmuştur.

Belli yaşlara kadar çocuk bakımı ve eğitimi kadar kadının görevi olmuştur, dolayısıyla toplumun en önemli işlevlerinden olan eğitim kadından başlayarak gelişmiştir. Erkekler avlanmaya gittiğinde kalan kadın ve çocukların geçimini, barışını, anlaşmasını temin eden yine kadınlar olmuştur. Allah tarafından doğurganlıkta kadına verilmiştir. Bu nedenle ve buna benzer birçok konuda kadının toplumdaki yeri önemlidir. O yüzden hayatımızdaki önemli figürler hep ANA ön ekiyle isimlendirilmiştir.

Bu nedenle yol tarif ederken ANAYOL deriz, vatan yurdumuza ANADOLU, bilgisayarın en önemli kısmına ANAKART deriz. ANADİL deriz, ANAYASA deriz, ANAOKULU deriz, ANAPARA deriz, bunları çoğaltmak mümkün. Yani tarih süresince ANA olan kadının yeri hep önemli olmuştur.

Türk kadını da tarihte erkeğinin hep yanında olmuş, atın üstünde çocuğunu emzirirken savaşmış, eşit şekilde ailenin temel en önemli figürü olmuştur.

Oysa Modern denilen toplumların oluşumunda kadına verilen rol bilinçli olarak gitgide azaltılmış, kadını erkeğin gölgesine çekerek neredeyse sadece doğurganlık, annelik ve cinselliğe indirgenmiştir.

Tarım toplumundan endüstri toplumuna geçişte kadın artık fabrikalarda çalışmaya başlamış ama hep 2. sınıf emekçi muamelesi görmüştür. 8 Mart aslında kadının direnişin öyküsüdür. Kadınların kapitalist sömürüye karşı durma mücadelesidir.

Kadınlar, 8 Mart 1857 tarihinde ABD'nin New York kentinde 40.000 kadın dokuma işçisi "eşit işe eşit ücret", çalışma saatlerinde azalma ve doğum izni istemiyle greve başlar, grev esnasında çıkan yangında fabrikaya kilitlenen 129 kadın işçi yaşamını yitirir. Bu bir katliamdır bu bir kadın soykırımıdır ve bu asla unutulamaz.

Unutulmaması için kutlanır her 8 MART' ta KADINLAR GÜNÜ...

Bulgariistan'da, dünya çapında dayanışma günü olarak kutlanan 8 Mart, kadın hakları için bir aile bayramı olarak kutlanmaktadır. Her 8 Mart, analarımızın, kadınlarımızın ailede, toplumda ve politikada oynadığı rolü hatırlamak, takdir etmek ve onlara sonsuz sevgi ve saygımızı ifade etmek için mükemmel bir fırsattır.

Baba çalışırken evde konuşmayı da yürümeyi de, çiğ demeyi de Ana'dan öğrendik. Belki de bu nedenle çocuk düştüğünde çözümü "O" bulacak diye ANA diye ağlar, Türkülerde boşuna demiyorlar "AĞLARSAANAM AĞLAR" diye. İlk öğretmenimiz, ilk doktorumuz, ilk eczacımız, ilk NİNNİ söyleyenimizdir

Ana. Hayat boyu koruyamız, ömür boyu ÖĞRETMENİMİZ, rehberimiz olmuştur.

Eğitim felsefesinde, en başarılı öğretmen, öğrencisinin hatalarını ve yanlışlarını bulup onu eleştirebilecek duruma gelmiş olan öğretmendir. Bu, karşılıklı hoşgörü ve tolerans gerektiren bir eğitim felsefesiyle başlar. Bu ilk dersler genellikle ana kucağında alınır.

Eğitim ve ANADİL demişken Bulgariistan'da somut koşullarında, okullarımızda ana dilde eğitim ve öğretimin zorunlu hale getirilmesi sorunu henüz çözülebilmiş değildir.

Bu nedenle, çocuklarımızın adadillerini öğrenmeleri ve kültürlerine sahip çıkmaları için annelerin büyük rolü göz önünde bulundurularak somut adımlar atılmalıdır.

Bulgaristan Türkleri arasında, annelerle başlayan yeni bir aydınlanma hareketinin bir an önce başlatılması gerekmektedir. Zamanın ruhunu en iyi okuyan anneler arasında, Bulgaristan Türkleri Tarihi'nde adları altın harflerle yazılmış kadınlar da vardır. Özellikle 1984-1990 yılları arasında, Todor Jivkov zulmüne dayanan ve "Belene" ölüm kampında bile ismini değiştirmeyen kahraman kadınlarımızı gururla anıyoruz.

Onlardan biri Meşanlı'nın Hayranlar köyünden Hayriye Hanım'dır. O, öldüğü zannedilerek morga atıldı, ancak aslında hayattaydı ve Türklüğümüzü yaşattı. Kadınlarımız hakkında "doğa gibidirler, üretkendirler, bir fidandan orman yaratan onlardır" derken, her zaman ve her yerde onurlanıyoruz.

Kadınlarımız cömerttir, erkeklerine yaratıcılık kaynakları ve gönül bahçeleri sunarlar. 8 Mart'ı kutlarken, 21. yüzyılım aradığı ve hayata davet ettiği kadın tipine de değinmek önemlidir. O, problemleri doğru algılayan ve başarılı bir şekilde çözen kişi olacaktır. Aile içinde eleştirel düşünen ve doğru yönlendiren kadınlar, hayatın her alanında yaratıcı olurlar. Yeni tip insan, hoşgörülü olup iş birliği kurabilen kişidir.

Hem ana dilinde hem de vatan dilinde hem evde hem de işte verimli iletişim kurabiliriz.

Saygıya ve sevgiye layık olan sevilen kişidir. Ayrıca, gayet sabırlı, cesur ve yürekli olması da önemlidir.

1984-1989 yıllarını hatırlamak, geçmişteki acıları ve zorlukları anlamak için önemlidir. Totalitarizmin yıkılmasıyla birlikte, geçmişte yaşanan acılar hala belleklerimizdedir. Geleceğin dersleri, bu zorlu dönemden çıkarılmalıdır. Kökleri sökülenler bizlerdik, en büyük acıyı çeken analarımızdı.

Geleceğin dersleri o acı dönemden çıkarılıyor.

Bizler, bu inançla yol alıyoruz.

Analar, en büyük eğitmen ve öğretmenlerdir.

Toplumlar onlarla daha adil, daha, güzel daha barış dolu olacaktır.

HER KADIN HAM BİR MERMER GİBİDİR. ANCAK O MERMERDEKİ MUHTEŞEM KADIN HEYKELİNİ, CEVHERİ ÇIKARMAK hepimiz için TOP-LUMSAL bir GÖREVDİR.

Saygılarımla,

MART

"20
24"

PZT	SAL	ÇAR	PER	CUM	CMT	PAZ
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

18 MART ÇANAKKALE ZAFERİMİZ KUTLU OLSUN

“ Dünya tarihine altın harflerle yazılan bir destandır Çanakkale ”

PZT	SAL	ÇAR	PER	CUM	CMT	PAZ
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

Türklerin Birleştiği TÜRK YOLU

"Türk Milletinin Yaratılış Nedeni Cihana Hakim Olmasıdır."

BULTÜRK

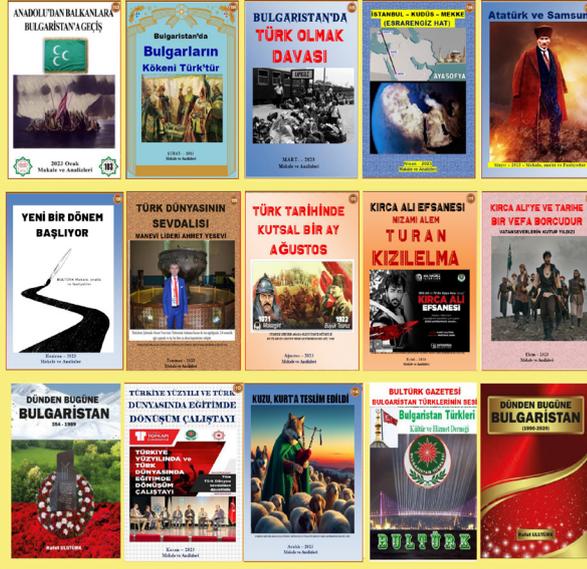
BULGARİSTAN TÜRKLERİ KÜLTÜR VE HİZMET DEREĞİ

Web: www.bulturk.org.tr E-Posta: Bilgi@bulturk.org.tr Web: www.bulturk.net
Adres: Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Medresesi Beyazıt/Istanbul Tel: +90 (212) 511 63 47

BGSAM

YAYINLARI

BULTÜRK

BGSAM

YAYINLARI

BULTÜRK

BGSAM

YAYINLARI

BULTÜRK

BGSAM

YAYINLARI

BULTÜRK

Savunma sanayiinde patent sayısı 10 yılda 10 kat arttı

Kitap: "Cumhuriyet'in 100. Yılında Milli Savunma Bakanlığı"

Milli Savunma Bakanlığı "Cumhuriyet'in 100. Yılında Milli Savunma Bakanlığı" adlı kitabı yayınladı. Milli Savunma Bakanlığı (MSB), Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümü dolayısıyla hazırlanan "Cumhuriyet'in 100. Yılında Milli Savunma Bakanlığı" adlı kitap çalışmasının tamamlandığını bildirdi. Kitabın hazırlık süreci Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Arşiv ve Askerî Tarih Daire Başkanlığının

koordinatörlüğünde; Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıkları ile birlikte yürütüldü.

Kitap, altı bölümden meydana gelmektedir: Birinci Bölüm'de Millî Savunma Bakanlığının tarihçesi, İkinci Bölüm'de Genelkurmay Başkanlığının tarihçesi, Üçüncü Bölüm'de Kuvvet Komutanlıklarının tarihçeleri kronolojik usul üzere incelenmiş; Dördüncü Bölüm'de Ulusal-Uluslararası Güvenlik ve Stratejik Faaliyetler; Beşinci Bölüm'de Eğitim Faaliyetleri ile Sosyal ve Kültürel Faaliyetler; Altıncı Bölüm'de ise Harbiye Nazırları ve Millî Savunma Bakanlarının öz geçmişleri yer aldı. Eserde ayrıca tarihsel süreç göz önüne alınarak Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığına da değinildi. Bakanlığın sosyal medya hesabından yapılan açıklamada konuyla ilgili olarak "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşunun 100. yıl dönümü münasebetiyle hazırlanan 'Cumhuriyet'in 100. Yılında Millî Savunma Bakanlığı' adlı kitap çalışması tamamlanarak okuyucuların beğenisine sunuldu. Kitapta; Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarının tarihçelerine yer verilirken ayrıca Millî Savunma Bakanlarının öz geçmişleri ile Genelkurmay Başkanları ve Kuvvet Komutanlarının künye bilgileri bulunuyor." ifadelerine yer verildi.

"Firdevs BÜYÜKATEŞ'in Şiirleri"**ONLAR SANA YARAMAZ**

Hatırlıyor musun bir zamanlar
Gözümde güneşin gönlümde bahar
Kaç kez elinden zehir içtim
Yerden, göğe bahtiyar.

Sonra şüphe karıştı sevgiye,
Sevgi zamana,
Zaman kapkara bulutlar serdi araya
Sende kaldı güneş bahar,

Bende ise hatıralar
Sakin, sakın onları anma sen
Onlar sana yaramaz,
Onlar seni öldürür!

Ölsen bile rahat koymaz,
Mezarından kaldırır,
Mezarından kaldırır da,
Tekrar bana döndürür.

**FİRDEVS BÜYÜKATEŞ,
KIRKLARELİ.
KALEMİN DİLİ kitabımdan**

OZAN AĞACI ALTINDA

*Geçmişe salındık bu gün
Oğan Ağacı sofrasında
Vagonları dolaştık üzgün,
Üzgün o ağacın altında.*

*Susturduk gözkerdeki yaşı
Hani artık akmayacaktın diye
Geçmişin dizlerine yattık
Ellerde benbeyaz karanfillerle.*

*Meğer o kadar uzak değilmiş
Uzaklarda sanılan o anlar
Dünyanın bir ucundan
da gelirmiş
Bir gün yürekten çağrı-
lanlar.*

*Billur derin sularına daldık
En güzel kahverengi gözlerin
Sanki sonsuz rüyadaydık
Geçmişin kollarında engin.*

*"OZAN AĞACI" üstünde
şairleri süzülürken seyrettik
O günü ölümsüz kulsun diye
Gönlümüze kaydettik.*

Firdevs BÜYÜKATEŞ.

*"Ben ağlarken
gülümserim" kitabımdan*

MAVİ VATAN DOKTRİNİ MİMARININ KATILIMIYLA BULTÜRK DERNEĞİ'NDEN ÖNEMLİ BİR İFTAR TOPLANTISI

BULTÜRK Derneği, Kıymetli İsimlerin de İştirak Ettiği Bir İftar Programına Ev Sahipliği Yaptı

Bayrampaşa, 15 Mart 2024 – BULTÜRK Derneği, dün akşam Bayrampaşa'da düzenlediği iftar programıyla önemli bir toplantıya ev sahipliği yaptı. Etkinliğe Mavi Vatan Doktrinin mimarı Amiral Doc. Dr. Cihat Yayıcı, BULTÜRK'ün kurucusu ve Bayrampaşa Belediye Başkan Adayı Hasan MUTLU, iş adamı Metin AKIN gibi önemli isimlerin yanı sıra, demek yöneticileri ve diğer tanınmış kişiler katıldı.

Toplantı boyunca, Türkiye'deki yerel seçimlerden başlayarak Bulgaristan'da yapılacak Avrupa Parlamento seçimlerine kadar geniş bir yelpazede konular ele alındı. Eski AK Parti ilçe başkanı Nihat DALLI, Bulgaristan'daki seçimlerin Türkiye'deki yerel seçimlerle çakışmaması gerektiğini vurgularken, Mehmet ÇAKIR ve Bayrampaşa CHP Meclis üyesi aday İbrahim SOYTÜRK, seçimlerle ilgili bir rapor hazırlanması gerektiği konusunda öne-

rilerde bulundular. BULTÜRK Başkan Yardımcısı Dr. Nedim BİRİNCİ'nin de katılımıyla, toplantıda önemli kararlar alındı ve yapılacak adımlar belirlendi.

Toplantıda, BULTÜRK Derneği'nin geleceği ve Mayıs 2024'te Bulgaristan'da yapılacak Avrupa Parlamento seçimleri gibi kritik konular ele alındı. Katılımcılar, bu konularda ortak bir vizyon belirleyerek yeni adımların atılması gerektiği konusunda görüş birliğine vardılar. Türkiye seçimlerinden sonra yetkililere iletilmek üzere bir rapor hazırlanması için çalışmalara başlanması kararlaştırıldı ve 3 Nisan'a kadar tamamlanması için bir ekip oluşturuldu.

Katılımcılar, Türk kahveleri eşliğinde geçen keyifli sohbetin ardından, gelecek toplantının 7 Nisan'da yapılması kararını memnuniyetle karşıladılar. BULTÜRK Derneği'nin bu önemli buluşması, gelecekte atılacak adımlar için önemli bir kilometre taşı olması bekleniyor. **Musa VATANSEVER**

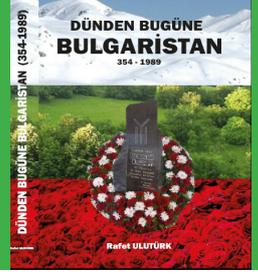

Vatan Partisi'nin İBB Başkan adayı İl Başkanı İbrahim Okan Özkan BULTÜRK'te

“Dünden Bugüne Bulgaristan” (354-1990)

Rafet ULUTÜRK'ün kitabından alıntı

Bölüm - 6 -

Komünist dönemde Bulgaristan (1944-1970)

1. Bulgaristan'da Komünizm ve Türkler

Komünist dönem, Bulgaristan'da 29 yıl önce tarihe karışsa da, lise mezuniyet sınavlarına hala bir konu olarak alınmadı. Ne var ki devlet, genç kuşakların bu dönemi bilinmesinden sanki korkuluyor. Çağdaş Bulgar Tarihi Birinci Dünya Savaşı ile noktalandı. Ötesini iktidar yorumladıkça, halk tekrar etmek zorundaydı. Yeni dünyaya gelen çocuklara hem anasına hem de babasına benzediği ima edildiği gibi, toplumsal düzenlerin değiştiği dönemlerde de yeni toplumun eskisine benzeyen çizgilerine işaret edilir. Bizde, totalitarizmde yasaklanan anadilimiz Türkçenin “demokrasi” ortamında da Türkçe konuşanın cezalandırılması şekli bu benzetmeye parlak bir örnektir.

2000 yılında Sofya Meclisi özel bir yasa onayladı ve 9 Eylül 1944'te başlayan ve Bulgaristan Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov'un 1989'un 10 Kasım günü düşürülmesine kadar uzanan dönemi lanetledi. Aynı meclis, 2012 yılında ikinci bir kararla 1972 - 73 yıllarında Pomak Türklerin ve 1984 - 89 yıllarında Türklere karşı sözde “soya dönüş” adı altında gerçekleştirilen dil, din, kültür ve toptan kimlik değiştirme zulmünü, Müslüman Türklerin isimlerinin zorla değiştirilmesi olarak bilinen trajediyi de özel bir kararla kınadık.

İç içe olan bu iki feci olay lanetlemekle veya kınamakla tarihten sökülüp atılmadığı gibi, insanların bilincinden de kazanamıyor. Bulgar halk bilincinin gerek duyduğu yeni yapılanma sürecinde bu sorunların ikisi de gerekçeleriyle birlikte anlatılmalı, sorular yanıtlanmalı, katiller cezasız kalmamalı. Bu iki konuyla birlikte, 1944 Dokuz Eylül Darbesinin niteliği; Kızıl Ordu'nun Bulgaristan'ı iştilası, s.o. 'Halk Mahkemesi'ndeki davalar, ölüm cezaları, yargısız infazlar, mahkeme dışında verilen tutuklamalar, sürgün etme, içeri atma kararları gibi uygulamalar da daha fazla gizem içinde kalmamalı. Çünkü durum yasadışı var olmayı, iç ve dış göçlerin müdahalesini, faşist ulus devlet ve komünist ulus devlet rejimlerinin hayat hakkı istemesini kamçılıyor.

Azınlıklar siyaseti; Bulgar devletinin 45 yılda 3 kez iflas etmesi; demokratik toplumun 30 yıl mayalanması gibi sorunlar cevap bekliyor. Tarihini tanımayan bir gençlik, hangi akademiden mezun olursa olsun, geleceğini göremez... Yaşanan tarihin çözülemeyen sorunları içinde biz Bulgaristan Türkleri de varız. Çözüm bulamayan en büyük sorunumuz Türk kimliği sorunumuzdur. Kimlik kavgamız bunalım kazanındadır. “Geçmişini Unut” hareketi geleceğimizin önüne kalkan olmuştur. Devlet Türk Kimliğimizi tanıyıp yasallaştırmak, anayasaya işlemek istememekte direnmeye devam ediyor.

***

Sosyalizm Güneşinin Bulgaristan Türklerine ilk mesajı:

1944'ten sonra komünist partisinin Türk azınlığa karşı izlediği siyasetin ana çizgileri şöyle sıralayabiliriz. Bulgar siyaseti bir defa geçen yüzyılın birinci yarısındaki askeri darbelerin, (1923 ve 1934) diktatör Çar III. Boris'in ve faşist rejimin uyguladığı azınlıklarla ilgili düşmanca siyasetin devamıdır. Ne var ki, 1944 ile 1947 yılları arasında bu siyasetin önüne önce bir ayırım çizgisi çekildi. İlk olumlu iş olarak Pomakların isimleri ikinci defa iade edildi. 1949 - 1950 yılında ansızın bir göç oldu. Sımr bölgelerinde yaşayan Türkler ve Pomaklar memleket içindeki Bulgar bölgelerine göçe zorlandı. 1950 Ağustos'undan 1951 Kasım'ına kadar kooperatifleşme dalgası yükseldi. Tepkiler başladı. Soğuk Savaş başlarken, iç ve dış göçlerin etkisi şiddetlendi. Türk etnik kimlik sorununun göçle çözülemeyeceğini kabullenen Bulgar devleti Türk azınlığa 1956 yılına kadar süren Kültürel Otonomi tanıdı.

1960 yılından sonra azınlıkların hak ve özgürlüklerinin altın sayfası kesin kapandı. Bu tarihten sonra Bulgaristan Türklerine daha fazla iş ve aş teklif eden Bulgar devleti, karşılığında eğitim haklarını dolayısıyla dillerine, adetlerine ve kültürlerine saldırdı. Faşist dönemin sert ilerleyen saldırılar adım adım yol almaya başladı. O yıllarda Türklerin isimlerinin değiştirilmesi henüz gündem olmasa da, ateist propaganda yoğunlaştıkça din hakları kısıtlanıyordu.

1962'de Çingene ve 1964'te Pomakların isimlerini ve kimliğini değiştirme yeltenişleri askerli jandarmalı çok şiddeti ve amansızdı. Pomaklar saldırı şiddetini önce Ribnovo (Ribne) köyünde göğüsledi ve kırdı. Fakat “Tek uluslu ve

tek dilli sosyalist millet” teorisi 1960 - 70'lerde geliştirilmeye ve dozu arttırılmaya devam etti. Bulgar devleti 1964'te geriletilince Pomaklara karşı ideolojik saldırıyı yoğunlaştırdı. “Ayrılık Zamanı”, “Türk Esareti”, “Zorla İslamlaştırma” ve “İslamlaştırılmış Bulgarlar” gibi kategorilerle ortaya çıktılar. “Geçmişini yeniden oluşturma” saçmalığı çerçevesinde “soy kökü” araştırmaları yalanlarla beslendi. 1961'de “Rodoplar Bulgar Kalesidir”, 1964'te “Türk Esaretçiler Tarafından Çalınan Kadın ve Çocuklar”, bir yıl sonra “Değiştirilemez Tarih” eserinde “Birinci Kitlese Müslümanlaştırma”, “İkinci Kitlese Müslümanlaştırma”, “Çepin Vadisinde Müslümanlaştırma” ve “Razlog bölgesinde Müslümanlaştırma” gibi tamamen uydurma eserler çıktı. 1656'da son kitlese Müslümanlaştırmada büyük sayıda ölüden, 218 adet yıkılan kiliseden, 33 adet yakılan manastırdan söz edildi. Bu uydurmalar “Türk İstilacların Asimilasyon Politikası” yapıyla doruk buldu. Körtüklenen çok yoğun bir sindirme ve yıpratma, korkutma saldırıları devam ediyordu.

Ardından gelense, 1870'de Viyana basınında

Stefan Zahariev imzasıyla yayınlanan, Tatar Pazarcığa bağlı “Korova” köyü Papazı Metodi Draginov tarafından sözde bulunan ve XVII. Yüzyılda “Çepino” vadisinde Müslümanlaştırma olayını güya belgeleyen ve “Belov Efsanesi” adlı bir başka belgeye dayanan yazar Anton Donçev'un kaleme alınan “Ayrılık Zamanı” romanına göre çekilen film bütün Pomak köylerinde defalarca gösterildi. Filmde, Türk esaretçilerin “gaddarlığı” dayatıldı. Bu çalışmalar, görünürde Bulgar Bilimler Akademisi (BAN) ve bu kuruma bağlı enstitülerden kaynaklanmış gibi görünse de, işin başında Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Bürosu ve emirleri uygulayan gizli polis “DS” vardı. Kitapları yazan da hep aynı kişi milliyetçi komünist Profesör Petır Petrov'tu. Psikolojik baskıdan, devlet terörüne geçiş sınırlarının nasıl belirlendiğini bilmiyorum. Ama şu olay beni çok etkiledi. 2014'te “20. Yüzyılda çekilen en güzel Bulgar filmi yarışması düzenlendi” ve yarışmayı 40 yıl sonra “Ayrılık Zamanı” kazandı, yazar Anton Donçev ise, Akademisyen ilan edildi. Kötülüğün yıkıcı etkisi üstüne inceleme eseri okumağımdan, değerlendirme yapamıyorum. Demek istediğim, sanki kötülüklerin ömrü çok uzun... ya da Bulgarların isim, dil, din değiştirip asimile etmekten başka kaşıyacıkları uyuzları

kalmamıştır! Saldırı ideolojisi ve politik araçları baştan sona uydurmadı. Yalan bir siyasetle saldırdılar ve zulümler uyguladılar.

1971 "Jivkov Anayasası" etnikleri asimilasyon kuralını yasallaştırdı. Planları onayladı. 1974 BKP-MK Şubat Geniş Oturumunda Türkiye'ye göç dalgasının uzatılması kararlaştırıldı. 1968 Mart'ında Ankara'da imzalanan parçalanmış aileleri birleştirme antlaşması 1978'in Kasım'ına kadar tam 10 yıl devam etti. Bulgar yönetimi göçün kesin durmasıyla asimilasyona daha kararlı devam edilmesine yeşil ışık yaktı.

Yine sayısı son derece büyük olan, cevapsız kalmış soruların içindeki bir başka gizem de Bulgaristan Türkleri ile devlet etnik siyasetindeki kırılma noktalarına dönelim.

1) 1947 - 48'de BKP'nin azınlıklara kuşkulu bakıyordu. 1945'te Georgi Dimitrov Moskova'dan bir mektup göndererek "azınlıklara tüm hakları tanınsın, fakat Türklerle ilgili dikkatli olun!" dedi ve şöyle devam etti: "Türkler de eşit haklı" vatandaşımız olacak, fakat herhangi bir Türk milli hareketi kurulmasına izin verilmeyecek.

Biz, Türkleri Avrupa'dan kovmak istiyoruz. Yerleri Asya'dır. Türkiye'ye açık olarak şunu söylemeliyiz: Bizde yaşamak isteyen Bulgaristan Türklerinin hakları Bulgarlarla eşit olacaktır. Eşit bir Bulgar gibi. Bunu kabul etmeyenler, Türkiye'ye göç etsinler. "Türk milliyetçiliğini tanımıyoruz." Bu ilkesel tutum günümüze kadar değişmeden uygulanmıştır.

"Eşit" amma önce BULGAR olmalıydı.

2) 1947 yılının ikinci yarısında, yapılan bir komisyon tespitinde şöyle dendi:

"Bulgaristan'da göç konuşulmayan Türk evi yok. Türklerin hepsi göçü düşünüyor. Türk ahali Bulgar devletine bağlı ve ülkenin sadık nüfusu olmayacak."

Öneri: "Türkler memlekette zorla tutulmasın. Bulgar makamları mal mülk sorunlarının çözümüne yardım edin ve isteyen göç etmesine kapıyı açsın." 1946'da 430, 1947'de 352 ve 1948'de sadece 281 kişi göç etmişti. Komisyon 1925 Anlaşmasının uygulanmasına devam edilmesini istedi.

1948'de Paris Barış Antlaşması'nın imzalanmasından 3 ay sonra ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 1925 Anlaşmasına göre, Bulgaristan'dan göç almaya devam etmeye hazır olduğunu bildirmesinden birkaç gün sonra, Georgi Dimitrov Soğuk Savaş yılları için parti siyasetini şöyle biçimlendirdi:

"Bizim büyük bir sorunumuz var. Güney sınırımızda Bulgar olmayan nüfus yaşıyor. Bu nüfus bizim için devamlı kanayan bir ülserdir. Parti ve hükümet olarak bu nüfusu sınır boyundan uzaklaştırmamız ve onların yerine Bulgar nüfus

yerleştirme yolunu bulmamız gerekiyor. Biz, Bulgar Halk Meclisi (BHM)'nin 9 Eylül 1944'te bulduğumuz durumda bırakamayız." İç göç böyle başlamıştır. 1949'un ilk yarısında sınır kapısı kapalı kalmıştır. Ne var ki, aynı yılın Nisan ayında Türk ahali Kuzey Bulgaristan'da bir konferans yapmıştır. Bu konferansta Türkleri ilgilendiren ana konunun Vakıf Malları olduğu anlaşılmıştır.

Bu Konferansta Bulgaristan Türklerine iktidarın güvenini yitiren düşman grubu olarak bakıldığı ve Türklerden kurtulma yolları arandığı, itimatta değer insanlar olmadığı ortaya çıkmıştır. Aynı yıl Bulgaristan Türklerinin %30 - 40'ının Türkiye'ye göçe zorlanması kararlaştırılmıştır. Propaganda "sınırlarımızda, koynumuzda düşman besleyemeyiz" iddiasına dayandırılmıştır. Türkiye'nin sınırı kapadığı durumda ise, göç etmek için yola çıkanların Kuzey Bulgaristan'a sürülmesi kararı alınmıştır. Yapılan hazırlıklar büyük toprak sahiplerini, hocaları, öğretmenleri, aydınları, esnafı toplam 150 bin kişiyi Türkiye'ye gönderip onların yerine Bulgar nüfus yerleştirmektir. Bulgar nüfusun baraj ve yol kurulan bölgelerden alınması ve kendilerine bedava Türk evi verilmesi planlanmıştır. 1951 - 52'de sınır bölgesine 3 bin 150 Bulgar aile yerleştirilmiştir.

Devletin Türklerden kurtulma planlarına rağmen, Çingene-Millet ve Pomakların kendilerini Türk ilan etmesi ve Dobruca'nın Bulgaristan'a katılmasıyla Türk nüfus artmıştır.

Bulgar hükümetleri Türk sorununu Saks-kobur-gotski döneminden daha kararlı ve çözüm yolu bulmaya çalışmıştır.

Örneğin 1950 göçüyle Trakya Türküsüz bırakılmış toprakları ve malları için hiçbir Türk'e tazminat ödenmemiştir. Bu yıllarda, Bulgaristan'da Türk azınlık Bulgar halkından uzaklaşmış, yaşadığı topraklarda konuk olduğu ve gün gelip mutlaka göç edeceği hisleri belirmiş ve giderek güçlenmiştir. Bulgaristan Türklerinde "Biz dünya Türklerden kopmaz bir parçayız, edebiyat, sanat ve kültürümüzle Türk kültürüne örnek olma bilinci" aynı dönemde güçlenmiştir.

* * *

Bulgaristan'da tarihsel bellek tartışması yapılacak mı? Yoksa siyasi rejimler, kişilerin ve halkın belleğine içine ister tatlı, ister turşu doldurulabilen boş kavanoz olarak bakmaya devam mı edecek? Her yeni neslin hafızası geçmişini bilmeyen boş bir kutu haline getirilebilir mi? Çocuklar tarih ve benlik bilgisizle doğmuyor. Körpe beyinler boş bal petekleri gibi. Tarihinden utananlar ve halkın uyanmasından korkanlar çareyi beyin zarları arasını iletişimsiz bırakmakta arıyorlar.

Soru: Tarihini gizleyen ya da ondan utanan bir halkın demokratik Avrupa uygarlığı

çinde yeri olabilir mi? Geçmiş olmayan yeni bir gelecek kurabilir mi?

Akan bir ırmak görüyorum. Üzerinde iki baraj duvarı var: Faşizm ve komünizm. Baraj çanağı birikimi enerji potansiyeli... Kapaklar açılınca gizli güç kinetik enerjiye dönüşüyor. Su türbine düşse elektrik üretir. İnsanlara yararı dokunur. Elektriği, potansiyel durumdan kinetik duruma geçerken toplumdaki gerginliği alan araç olarak görüyorum. Rejim niteliğini değiştiren enerji yapısıdır. Zamanını yaşamış durumun enerjisi kullanılamaz. Ölü olan tüm illetleri, içindeki kokuşmuşlukla, hesaplaşma hırsıyla, kin ve öfkesiyle yeni duruma akarsa ve toplum yeniden tökezler ve kokuşur... Dialektik nitel değişiktir. Fıçıyı dışından boyamakla şarap daha içimli olmaz... Öyleyse barajdaki su bulanmış ve kokuşmuş ise ırmak akarken neyi taşımalıdır. Yoksa "su yolunu kendi bulur" veya "akan su durulur" inancına mı kilitlenelim. Olaya tarih immağı aynasında baktığımızda nesilden nesile mutlaka taşınıp devredilmesi gerekenler var. Meydan ve cadde isimleri yalnız katledilenlerin isimlerini taşıyan bir halka "büyük millet" diyen olur mu? Utanç veren, yüzkarası olan öğrenilmeden ibret dersi çıkarılabilir mi? Cezasını çekmeyen katil katil midir?

Sözümüze dönelim tarih akarken kaderini taşıdığı tüm halkların dilini, dinini, geleneklerini, kültürünü ve beraberinde içinde taşır. Eğer bir halk farklı etnik grupları barındırıyorsa, çok millletli, çok dilli ve çok kültürlü ise bunu kabul etmeyen ve yaşatmayan ruhsal yönden karmaşa içinde bulunandır ve onun insanlığın geleceğinde yeri olamaz.

1944'te Bulgar faşizminin (1934 - 1944 dönemi) enerjisi yeni baraja doldu.

Gizli gücün özü olan faşist-totalitarizm, tek başlı diktatörlük, adına "halk demokrasisi" denen yeni bir çukura sıkıştı. Şekilden şekle girdi. Yer değiştirirken yeni ortamda eriyip kaybolacağına daha katı bir ucubeye dönüştü. Bu başkalaşmayı (metamorfozu) şöyle de soyutlayabiliriz. İri dikenli bir ağaç!

Budanınca daha sivri, daha kalın ve hatta iki misli daha uzun dikenler büyüttü. 9 Eylül 1944'te kökünden söküleceğine, sadece budandı. Faşist-totalitarizm gövdesinden gelen sürgünlerden komünist-totalitarizm yeşerdi. Bu, Bulgar devlet ağacıydı. 9-Eylül 1944 tarihi, Bulgar faşizminin budandığı gün olarak algılandığında, faşist-totalitarizm ile komünist - totalitarizm arasındaki benzerlik ve farkların incelikleri kendiliğinden ortaya çıkar. Fark kılıfta ve ancak zamandır... Zaman içindeki zenginlik ise çeşitliliktir, farklılıkların oluşturduğu bütünlüktür.

DEVAMI GELECEK SAYIDA.

Trabzon'dan dünya ülkelerine tabanca ihracatı

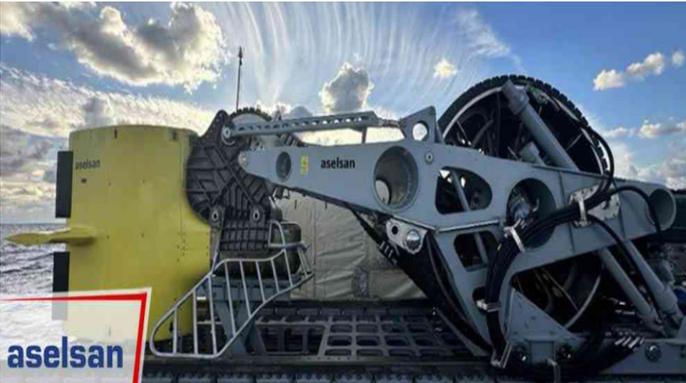
Doğu Karadeniz'de silah üretim alanında faaliyet gösteren Trabzon Silah Sanayi AŞ (TİSAŞ), 2023'te 60 ülkeye 200 bin silah ihraç etti

Trabzon'daki Arsin Organize Sanayi Bölgesi'nde 1993'ten bu yana faaliyet gösteren TİSAŞ, ilk başlarda TSK'nın çeşitli birimlerine ve iç pazara silah üretirken, daha sonraki yıllarda yurt dışına açılarak silahların büyük kısmını ihraç etmeye başladı. Her geçen yıl kapasitesini yükselten firma, ABD, Kanada ve Avrupa ülkeleri başta olmak üzere 60 ülkeye silah sattı.

Alemdaroğlu, ihracatta özellikle son yıllarda hızlı bir

yükselişe sahip olduklarını belirterek, "1998 yılında başlamış olduğumuz ihracat değerleri, bugünkü duruma göre çok küçük değerlerdi. Zamanla ihracattaki niteliklerimizi artırdık. 2023 yılı itibarıyla ihracatımız 200 bin adet seviyesindeydi. Bu sayıyı, 2024 yılı içerisinde yüzde 30 civarında artırmayı planlıyoruz." dedi. Savunma sanayi alanında dünyadaki gelişmeleri yakından takip ettiklerini anlatan Alemdaroğlu, AR-GE çalışmalarıyla beraber yenilikçi ve kullanıcıların ihtiyacına yönelik ürünler üretmeye çalıştıklarını aktardı. Alemdaroğlu, altyapının ve kapasitenin sürekli geliş-

Ufuk ötesi denizaltı savunma harbi sonarı DÜFAS

ASELAN, teknolojik birikim ve yeteneklerini kullanarak Türkiye'nin ilk ufuk ötesi denizaltı savunma harbi sonarı Düşük Frekans Aktif Sonar Sistemi'ni (DÜFAS) tamamen özgün teknolojiyle Mavi Vatan'a kazandırdı

ASELAN, Türkiye'nin ilk yerli ve millî ufuk ötesi denizaltı savunma harbi sonarı DÜFAS'ı tamamen özgün teknolojiyle Mavi Vatan'a kazandırdı.

Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) liderliğinde, Deniz Kuvvetleri Komutanlığının ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilen, Düşük Frekanslı Aktif Sonar Sistemi (DÜFAS), denizaltılar ve torpidolar gibi su altı tehditlerinin uzun mesafelerden tespit edilmesini sağlıyor. DÜFAS,

derinliği değiştirilebilir aktif ve pasif sonar yetenekleri ve üstün teknolojisi ile Mavi Vatan'da Türk Donanmasının gücüne güç katıyor.

İlk ve Tek Çekili Aktif Sonar Sistemi

Yurt içi imkanlarla tasarlanıp üretilen ilk ve tek çekili aktif sonar sistemi DÜFAS;

- Akustik sinyalleri aktif sonar bileşenleri aracılığıyla yayınlıyor,

- Yayınlanan sinyalin hedeflerden yansımalarını pasif sonar ile toplayarak su altı taktiksel resmi oluşturuyor,

- Uzun menzilde, yüksek doğrulukta su altındaki tehditlerin tespitini ve takibini sağlıyor.

Sonar Performans Modelleme Kabiliyetiyle dikkat çeken DÜFAS, bistatik/multi-statik çalışmaya uygun mimarisi ile öne çıkıyor ve sahip olduğu teknik özellikler ile düşman denizaltıları Türk Donanması için bir tehdit olmaktan çıkıyor.

Torpidoya Karşı Anında Tedbir

ASELAN tarafından geliştirilen sistem, denizaltı gibi tehditlerin tespitine ilave olarak, pasif sonar modunda ortam gürültülerini dinleyerek torpido gibi tehditlerin de tespitini yapıyor. DÜFAS aynı zamanda, bir torpido tehdidi algıladığında karşı tedbir ekipmanlarını devreye sokarak, riski ortadan kaldırıyor.

ASELSAN'dan ASEFLIR-500 ve GÖZDE ihracatı

ASELSAN tarafından ambargolara yanıt olarak geliştirilen ASEFLIR-500 ve GÖZDE sistemlerinin ilk ihracatı gerçekleştirildi

ASELSAN'ın Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yer alan açıklamasında, "Güdüm kitleri ve ASEFLIR-500 Sistemi'nin uluslararası son kullanıcılara ihracatına yönelik toplam bedeli 35 milyon 130 bin dolar tutarında üç ayrı yurt dışı satış sözleşmesi imzalanmıştır." ifadelerine yer verildi. Bu sözleşmeler kapsamında, GÖZDE ve ASEFLIR-500 sistemlerinin ilk ihracatı gerçekleştirilmiş oldu.

GÖZDE mühimmatının ilk atışlı testleri F-16 ve AKINCI SİHA platformlarından gerçekleştirildi.

Genel Özellikler

• Yüksek hassasiyet ile vuruş kabiliyeti

- Her hava şartında kullanılabilme
- Tümlşik KKS/ANS navigasyon
- At unut konsepti ile çalışabilme (LAB'sız kullanım durumunda)
- Fırsat hedeflerine taarruz
- Modüler Lazer Arayıcı Başlık ile hareketli hedeflere karşı etkin

Teknik Özellikler

- Menzil : 28 km
- İrtifa : 0- 40.000 ft (MSL)
- CEP : < 3 metre
- Güdüm : ANS/KKS/Lazer
- Hedef : Sabit ve Hareketli Hedefler

Fiziksel Özellikler

- Ağırlık (Bomba dahil) : 265 kg
- Uzunluk : 2590 mm Platform
- F-16, F-4E/ 2020, Akıncı

Yenilikçi sınıflar kuruluyor

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen çalışma kapsamında, tüm illerin ortaokul-lise kademelelerinde 3 bin 500 okulda yenilikçi sınıfların kurulmasına yönelik çalışmalar başladı

Aktif öğrenme ve dijital teknoloji araçlarının entegre edildiği, yenilikçi öğrenme ortamları oluşturulması amacıyla Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen çalışma kapsamında ortaokul ve lise kademelerinde 3 bin 500 okula yenilikçi sınıfların kurulmasıyla ilgili alan tasarımı ve teknolojik donanım unsurlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılıyor. Bu çalışma kapsamında, tüm illerde mevcut 1.500 bilişim teknolojileri laboratuvarının yenilenmesi, yenilikçi öğrenme ortamları modeli temel alınarak 1.500 yeni bilişim teknolojileri laboratuvarının kurulması hedefleniyor.

Öte yandan 500 okulda ise teknolojik ekipmanlarla zenginleştirilmiş esnek ve modüler tasarımda oluşturulacak yenilikçi sınıfların tüm derslerde öğrenim kazanımlarıyla uyumlu olarak öğrenci merkezli aktif öğrenme süreçlerinin desteklenmesi için kullanılması amaçlanıyor.

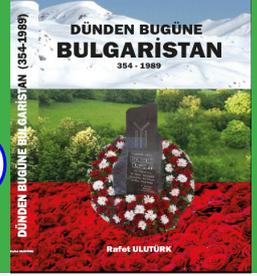
Ortaokul ve lise düzeyinde bulunan bu sınıfların tasarımı ve kurulumu, yenilikçi yöntemleri ve öğretim programlarında yer alan beceriler, yetkinlikler ve kazanımları destekleyen dijital teknoloji ekipmanlarını entegre edecek şekilde gerçekleştirilecek.

Yenilikçi sınıflar, öğrencilere 21. yüzyıl becerilerini destekleyerek iş birliği ve ortak çalışma alanlarında dijital teknolojilerin etkin kullanıldığı öğrenme ortamları sunacak. Bu sınıflarda son teknoloji yüksek hızlı baskı özelliği olan 3 boyutlu yazıcılar ile kodlama eğitimine destek amaçlı onar adet robotik kodlama kitleri de yer alacak.

“Dünden Bugüne Bulgaristan” (1990-2022)

Rafet ULUTÜRK'ün kitabından alıntı

Bulgaristan'da kurulmuş Sözde “Türk” Partilerin Tarihçesi

Bulgaristan'da kurulmuş Türk partilerini görmezden önce, Bulgaristan'da politik parti kurma fikrinin doğuşuna bir göz atalım. Osmanlı devrinde Bulgaristan'da politik parti kurulmamıştır. İlk siyasi partiler 1878'de Berlin Konferansı'ndan hemen sonra belirmiştir. Konferans kararlarında Anayasal Prenslük ve parlamenter demokrasi fikrinin yer almasından çoğulcu siyasi yaşam kaynaklanmış, önce gençler liberal, yaşlılar da konservatif parti kurmuştur

Şubat - 16 Nisan 1879 tarihleri arasında Berlin Konferansı 10 kararlarının 4. maddesi uyarınca Kurucu Meclis toplanmış ve Anayasayı kabul etmiştir. Anayasa, Rusya İmparatoru komiseri Aleksandır Dondukov - Kosakov yönetiminde Rus komiserliğinde hazırlanmıştır. O zaman Çarlık Rusya'sında Anayasası yoktu, meclis “Duma” da 1905'te açıldı. Sofya “Kiril ve Metodiy” Devlet Kütüphanesi'nde Kurucu Meclis ve Yüce Halk Meclisi tutanakları 237 sayfa el yazısı olarak korunmuştur. Protokollerde anayasa ilkelerinden fazla, Berlin Konferansı'nda, Bulgar Prenslüğü dışında, Osmanlı topraklarında kalan Makedonya, Güney Bulgaristan ve Trakya'dan gelen delegelerinin konuşmaları daha fazla kayda geçmiştir. 229 mebusun 117'si Rus makamlarında görevli, 9'u da Komiser Korsakov'un özel temsilcisi, 88'i seçilmiş, seçilenlerden 9'u Müslüman, biri Yahudi ve biri de Yunan'dır Yarısı lise öğrenimini İstanbul'da, yükseköğrenimini de Batı Avrupa ve Rusya'da tamamlamış milletvekillerinden % 35'i yabancı dil olarak Fransızca ve Rusça kullanırken, öteki yarısı da ikinci dil olarak Türkçe biliyordu 16 Nisan'da Anayasayı imzalayan milletvekilleri arasında Türk olmadığından, kısa bir süre sonra komiser Korsakov, Prenslüğü oluşturan 6 eyalet Müftüsünü Tırnova'ya davet ederek, Anayasayı imzalatmıştır. Böylece ilk Bulgar Anayasasından Müslüman ve Türk sözü geçmese de bu imzalardan sonra Müslüman Türk tebaanın da temel kanunu olmuştur. Ne var ki, Birinci Anayasa'dan 4. Anayasa'ya kadar Bulgaristan'da azınlık, etnik ve dini siyasi parti kurulmasını yasaklamış ve kanunlara işleyerek uygulanmasında titiz davranmıştır. Monarşiyi halk demokrasisi ile değiştiren 1947 Anayasası referandumla kabul edildiği için mecliste imzalanmamıştır. Halk demokrasisini totalitarizme açan 1971 Anayasası yine halk oylamasıyla (% 99,7 “evet”) kabul edilmiştir. Azınlık haklarının tanınması için meclis Halk Meclisi Anayasa Komisyonuna 14 bin mektup gönderilse de hiç biri diki alınmamıştır. Yani 3. Anayasa da Türkler tarafından imzalanmamıştır. Bu anayasa Bulgaristan'ın yönetimini BKP öncülüğünde işçi sınıfına devrederken, ülkeyi 6 eyalete ve bölmüş ve il ve ilçe düzeyinde 2 dereceli yerel yönetim şekli getirmiştir. Bu uygulamayla ülkede değil milli Türk partisi, muhalif bir Bulgar partisi kurulması yolu da kesilmiştir. 1991 Anayasası 1990'da seçilen YHM tarafından hazırlandı ve onaylandı.

Demokratik güçlerde 39 ve HÖH-DPS Partisi'nden de 23 milletvekili 4. Anayasayı imzalamamıştır. Türk milletvekillerinin 4. Anayasayı imzalamamasının nedeni azınlık haklarını tanımamasıdır İkinci olarak, Bulgaristan'da Türkler neden özlerini yansıtan bir siyasi parti kuramadı? Sorusuna yanıt olarak şunu da eklemek iyi olur. Gerek monarşi yıllarında, gerekse 1971 yılına kadar kendisi milli birliğini karma çabası içinde olan Bulgar halkı, Bulgaristan Müslümanları Bulgaristan nüfusu içinde ama Türk halkından (Türkiye Cumhuriyeti nüfusundan) bir azınlık, (bir etnik ve dini azınlık) olarak görmüş ve kabul etmiştir. Kuşkusuz gözle görülen bu gerçek anayasa ve yasalara işlenmiş olsa durum değişirdi Bu açıdan değerlendirildiğinde Bulgaristan Türklerinin 1879-1971 yılları arasında kurabileceği herhangi bir politik parti, milli bir parti değil Osmanlı döneminde Padişaha, Türkiye Cumhuriyeti döneminde de Ankara hükümetine bağlı bir parti olacaktı. Nitekim 1909 İstanbul Antlaşması Protokolü'nde Bulgaristan Türklerinin ancak eğitim ve kültürel haklarından söz edilmiş, 1925 Ankara anlaşması da serbest göç kapısını ardına kadar açarak, Bulgaristan Türklerinin Türk halkından bir parça olduğu gerçeğini ikili ilişkiler hukukuna bağlamıştır. Yerli Türklere karşı politik tavırlarında “bir devlet içinde 2 millet olamaz” gerçeğinden güç alarak hareket eden Bulgar devleti zora düştüğünde taviz vermeyi seçmiştir. 1918'den ve 1944'ten sonra (Bulgar Çarlığı'nın katıldığı 2 büyük savaştan sonra yaşanan derin bunalım koşullarında, Bulgarlar arası iç hesaplaşma devam ederken) özellikle Türkleri kazanmak için kurumlaşmış “kültürel azınlık” şekli alan, ödün vererek gerilediğini görebiliyoruz. Bu gerilemenin politik haklara yansımaları ise 1919'da BZNS lideri Başbakan Al. Stamboliysi'nin çiftçi partisinin kapısını Türklere açması, 1944'ten sonra ile Türk Milli Vatan Cephesi Konferansı ve Türk komünistlerin Milli Konferans düzenlemesinde görüyoruz. 1951'den sonra bu 2 eğilim BKP ve VC Milli bünyesine katılmış ve şubeler şeklinde yapılanmıştır 1944'ten sonra hükümet ortağı bir parti olarak gelişen BZNS üyelerinin % 35'i ise 1990'a kadar Müslüman Türk'tür. Özetle, III. Bulgar devleti tarihinde Bulgaristan Türkleri hiçbir zaman siyaset dışı kalmamıştır 1971'de Bulgaristan Türklerini toplum ve nüfustan Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan halka bağlı bir azınlık olarak Bulgar kimliği içinde eriterek asimile edip silme siyasetine geçilmiştir. Bunu yapmaya çalışanların birinci ödevi, Türk milliyetçiliğini kurutmak ve yerine Bulgar milli ideolojisini aşılama şeklinde biçimlenmiştir. O zaman 1971 anayasasıyla mayalanan ve günümüzde de Bulgar milli doktrini ve Bulgar milli çıkarları şeklinde uygulanan bu siyasette Türkçülük ile Makedonculuğu yok etme 2 ana unsur ve hedef olarak yer almıştır. Türk ve Makedon dilinin, geleneklerinin, töresinin, kültürünün yasaklanması, okulların ve medyaların kapatılması, Türkçe konuşana ceza kesilmesi, Türklerin ve Makedonların sivil toplum örgütlerinde örgütlenmesinin yasaklanması Bulgaristan'da yaşayan Makedonların Bulgaristan sınırları dışında bir milleti ve devleti olmasından kaynaklanır. Güya “soya dönüş sürecine / TC'de akrabam yok” deklarasyonu

Alıntı: Rafet ULUTÜRK'ÜN KİTABINDAN

imzalatmakla başlanmasının anlamı budur. 2020'nin 10 Aralık günü Avrupa Birliği Başbakanlar Konseyi'nde Makedonların anadil, tarih ve kimlik hakkına Bulgaristan'ın "veto" hakkı kullanmasıdır. 12 Aralık 2020'de Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın HÖH Partisi'nin Milli Konferansını ve Bulgaristan Türklerini kalpten selamlamasından sonra Başbakan Boyko Borisov'un "HÖH partisi ile Cumhurbaşkanı Erdoğan arasında dolaysız bağ kurulursa, oyun biter" sözleri büyük bir korkuyu dile getirmiştir. Bu, TC. Sofya Büyükelçileri'nin Türk dilinin okutulması ve öğretilmesi gereğine ilişkin her demecinden sonra da yaşadık. 30 yıldan beri siyaset yapan HÖH partisi Bulgar milli doktrini ve Bulgar milli çıkarlarının "azınlıklar konusundaki" .ilkelerine suskunluk göstererek ayakta kalabilmiştir

Bulgar milli doktrini ve menfaatleri azınlıklar ve etnik kimlikler konusunda yalana dayanıyor. Pomak Türklerinin sözde "zorla İslamlaştırılmış Bulgarlar", Türklerin ise sözde "Osmanlı döneminde ataları Bulgarlaştırılmış ve İslamlaştırılmış Bulgarlar" olduğu tezi, Bulgaristan'da yaşayan Türkleri ve Pomakları Türk milli bütünlüğünden koparıp, evrak üzerinde de olsa zorla Bulgar milletine dâhil katılmaları doktrinidir. Siyasi anlamda bu, bir etnik ve dini azınlık olarak Türklerin öz partilerini kurma haklarının yok salınmasıdır. Bu milli doktrinın uygulanmasından 1972-1975 Pomak ve 1984-1089 Türk soykırım denemesi ve "Büyük Göç" doğmuştur Türk Ayaklanması ve ardından gelen iktidar devrilmesi, 1989 BKP'nin maske değişmesi, parçalanması, çoğulculuğa geçiş ve hatta HÖH-DPS Partisi'nin tescil edilmesine izin verilmesi, Bulgaristan Müslüman Türk siyasetinin Bulgar milli doktrin ve milli çıkarların üzerinde olduğu ve kader belirleyici olduğu anlamına gelir. Bu savımı kanıtlamak için, Bulgaristan'da efsane olarak dolaşan bir söylentiye kanıt olarak sunmak istiyorum. 1989'a kadar ağır direniş koşullarında Bulgaristan'da kurulan illegal mücadele örgütlerinden biri "Özgürlükçü Birlik" işi örgütüdür. Sofya'da faaliyet gösteren bu illegal örgütün kurucu başkanı parlak, aydın bir milliyetçi olan Halim Pasajov'tur. Halkın dilinde dolaşanlara göre, hep sözde diyerek anlattığımız, 04 Ocak 1990 tarihinde Varna'da H. Emin'in 55 m2 dairesinde toplanan 33 militandan biridir ve HÖH Başkan Yardımcısı seçilmiştir. Ne var ki, aynı görüşmede "Tüzük" tartışması yapılmış ve Ahmet Doğan Bulgaristan Müslümanları "Bulgar milletinden bir parçadır" iddiasında bulununca "Bulgaristan Müslümanları Türk halkından kopmaz ayrılmaz bir parçadır" diyen H. Pasajov'la arasından kara kedi geçmiş ve Pasajov Başkan yardımcılığından .vaz geçmiş ve hareketten ayrılıp Türkiye'ye göç etmiştir

Bu efsane aslında Bulgaristan'da Türklük kıstası olmuştur. 2016'da Kırca Ali'de 10 bin Türk Kırca Ali'de DOST Partisi lideri Lütfi Meştan önünde "Ne mutlu Türk'üm diyene!" anıtı içtirse de, etkisiz ve tepkisiz kalmıştır, çünkü Bulgarlar ülkede yaşayan Türklerin Bulgar milletinden olduğunu kabul etmektedir. Bu kıstas Pomaklar, Makedonlar, Gagavuzlar vb için de geçerlidir. Bulgaristan Türklerinin, Türkiye ve Türk Dünyası halkından ayrılmaz, kopmaz ve oluşturucu bir parça, Turan'dan olduğu savı BULTÜRK Başkanı Rafet Ulutürk tarafından işlenmiş, geliştirilmiş ve savunulmuş ve dolayısıyla soydaşlarımız ve Bulgaristan'da kalan kardeşlerimiz tarafından kabul edilmiştir. Bu aydınlanma Bulgaristan Türk kimliği arayışında, Bulgar milliyetçiliği ile mücadelede halen bir öz olmuştur. 1990'dan sonra ise Ahmet Doğan liderliğindeki HÖH Partisi, komünist diktatörlük milli azınlıkları eritme politikasının yeni biçimi olan Bulgar milli doktrini ve Bulgar milli çıkarlarını

"Bulgar Etnik Modeli" tezi olarak savunmuş fakat tutmamıştır. Zavallı insanlar için hayaller veya gerçeklere mi inandıkları arasında bir fark yoktur 2016'dan beri Ahmet Doğan'ı "saray" ve "köşklere" kapayan Bulgar devletinin ona susma ve değişik gerekçelerle mağduriyet bedeli olarak yılda 500 milyon leva ,ödemesinin tek nedeni

Bulgar milli doktrini ayakta tutma derdidir. Sayıları200-300 bin kalan Türkler Ahmet Doğan çemberinden çıktığı gün Bulgar milli doktrini ve devleti dağılır. Şu an Bulgar milliyetçiliğini ayakta tutan bir tek Türk düşmanlığıdır 1879'da başlayan Bulgaristan'da yasal milli oluşum sürecinin seyri şöyledir 17 Nisan'da, YHM mebusları bu defa Kurucu Meclis üyeleri olarak toplanmış ve anayasal prensliğin hükümdarı olarak Birinci Aleksandır Batenberg'i Bulgar Prens seçmiştir. Birinci Aleksandır. O, Rusya Çarı II. Aleksandır'ın yeğenidir. Kardeşi İngiliz Kraliçesi Victoria'nın kızı ile evlidir. İspanyol ve İsveç hükümdarlarına akraba bir konttur. 22 yaşında Bulgar tahtına çıkmazdan önce, "93 Harbi"nde Osmanlı askerleriyle birçok çarpışmaya katılmış ve bir süvari olarak Koca Balkan'ın "Şipka" Tepesi'ne çıkmıştır. Birinci Aleksandır 1885'e kadar tahta kalmıştır. Hükümdarlığı yıllarından Bulgar prensi ile Bulgar siyasetçiler anlaşamamıştır. Parlamenter demokrasi çerçevesini kendisi için dar bulan Birinci Aleksandır, daha 2. yıl anayasayı rafa kaldırmış, maddelerini sürekli budamıştır. Daha ilk anda oluşan çelişkinin temelinde, komitacı ve çete voyvodalarından oluşan meclis bileşiminin %67'sinin "kendi dili, toprağı, yaşam kültürü olan bir halkın, kendi yönetme yeteneğinden doğan bir dehaya sahip olduğu inancıyla" tepkili tavır sertleşmiştir. Kısaca, bu, Bulgaristan .lideri, Bulgar olmalıdır görüşüdür

İkinci olarak, Avrupa milletleri birbirlerine yakın olsalar da aralarında ayrım çizgisi olmasına rağmen, Bulgar kamuoyunun Rusya toprak köleliği düzenini kabul etmeyip Almanya başta .olmak üzere, yüzünü Batıya çevirmeyi seçimidir

Üçüncü olarak, "93 Harbi"nden hemen sonra Rusya iştilacılarının Bulgarlar üzerindeki baskılarından doğan Bulgar dil milliyetçiliği güç toplarken, Osmanlı düzeninin nizamından kalan ve büyüyen boşluğu dolduracak yeni bir kültür ve medeniyet kalıbı bulamaması, çok etkili olmuş ve "siz başımıza bela getirdiniz" anlamında ülkede Rusofob tepki hareketi gelişmiştir. Bu gelişmeler Bulgar liberal partisini 4-5 defa parçalanmaya götürürken, Birinci Aleksandır'ın 1885'te Doğu Rumeli'yi ilhak eder, ama bu onun ruhunu sakinleştirmez. .Osmanlı devletine bağımlı bir Prensliği terk etmek zorunda kalır

darbesinden sonra Bulgaristan'da liberal partiler 1934 yasaklanmış ve 1990'da Hak ve Özgürlükler Hareketi olarak .yeniden siyasi sahneye bir Türk partisi biçiminde çıkmıştır

Avrupa Parlamentosu kayıtlarından bir alıntı veriyorum: "Liberal partiler ülkenin özgürlükçü yönetilmesi fikirlerini savunur. Azınlıklar için daha fazla hak ve özgürlük, tarihlerini ve geleneklerini yaşatan dini kurumlar ve anıtlar kurulmasında ısrar ederler. Okullarda, kamu medyasında, toplantı ve kültürel etkinliklerde azınlıkların ana ".dilinin kullanılması gibi daha fazla ifade özgürlüğü talep ederler

Bulgaristan'ın 44. Millet meclisindeki liberal parti Halk .ve Özgürlük Hareketidir

Modern tutuculuğun simgesi GERB Partisi. Bulgaristan'da sivil konservatif (muhafazakâr) partinin politik hayatı daha da kısa olmuş ve 1886'ta tamamen sönmüştür. Birçok değişiklik gördükten sonra Bulgar Anayasası 1923 Askeri Darbe, 1934'te de

Askeri darbe tarafından rafa kaldırılıp indirilirken, 1934'ten sonra güçlenen ve politik hayata egemen olan Çar III. Boris'in tek kişilik yönetimi anayasal monarşi ve parlamenter demokrasiyi tarihe gömüştü ve meclisin yasama hakları da elinden alınmıştır. Ülke kanun kuvvetinde karamamelerle idare edilmiştir. Bir Türk partisi kurmak olanakları tamamen kalkmıştı. Monarşi rejiminden sonra sosyalizm ve totalitarizm yıllarında ise Bulgaristan'da tutucu bir partiden söz edenlerin hepsi son nefesini ya "Belene" ölüm kampında ya da Sofya Merkez Hapishanesinde vermiştir

yılı itibarıyla Avrupa Halk Partisi (ENP) tutanaklarında 2021 Bulgaristan'da muhafazakâr parti olarak Avrupalı Bulgaristan

:Vatandaşları GERB kaydında şu açıklamayı bulduk

.Sağ merkez ve demokratik parti GERB

Sağ merkezci ve demokratik partiler ülkenin demokratik yönetilmesi ilkelerine bağlıdır. Devlet tarafından ekonominin daha az idari denetim, piyasanın daha serbest olması, eğitim öğretim, saplım ve başka sosyal alanlarda serbest piyasa ilkelerinin uygulanmasından yana olan partilerden biridir

Dış siyasette ABD, NATO ve Avrupa Birliği yönelimlidir. Bu parti anti-komünist bir siyaset çizgisi izlerken komünist rejime alternatif bir siyasi parti olarak hareket ediyor. Demokratik Güçler Birliği, Birleşik Demokratik Güçler, Güçlü Bulgaristan hareketi gibi partilerle işbirliğine açıktır. Aşırı sağcı kanattan 3 parti ile (2017-2021) hükümet kurmuştur

AHP ve Uluslararası Demokratik Birlik üyesi olan GERB, 2017'den sonra liberal muhafazakâr ve popülist bir siyaset çizgisi izlemeye başlamıştır. 43. mecliste (2014-2017) 7 partiden oluşan .Reformcu Blok grubuyla sağ merkezci bir koalisyonunda buluşmuştur

Bugün GERB ve şahsen başbakan dolandırıcılık, rüşvetçilik ve devleti soymakla itham ediliyorsa, bu değişik askeri hükümetlerin geleneğinin de devamıdır. Bulgar anayasası sol ve sağ muhalefetten söz etmese de, sol kentli işçi, esnaf, aydın muhalefeti 1990'da Bulgaristan Sosyal Demokrat Partisinin 1990'da ve çiftçi köylü .muhalefeti de 1899'da Çiftçi Partisinin kurulmasıyla başladı ve gelişti

Türkler bu 2 partinin ikisine de katıldılar. İkisinden de meclise girdi. 1919 ile 1929 yılları arasında örgütsel, kültürel ve ideolojik siyasi birikim yapan, çıkardıkları gazete ve dergilerle Osmanlı ümmetinden sıyrılıp Atatürk milliyetçiliği ve dünya görüşünü kucaklayan Bulgaristan Türkleri politik yapılanmaya yöneldiler. Özellikle Şumen'de Türk Öğretmen Okulu ve Nüvvab'ın açılmasından, 1925'te Ankara Antlaşmasının imzalanmasıyla güçlü Atatürkçü ruhla dolunca, önce Türk Milli Gençlik kongresini, ardından 1929'da Birinci Milli Türk Kongresi'ni topladılar. Gençlik Turan, içi ve öğretmen meslek örgütleriyle politik yapılanma yoluna açıldılar. Bu atılım, 1934 askeri darbesi ve 10 yıl süren III. Boris .diktatörlüğü döneminde ezildi

Bu kapışmada, Bulgar askeri darbecilerinden oluşan gerici-lerle birlik olan Başmüftülük, okullarda Latin Alfabesine geçişi engellerken, aydın öğretmen kıyımını alkışladı. 1934'te Kimon Georgiev hükümetinin Türk okullarını kapatarak Türkleri cahil bırakma, siyasi örgütlenmelerini baltalama doktrini geliştirdi. Bu Bulgar devletinin Türklere karşı kaleme alıp onayladığı ilk doktrin .1957'dan başlayarak günümüze kadar da uygulandı

.BKP-BSP azınlıkları kırıp katleden partidir

te ülkeyi maddi, mali ve manevi olarak perişan olmuş bir 1944 halde devralan Moskova yönetimindeki İşçi Partisi ve Vatan Cephesi her şeyi kontrol altında tutarak ve Türklere "kültürel otonomi" çeklinde "altın çağ" yaşatarak, sosyalizm kuruculuğuna hazırlamıştır. Bu dönem, Bulgaristan'ın kooperatifleşme ve sanayileşme dönemidir ve 1970 yıllarının sonlarına kadar sürmüştür. Bu hamlede Türk iş gücü örgütlü ve planlı bir şekilde kullanılmıştır. İlk dönemde Türk dilinde eğitim, kültür ve sanat serbest bırakılırken Bulgaristan'da sosyalist Türk kimliği oluşturulurken, politik örgütlenme komünist partisi ve işçi partisi, komünist gençlik örgütü "Komsomol" saflarında yoğunlaşırken, gençler inşaat erlerinde ezilmiş, milliyetçilikten silkinmeyenler ya Türkiye'ye göç etmiş ya da sürgünü soylamıştır. Daha 1970'lerde I. II. ve III. Sınır bölgelerine ayrılan azınlık bölgelerinde gizli polis "DS" örgütlenerek korku ağı kurmuştur. Malsız mülksüz bırakılan, anavatan Türkiye'den koparılan ve töreyle yaşarken iş gücünü satmaktan başka tüm özelliklerini yitiren Türklerin 1984'te başlayan kimliğini Bulgar bataklığında eritme saldırısı, aslında Bulgar halkının kendini yenilemekte zorlandığı, ekonominin durakladığı ve Sovyetler Birliğinin de Bulgaristan'a daha fazla yardım edemeyeceği döneme rastlar. 1980'lerin ortalarında Bulgar bankalarındaki sıcak paranın % 33'ü Türklerin tasarrufunda bulunur ve BKP bu paraları totalitarizmin ömrünü uzatmaya mali .yeden olarak görür

Ne var ki olaylar ters yönde gelişir. Devlet ve parti diktatörü Todor Jivkov'un ifadesiyle Türklere karşı "iç savaş" yürütülmüş, 1877-78 Savalı tamamlanmış, "Türkler yenilmişti." Fakat tepkiler büyüdükçe büyürken 1989'da Ayaklanmaya dönüşünce Todor Jivkov'u da devirmiştir. Bu gelişmeler her şeyden önce Türkleri kandırarak, komünist partisine, gizli polis örgütlerine ajan ederek, sinsi hain planlara alet edip Türk kimliğini yok etme planları boşa çıkmıştır. Kendini yakarak ailesini, soyunu, köyünü uyaran Türk milliyetçiler halkımızın kahramanlarıdır. Kendi ifadeleriyle Türklere karşı "soykırım denemesi" yapan sosyalist partisi, bir yandan totalitarizmin lanetlenmesine engel olurken, kılıf değiştirip siyasi komiliğini korumuş ve PASE ve AB parlamentosunda kendini şöyle tanıtmıştır

BSP" ülkenin sosyal yönetim idelerini savunur. Bu, ekonominin" devlet tarafından yönetilmesi ve denetlenmesi, tüketicilerin daha isabetli korunması için piyasaya sınırlı özgürlük tanınması ve eğitim, öğretim, sağlık ve diğer sosyal hizmetlerden daha kolay ve daha .bol yararlanma anlamına gelir

dan sonra tüm parlamentolara giren sosyalistler 1990, 1990 1997, 2005 seçimlerinde birinci parti olmuşlar ve tek başına ve karma hükümet kurmuşlardır. 44. Halk meclisine 80 milletvekili ile giren BSP'den 10 milletvekili ayrılmış ve bağımsız grubuna .katılmıştır

meclise sol merkezci, sosyal demokrat, liberal ve Rusofil .43 programla giren ABV Partisi, diğer bölünmelerden farklı olarak Meclise girebilmişti. BSP, 1991'de kendilerine çuvala para dağıtılarak ekonomiyi ele geçirme operasyonunda biçimlenen ve parti yönetimlerine yerleşen, mafya-oligarşi gruplarından arınma operasyonlarına devam ederken, 8 Ocak 2021 tarihinde, 78 milyon levası olduğu bilinen Plovdiv BSP Birinci Sekreteri G. Gergov'u .partiden ihraç etti

VMRO-BND, NFSB ve "Ataka" aşırı milliyetçiliği, .şovenizmi ve faşizmi

Bulgar siyasi hamurunda milliyetçi, şoven ve faşist damar olmaması gerekirdi. Çünkü Osmanlı toplumu içinde gerçekleşen Bulgar milli uyanış ve bilinçlenmesi devletin çok yönlü mali ve kültürel yardımlarıyla gerçekleşmiştir. XIX. yüzyılın ortalarında İstanbul'a yerleşik 29 bin Bulgar işçi ve esnaf çalışmıştır. Devlet okulları ve kolejler kapılarının Bulgarlara da ardına kadar açmıştır. Ruse (Rusçuk) Eyaletinin İmparatorluğun pilot kalkınma bölgesi olarak gelişir. 1972'de Ortodoks Kilisesi'nden Doğu Ortodoks Kilisesini ayıran ve Bulgarlara kendi kiliselerinde, kendi dillerinde .ibadet hakkı olanakları tanıyan Osmanlı devletidir

Bu nedenlerle olacak Bulgar politik bağımsızlık hareketinde mahalli düzeyde Türk Bulgar çatışması yaşanmamış, siyasi programlarda belirleyici olan yerli Türklere düşmanlık değildir. 1982'de başlayan ve Birinci Dünya Savaşına kadar devam eden Osmanlı kalıtından arınma programı uygulanırken Osmanlı düzeni bozulmuş, fakat yerini ne Bulgar hayalleri, ne Rus planları ne de Batı medeniyeti doldurabilmiştir. Bundan dolayıdır ki, "Berlin Konferansı"ndan sonra, Sofya Askeri Okullarında Rus subaylar tarafından yetiştirilen Makedon voyvodalardan hiç biri, Edime, Kresna, İinden ve Preobreyenya isyanlarında ancak "Osmanlıya bağlı Makedon otonomisi" sloganı yükseltmemişlerdir. Birinci Dünya Savaşında Osmanlı orduları Makedonya topraklarının dış güçler tarafından işgal edilmesine, Dobruca Cephesinde Bulgaristan'ın Ruslar tarafından 2. kez işgal edilmesine karşı savaşmış ve Bulgaristan'ı galipler arasında Bresk-Litovs barış masasına taşımıştır. Hatta Çar Ferdinand'ın Batı Rodoplari işgal ederken Müslüman Pomakların isimlerini ve dinlerini değiştirmesi küstahlığı, o yıllarda Sofya Askeri Ateşesi olan Mustafa Kemal ile Radoslavov liberallerinin ortak çabalarıyla püskürtülmüş, haklar iade edilmiş ve Pomak Türkler Liberaller listesinde meclise taşınmıştır. Bu zafer, XX. yüzyılın başında Bulgar kamuoyunda mazlum Müslümanlar lehinde bir damar attığına, "insan" diye haykıran politik güçler olduğuna kanıttır. 73 yıl öldürülen bu hümanist doku 1990'da Türklerin isimleri ve ibadet hakları iade edilirken milliyetçilerin .milli ayaklanmasıyla taçlanmıştı

Bu dalga büyüdükçe Türklere karşı ayaklananların lideri olan Milli Çıkarları Koruma Tüm Halk Komitesi (OKZNI) Georgi Pırvanov, 1996'da BSP Başkanı, 2002 - 2012 arasında Cumhurbaşkanı ve 2014'te de ABV partisinin başkanı seçildi. Ve ne yazık ki, hain-Ahmet Doğan baskısıyla Türkler 2002'de .Pırvanov'un Cumhurbaşkanı adaylığına oy verdiler

Günümüz Bulgaristan "faşizminin" omurgası olan VMRO - İç Makedon Devrim Hareketi 1923'te Kominyern yemliğine alındı da 1934'te Askeri Darbe Başı K. Georgiev tarafından yasaklanmış ve Çar III. Boris de, bir Nazi yasası olan, "milleti koruma kanunu" yürürlükte olmasına rağmen, Bulgaristan mahkemelerinde faşist .parti tescil edilmesine yol vermemiştir

te VMRO liderleri kovuşturulmuş, yargılanmış, idam' 1944 edilmiş, kamplara atılmış ya da uzun süre hapis yarmıştır. 1990'da kültür demekleri şeklinde örgütlenen bu hareket fikirselleriyle buluşarak anti-Türk, milliyetçi, şoven, ötekileştiren, faşist cephe .yol almıştır

Milliyetçi kavramının yeni anlamının yurtsever olduğuna dayanan popülist propagandayla Bulgarları kandırda da, güvenliğini 1903 Makedon isyanı bayraklarıyla ve Bulgaristan'ı Kurtarmak İçin Yurtsever Cephe ve "Ataka" gibi aşırı milliyetçi ortaklarıyla 26 Mart 2017'de otobüsle oy kullanmaya gelen soydaşlarımızın araçlarını durdurarak içlerindeki faşizmi sınır kapısına kusmuşlardır. Özgürce oy kullanma, seçme ve seçilme hakkını çiğneyen bu sözde "liderlerin" bir ay sonra duruşma salonuna götürülmesi gereken bu "liderlerin", Başbakan Yardımcılığına davet edilmesi, Bulgar .demokrasisine en parlak puanlamadır

AB Konseyi VMRO, NDSB ve "Ataka" partilerine "faşist partiler" damgası vuran karar çıkardı. Bulgaristan anayasalarının hiç birinde faşist, Makedon, Trakya göçmenleri, ırkçı parti kurma hakkı tanıyan madde yoktur. Fakat bu partilerin program ve hareketleri, propagandası Bulgar Milli Doktrini ve Çıkarlarının Türk ve İslam düşmanlığı özüyle uyum halindedir. Ve 2020 yılının aralık ayının sonu itibarıyla gelişmeler gözü kararmış bugünkü iktidarın ve ortaklarının aşırı milliyetçi hırs ve çıkarlar uğruna ulusal bağımsızlık ve egemenliği, Avrupa geleceğini, NATO üyeliğini ve komşuluklarını göze aldığına kanıtlar sunuyor. Sıraladığımız partilerin hepsi Bulgar doktrini partileridir. Amaçları Bulgar milli çıkarlarını savunmaktır. .Bu çıkarların içinde Türklerin menfaatleri eksiktir

Bulgaristan koşullarında Türk partisi kurmanın güçlükleri Mekanik ve diyalektik düşüncüyü taşıyan insandır. Bulgarlar mekanik düşünce sahibi, yatay kültürlü bir soydur. Onlar, şteplerde yürüttükleri savaşlarda kıydıkları Rus erkeklerin eşlerini hamile bırakarak İslav - Bulgar devleti kurmuşlardır. Yalan masallar anlatarak XX. yüzyılda Yahudileri ve Çingenerleri Nazi ölüm kamplarına göndermeleri, Pomakların, Türklerin, Ulahların, Gagauzların, Tatarların, Çerkezlerin ve diğer azınlıkların isimlerini ve dinlerini zorla değiştirerek Bulgar yapmalarını aynı Orta Çağ zihniyetinin ve .barbarlığının devamıdır

Kendi töresiyle kendi toprağında yaşayan insanların Bulgar milliyetçilik makinasında kıyılıp öğütülerek Bulgar yapıldığı koşullarda Bulgaristan Müslüman Türklerinin ülkedeki tüm azınlıkların halk ve menfaatlerini savunmak için edebiyat ve kültür yaratarak öncülük etmesi tarihte seyrek rastlanan bir kahramanlık ve fedakârlık örneğidir. Gün gelecek tarih son 142 yılda Bulgaristan Türklerinin politik mücadele yolunda verdiği kurbanların sayısını .ve adlarını altın harflerle yazacaktır

Şu bir gerçektir ki, Bulgar siyasi eliti, 142 yılda Bulgaristan'da yaşayan ve halkı oluşturan millet ve etniklerin birlikte yaşayabilecekleri kurallar kalbini hala hazırlayamamıştır. Ne de olsa Bulgar doktrini, taraflı milli menfaatler ve Bulgar Etnik Modeli dışında bir ortak düzende buluşma umudu canlıdır. Toplumun aydınlanmasıyla çözülebilir.Olay şudur. Bulgaristan Türkleri Bulgar toplumunun .kimliğini kabul etmemiştir

Bulgar milliyetçiliğinin özündeki şovenizmi -kendini üstün görmesini- görebilmiş ve reddetmiştir. Bu da toplumda ayrım yaratmıştır. Tek dilli, tek kültürlü Bulgar devleti Türkler tarafından .kabul edilmemiştir

Türlere uygulanan çifte köle modelidir. Monarşi döneminde Nazi ve Bulgar köleliği, totalitarizm döneminde de Sovyet Rus ve Bulgar köleliği modeli uygulanmıştır. Her ikisinin de reddeden 1989 Türk Ayaklanmasıdır. XXI. yüzyılda Bulgar milliyetçiliği değişik biçimlerde sunulurken, Aydınlanma çağı milliyetçiliğinden hiçbir iz taşımazken, azınlık kültürlerini, korumak bir yana ezmektedir. İnsan düşmanı olan faşizmle kaynaşmış Bulgar maddecî ideolojisi XX. yüzyıl boyunca yürüttüğü propaganda ve uygulamada insanlar ve milletler arasındaki farklılıkları genelleştirmeye, soyutlamaya, farklılığı asimile etmeye, ayrımı bütünleştirmeye eğilimli olmuş .insanları ruh, biçim ve öz değiştirmeye zorlarken zulüm etmiştir

Türkler, disiplinle, zorbalıkla, baskı ve terörle, hapishane ve toplama kamplarındaki elektrikli mengenerde insan kimliğinin .değiştirilemeyeceğine inanır

Türk partisi kurmaya çalışanlar, Türk kimliğiyle yaşamaya .çalışmışlardır

Türk partisi Türk kimliğinin yaşamasına, gelişmesine ve .serpilir açmasına hizmet eder

Türk, doğal yaşayan, zekâsı ve emeğiyle dünyayı iyiye doğru .değiştiren, halkına hizmet edendir

Türkler Türk törelerine uyarak yaşar, Türkçe konuşur, evlatlarını .Türk dili ve kültürüyle yetiştirir

.Türkler Ahlak ve hakkın peşinden ayrılmamışlardır

Türk töresi, yaşam tarzımızı oluşturan geleneklerimizin ve .nizamın toplamıdır

Türk toplumu kendi liderini yetiştiren bir deha yeteneğine sahiptir. Arıların kovalarında sandıklarında bey yetiştirdiği gibi kendinden olması içinden çıkması gerekir. Her lider, halkın dilini, geleneklerini, kültürünü, sanatını, edebiyatını ve töre kültürünü ve .devlet tarihini bilmek zorundadır

Türkler dünya kültürünü yaratan halklardan biridir. Dünyayı .dönüştüren geliştirendir

Türkler Hem Asyalı, hem de Avrupalı, hem Doğu hem de Batı divanıyla yorulmuş olmaları, yaratıcılıklarının güç kaynağıdır. Müslüman bir lider olan Aliya İzzetbegoviç'in Balkanlar koşullarında İslam ülküsünden üniversal bir ideoloji ve devrim teorisi çıkararak Bosna halkını özgürlüğe kavuşturup, bağımsız ve egemen devlet .kurması örnek alınmalıdır

Türklerde ve Türk milliyetçiliğinde ırkçılık olmaması Türk tarihsel zenginliğinden kaynaklanan yüce bir değerdir. Türkler millet olma ve millileşerek yeni tip devlet -Cumhuriyet- buluşma sürecini tamamlamış ve demokrasinin en yüksek aşaması olan ve tüm halkı kucaklayan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine yükselmiştir. Türk medeniyeti üretici ve taşıyıcıdır. Özümsemeyen ve ezilme kabul etmeyen, yardımsever dikey bir yapılanmadır. Bulgar milliyetçiliği dış kaynaklı ve kıskırtma eseri olduğundan dolayı, ülkede yaşayan azınlıklara karşı saldırıları ve özümseme tuzakları da yine Büyük Devletlerin ve bu arada Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yaratıcı ve olumlu girişimleriyle çözülecek, dağılacak ve yok olacaktır. O gün yakındır. Bu aşamada Bulgaristan Türklerinin ev kültürünü korumaları, törelerini yaşatmaları, ana dilimiz Türkçeyi çocuklarına öğretmeleri ve aile ortamında ve köyde Türk kültürüyle yaşamaları, Türk TV izleyerek, Türkçe radyo dinleyerek, Türkçe haberleşerek ve Türk medyasına bağlı kalarak yaşamalı başta gelen ödevlerimizden biridir. Politik alanda Bulgaristan Türklerinin HÖH Partisi Başkanı hain-Ahmet Doğan'a ve Türklüğümüze ihanete yatkın yeni seçilen liderlere de sert davranma

zamanı gelmiştir. Hiç birimiz hiçbir kimseye borçlu değiliz. Arı bizim kovan bizim, bal yeme bizim hakkımızdır. Politik sahneden çekilmeden, uşaklık etmede yeni formül bulup mücadelemize devam etmek zorundayız 1990'dan sonra HÖH Partisi dışında kurulan sözde "Türk "partileri Bulgaristan'da kurulmuş sözde "Türk" partilerine hepsine bir bakalım; Bulgaristan'da 4 Ocak 1990'da kurulan Hak ve Özgürlük Partisi (HÖH-ДПС) dışında olmak üzere genellikle HÖH partisinden ayrılan ya da kovular Türk aydınlar tarafından şu siyasi partiler kuruldu: Hepsinin ortak birleştiği konu hepsinin de Bulgar istihbaratı (DC) üye olmalarıydı 1) Demokratik Adalet Partisi (DAP) - HÖH'den ayrılmadan kurulan tek parti DAP. Şubat 1990'da Bulgaristan eski Baş Müftüsü Nedim Gencev tarafından kurulmuştur. 1994-24 bin; 1997'de 27 bin oy aldı

Türk Demokrat Partisi (TDP) - 12 Aralık 1992'de kuruldu. (2 Kurucusu HÖH (1990) milletvekili Âdem Kenan. Gerekçesi, TDP'nin HÖH'e yönelik eleştirilerinde en ilgi çeken HÖH'ün, Jivkov döneminde komünist idareciler tarafından kurulduğu, Türklerin çıkarlarını savunmadığı, çok sayıda Bulgar'ın partiye üye olduğu, asıl olarak Müslüman Türklerin örgütü olmadığı ve BKP'nin azınlıkları sindirme politikasını sonuçlandırmada bir araç .olduğu yönündeki iddialardır

Demokratik Değişim Partisi (DDP) - 28 Mayıs 1994'te (3 Mehmet Hoca ve Recep Çınar tarafından kuruldu. Liberal sağ merkez konumlu bir partidir. Ahmet Doğan'ın HÖH Partisi'nde tek adam olmasına karşı kurulmuştur, parti içi demokrasiyi savunmuştur. Dış politikada Türkiye ile ilişkilerin geliştirilmesini savunur. 1997 seçimlerinde Ancak aldığı 14.145 oy ile Bulgaristan'ın Kırca Ali ve Siliştre bölgelerinde etkili olabilmıştır. Mehmet Hoca 2016'da .DOST Partisi'ne girmiş ve Genel Başkan Yardımcısı seçilmiştir Ulusal Haklar ve Özgürlükler Partisi (4

Ulusal Haklar ve Özgürlükler Partisi, Hak ve Özgürlükler Partisi'ni (HÖH) yıpratmak için Demokratik Güçler Birliği (CDC) Partisi'nin desteği ile Güner Tahir tarafından 1998'de kurulmuştur. CDC'nin yardımıyla ülkenin her yerinde örgütlendi, fakat 1999 yerel seçimlerinde de başarı gösteremedi. Güner Tahir daha önce HÖH Partisi Genel Başkan Yardımcısı görevinde bulunmuştur. Gerçek manada Türklerin kurduğu siyasi partilerin çokluğu demokrasi kültürünün gelişmesi bakımından faydalı olsa da, yapay hareketler Türk azınlığa zarar vermektedir. Bu partiler halkın istekleri doğrultusunda değil başka merkezlerden yönetildiği de çok sonra zamanla anlaşılabilir. Bu parti yöneticilerinin hepsi de Bulgar ...istihbaratında dosyaları olması da bir tesadüf değildir herhalde

Demokratik Kanat Hareketi (DKH)- 2001'te HÖH (5 Başkan yardımcılığından atılan Osman Oktay tarafından 2003'te kurulmuştur. Parlamenteoya girememiştir. Oktay 36, 37, 38, 39 Hak Meclisinde Burgaz, Siliştre ve Blagoevgrad seçim bölgelerinden .milletvekili seçilmiştir

Hürriyet ve Şeref Halk Partisi HŞHP (6

HÖH 'ten ayrılan Genel Başkan Yardımcısı Kasım Dal ve HÖH milletvekili İsmail Korman tarafından Aralık 2012'de Sofya'da kuruldu. Parti Genel Başkanlığına Korman İsmailov seçildi. İki parti bir araya gelerek 12.Mayıs.2013 genel seçimlerinde HŞHP partisi ile Ulusal İstikrar ve Yükseliş Hareketi Partisi ile birlikte 50 bin 760 oy almışlardır. Parti başı 25 bin oy düşmektedir. Bizler BULTÜRK Demeği olarak tek başımıza 2011 yılında Bulgaristan'da .çıkarttığımız Cumhurbaşkanı adayımızın 50 bin oy almıştık

Parti 2014 seçimlerinde ise Bulgar partileri ile Reformcu Cephe ile birlikte koalisyona katıldı ve Sofya'dan 1 milletvekili başkan kendisi ancak çıkabildi. 2017'de HŞHP Başkanlığına Orhan İsmailov getirildi ve DOST Partisi ile birlikte DOST Birliği - (КП Обединение ДОСТ) meclis seçimlerine girdiler. Bu arada Bulgaristan'dan iki parti ve Türkiye'den tüm demeklerin de destekleri ile ancak 100 bine ulaşmışlardır. Yine de 100 bin oy almalarına rağmen, barajı aşamadılar. Başarılı olabilselerdi, 44. Sofya meclisine ikinci Türk .partisi seçilmiş olacaktı

(DOST (Sorumluluk, Hürriyet ve Hoşgörü için Demokrasi (7 de Sofya'da Kurucu Milli Meclis kararıyla kuruldu'2017 ve Bulgaristan Temiz Mahkemesi (VVS) kararıyla tescil edildi. HÖH eski Genel Başkanı Lütfi Meştan DOST politik partisine başkan seçildi. 2017 genel seçimlerine Hürriyet Şeref ve Halk Partisi ile birlikte girdi. Başarılı olamadı. 2019 yılında DOST partisi merkez yönetiminden ve il örgütlerinden 40 kişi ayrıldı. 2019 yerel .seçimlerinde Bulgaristan Çiftçi Partisi ile birlikte girdi NOT: Bu partilerin en büyük özelliği Parti liderlerinin Mehmet Hoca hariç diğerlerinin tamamı Bulgar İstihbaratının muhbirleri olmalarıdır. Bu günkü partilerin tamamı "DS" (DANS) .kartonçelidirler

Yıllarca Türk Partisi dedik

25 Yıldır karşılıksız destek verdik
Gece gündüz çalıştık.
Fakat onlar ne yaptılar
Atalarına Soykırımcı diyerek
Şehit dedelerimizin
Kemiklerini sızlattılar.

Dünyada 12.512 nükleer savaş başlığı mevcut

Nükleer silahlar konusunda anlaşmazlıklar sürse de dünyada 12 bin 512 nükleer savaş başlığı bulunuyor. Ülkelerin bu alanda yaptıkları yatırım ise son yıllarda 82 milyar doları geçti. Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsünün (SIPRI) 2023 raporuna göre, dünyada 12 bin 512 nükleer savaş başlığı bulunuyor.

Rusya, 5 bin 889 nükleer savaş başlığıyla, nükleer güce sahip ülkeler arasında ilk sırada yer alıyor. Rusya'yı 5 bin 244 başlıkla ABD ve 410 nükleer başlıkla Çin takip ediyor.

Fransa'nın 290, İngiltere'nin 225, Pakistan'ın 170, Hindistan'ın 164, İsrail'in 90, Kuzey Kore'nin ise tahminlere göre 30 nükleer savaş başlığı var.

Rapora göre, dünyadaki nükleer savaş başlığı sayısı azalmaya devam etse de bu durum özellikle ABD ve Rusya'nın kullanılmayan savaş başlıklarını tasfiye etmesinden kaynaklanıyor.

Aktif savaş başlıklarının sayısının küresel ölçekte azaltılmasının geciktirildiği görülüyor ve sayıları tekrar artıyor.

ABD ve Rusya'nın, nükleer savaş başlıklarını füze, uçak ve denizaltı fırlatma sistemlerini ve nükleer silah üretim tesislerini yenilemek ve modernize etmek için kapsamlı programlara sahip olduğu biliniyor.

Çin'in Ocak 2022'de 350 olduğu düşünülen nükleer savaş başlıklarının sayısı, Ocak 2023'te 410'a yükseldi. Çin'in nükleer gücü

tam olarak bilinmezken, rapordaki değerlendirmelerin önemli kısmı ABD Savunma Bakanlığının verilerine dayanıyor.

Nükleer silahlanmaya yapılan yatırım artıyor

Nükleer Silahların Yasaklanması Takibi ve Uluslararası Nükleer Silahları Kaldırma Girişiminin (ICAN) hazırladığı raporlarda ise nükleer silaha sahip 9 ülkenin, 2019-2022 döneminde nükleer silah geliştirmek için yaptığı yatırımlar yayımlandı.

Verilere göre, dünya genelinde nükleer silah yatırımları 2019'da 72,9 milyar, 2020'de 72,6 milyar, 2021'de 82,4 milyar, 2022'de 82,9 milyar doları buldu. 4 yılda yatırımların 10 milyar dolar artması dikkati çekti. Nükleer silahlara en çok yatırım yapan ABD'yi sırasıyla Çin, Rusya, İngiltere, Fransa, Hindistan, İsrail, Pakistan ve Kuzey Kore takip etti.

ABD, nükleer silahlara 2019'da 35,4 milyar dolar yatırım yaparken, 2020'de 37,4 milyar, 2021'de 44,2 milyar, 2022'de 43,7 milyar dolar harcadı.

Çin'in harcamaları 2019'da 10,4 milyar dolar olurken, bu 2020'de 10,1 milyar dolar, 2021 ve 2022'de 11,7 milyar dolara yükseldi.

Rusya, bu silahlar için 2019'da 8,5 milyar, 2020'de 8 milyar, 2021'de 8,6 milyar, 2022'de 9,6 milyar dolar harcama yaptı.

İngiltere'nin nükleer silahlar için 2019'da 8,9 milyar, 2020'de 6,2 milyar, 2021 ve 2022'de 6,8 milyar dolar harcadığı görülüyor.

Fransa, nükleer silahlar için 2019'da 4,8 milyar, 2020'de 5,7 milyar, 2021'de 5,9 milyar, 2022'de 5,6 milyar dolar yatırım yaptı.

Hindistan'ın bu silahlar için kasasından 2019'da 2,3 milyar dolar çıkarken, bu miktarın 2020'de 2,48 milyar, 2021'de 2,3 milyar, 2022'de 2,7 milyar dolar olduğu saptandı.

İsrail, nükleer silah geliştirme için 2019'da 1 milyar dolar, 2020'de 1,1 milyar dolar, 2021 ve 2022'de 1,2 milyar dolar harcama yaptı.

Pakistan'ın nükleer silah yatırımları 2019 ve 2020'de 1 milyar dolar olarak tespit edilirken, bu sayı 2021'de artış göstererek 1,1 milyar dolar oldu, 2022'de tekrar 1 milyar dolar seviyesine düştü.

Nükleer silah tartışmalarının odağındaki Kuzey Kore'nin nükleer silah yatırımlarının 2019'da 600 milyon, 2020'de 667 milyon, 2021'de 642 milyon, 2022'de ise 589 milyon dolar olduğu tahmin ediliyor.

ANKA III, test uçuşlarına devam ediyor

Türkiye'nin yeni avcısı ANKA III güçleniyor

ANKA III, yüksek taşıma kapasitesi, çok sayıda dahili ve harici mühimmat istasyonu ve düşük görünürlüğü ile pek çok görevde başarılı üstlenebilecek

ANKA III

Uçuş	Görevler	Teknik özellikleri
28 Aralık 2023'ten bu yana 3. uçuşunu gerçekleştirdi	<ul style="list-style-type: none"> Keşif, gözetleme ve istihbarat Farklı hava-yer mühimmatları ile taarruz Hava-hava mühimmatları ile düşman helikopter, pervaneli uçak, İHA'lara anjaje olarak av taraması Düşman RF yayımı yapan radar ve hava savunma sistemlerini etkisiz hale getirme Hava ve karada dost kuvvetlere himaye Elektronik harp 	<p>TÜRK HAVACILIK UZAY SANAYİİ</p> <p>İrtifa 40.000 ft</p> <p>Azami hız 0.7 Mach</p> <p>Faydalı yük 1.200 kg</p> <p>Uçuş süresi 10 saat</p>
Son uçuşunda 2 saat havada kalan ANKA III, 160 knot hıza ulaştı, 10 bin fit irtifaya çıktı, otopilot ve uçuş mekanik testleri gerçekleştirildi		

ASPİLSAN'dan güvenlik güçlerine yeni yardımcı: KANGURU

ASPİLSAN Enerji güvenlik güçlerinin en yaygın kullandığı ekipmanlardan telsiz bataryalarının zorlu koşullarda bile tam kapasiteyle göreve hazır tutulmasını sağlamak üzere "KANGURU" isimli akıllı batarya depolama ve şarj kabini geliştirdi

Hücre, pil ve bataryalarla ve bunların şarj ihtiyacına yönelik çözümler geliştiren ASPİLSAN Enerji, ortaya koyduğu ürünlerle enerji depolama alanındaki dışa bağımlılığı azaltmaya katkı sağlıyor.

ASPİLSAN Enerji, son dönemde geliştirdiği KANGURU akıllı batarya depolama ve şarj kabini ile Faydalı Model Belgesi aldı.

ASPİLSAN Enerji Genel Müdürü Ahmet Turan Özdemir, yaptığı açıklamada, telsiz bataryalarının temin edildikten sonra operasyon gününe kadar genelde kasalarda beklediğini söyledi.

Telsizlerin içerisindeki elektronik devrelerin kendi öz tüketimleri olduğuna işaret eden Özdemir, bunların bir süre sonra bataryalar içerisindeki pilleri bitirebildiğini ve periyodik olarak bakımlarının yapılması gerektiğini belirtti. Özdemir, şöyle konuştu:

"Bazıları bir sac çatı altında yüksek sıcaklıklara, bazıları depolar-

da çok düşük sıcaklıklara ulaşabilirler. Bunların bir de raf bekleme şartları var. Bu şartlar her zaman sahada sağlanamayabilir ki çoğunlukla sağlanamıyor. Aynı zamanda belli sürelerde, periyotlarda da şarj edilmeleri gerekiyor. Bu planlı bakımı ve muhafazayı gerektiriyor. Çok adetli aldığımız ürünlerde eğer ihtiyaç yılın son zamanlarına doğru sarkıyor, siz de tedarikinizi yılın başında yaptıysanız bataryaların bir kısmı kullanılmaz hale gelebilir bakımları yapılmadıysa. Üzerinde akıllı bakım algoritmaları çalışan, şarj devreleri olan bu kabinde ise operasyon için düğmeye basıldığı zaman kalitesinden, şarjından, çalışmasından emin olunan bataryaları alabiliriz. Bu dolapların içerisinde farklı tipte bataryaları koyabileceğimiz yuvalar var. Kişinin ihtiyaçlarına göre bunların yer aldığı rafları düzenleyebiliyoruz. Hangi bataryalardan varsa, hangi telsiz tipini kullanıyorsak bu bataryaları kabin içerisine dizerek içerisinde iklimlendirmesi, ısıtması, soğutması olan bir ortamda muhafaza ediyoruz. Ekranında da hangi raflarda hangi bataryalar var, bunların sağlık durumları nedir izleyebiliyoruz." Dilenirse internete bağlanıp uzaktan da takip yapılabildiğini, envanterin görülebildiğini anlatan Özdemir, bozulan, şarj biten bataryalar için de sistemin alarm verdiğini dile getirdi.

ASELSAN AESA Radarı, ilk uçuşunu F-16 ÖZGÜR platformuyla gerçekleştirdi

Gelişmeyi sosyal medya hesabından duyuran Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün, "Uçaklara nesil atlatan AESA teknolojisini ülkemizin hizmetine sunuyoruz. Ülkemize dünyanın en ileri aviyonik teknolojilerinden biri olan AESA radar teknolojisini de kazandırmanın gururunu yaşıyoruz. ASELSAN Milli AESA Uçak Burun Radarı, sahip olduğu üstün yeteneklerle muharip uçaklara nesil atlatarak; onları semaların en zeki, çevik ve güçlü savaşçılarına haline getiriyor. AESA radarı ile F-16 ÖZGÜR Platformu 4,5 nesil uçaklar seviyesine taşınırken, KANAN ve muharip İHA'lar ilave yetenekler ve düşük görünürlük özellikleriyle 5'inci nesil ve ötesinde platformlar haline gelecek. Bu üst düzey radar teknolojisi için gece gündüz demeden çalışan ASELSAN mühendislerimizi yürekten kutluyorum." ifadelerini kullandı.

AESA Uçak Burun Radarının, ASELSAN'ın Ankara'daki teknoloji üssünde seri üretimine yönelik hazırlıklar tamamlandı. Çip seviyesinden, son sistem entegrasyonuna kadar, sıfır hata ile yüzde 100 milli imkanlarla üretilen AESA Uçak Burun Radarı, hava platformlarının Gök Vatan'daki gözü ve kulağı olacak. ASELSAN, kazandığı GaN (Galyum Nitrat) çip geliştirme ve üretim teknolojisi ile birlikte dünyanın önde gelen radar firmaları ile teknoloji bakımından yarışabilir düzeye ulaştı. AESA teknolojileri, zamanla ASELSAN'da radar, elektronik harp ve haberleşme alanlarında geliştirilen tüm sistemlerde kullanılmaya başlandı.

Yakın Zamanda Uçuşlarına Başlıyor

Muharip uçaklar ve İHA'lar için geliştirilen ASELSAN Milli AESA Uçak Burun Radarının ilk uçuşu 15 Şubat 2024'te görev bilgisayarları da millileştirilen F-16 ÖZGÜR Platformu ile gerçekleştirildi. Milli AESA Uçak Burun Radarı, çok yakın zamanda AKINCI ile de uçuşlarına başlayacak. 2024 yılı içinde başka jet uçakları ile diğer milli İHA'lara entegrasyonların yapılmasının

ardından uçuşlar gerçekleştirilecek. Gök Vatan'daki çelik karnatların olmazsa olmaz parçası niteliğindeki AESA Uçak Burun Radarının otomatik tanıma, çoklu hedef takibi, yer haritalama, mesafe ölçümü, otomatik irtifa belirleme, SAR ile bulut altı gözetleme, yapay zeka destekli algoritmalar ile otomatik hedef sınırlama, geniş bantta radar spektrumu izleme (ESM), yönlü elektronik karıştırma (ECM) ve mühimmata daha etkin güdüm kazandırma kabiliyetleri bulunuyor. ASELSAN Genel Müdürü Ahmet Akyol, F-16 ÖZGÜR, HÜRJET, Milli Muharip Uçak (KANAN), AKINCI, KIZILELMA ve ANKA-3 İHA'larda AESA teknolojilerine sahip burun radarlarının çalışacağını açıkladı.

TEKNOFEST'e rekor yarışmacı başvurusu

Geçen yıl 1 milyon yarışmacının katıldığı dünyanın en büyük uzay, havacılık ve teknoloji festivali TEKNOFEST'e, bu yıl 1 milyon 630 bin yarışmacı başvurdu

Bu yıl Adana'da gerçekleştirilecek TEKNOFEST 2024'ün teknoloji yarışmalarına, 1 milyon 630 bin yarışmacı ve 788 bin 161 takım başvurdu. Geçen yıl TEKNOFEST'te 1 milyon yarışmacı ve 337 bin 744 takım yarışmıştı.

TEKNOFEST'e; 2018'de 20 bin yarışmacı ve 4 bin 333 takım, 2019'da 50 bin yarışmacı ve 17 bin 373 takım, 2020'de 100 bin yarışmacı ve 20 bin 197 takım, 2021'de 200 bin yarışmacı ve 44 bin 912 takım, 2022'de ise 600 bin yarışmacı ve 154 bin 34 takım katılmıştı.

TEKNOFEST Yönetim Kurulu ve T3 Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Bayraktar, konuya ilişkin X'teki paylaşımında, "Yine, yeni, yeniden rekor kırdık. 1 milyon 630 bin yarışmacı başvurusu, 788 bin 161 takım başvurusu. Ülkemizin tam bağımsız ve müreffeh yarınları için Milli Teknoloji Hamlesi'nin dev dip dalgası TEKNOFEST 2024 kendi rekorlarını kırmaya geliyor." ifadesini kullandı.

Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün de paylaşımında "Rekordan rekora koşan bu gençlik bizim! Gençlerimizin TEKNOFEST 2024'e göstermiş olduğu bu teveccüh bizleri hem heyecandırıyor hem de gururlandırıyor. Bu yarışta hepsine can-ı yürekten başarılar diliyorum. Hiç şüphem yok, geleceğin teknolojilerine gençlerimiz imza atacak. Unutma kardeşim, Daima umutla; TEKNOFEST ile Gelecek Sensin. Adana'da buluşmak üzere!" ifadelerine yer verdi.

TEKNOFEST, bu yıl 46 ana kategori ve 117 alt kategoride teknoloji yarışmalarına ev sahip sahipliği yapacak.

TEKNOFEST'e rekor yarışmacı başvurusu

BAHARIN GELİŞİ: YENİLENMENİN VE UMUDUN ZAMANI

Baharın Gelişi: Yenilenmenin ve Umudun Zamanı

1 Mart Bugün, takvimlerde bir sayfa daha açılırken, yüreğimizde de yeni bir umut filizleniyor. 1 Mart, kışın sonunu ve baharın habercisi olarak karşımıza çıkıyor. Kışın soğuk ve karanlık günleri geride kalırken, doğa yeniden canlanma ve yenilenme sürecine giriyor. Baharın gelişi, sadece doğanın uyanışını değil, aynı zamanda ruhumuzda da bir dönüşümü müjdeliyor. Kışın donukluğundan ve karanlığından sonra gelen bu yeni zaman dilimi, umut dolu bir geleceğe adım atmamız için bir fırsat sunuyor.

Bahar, hayatın döngüsünün bir parçasıdır.

Her yıl yeniden doğuşunu kutlarken, biz de kendi içsel baharımızı yaşama ve geçmişin ağırlığını geride bırakma şansını buluruz.

Yeni başlangıçlar yapma ve hayata yeniden bakma fırsatını değerlendiririz. Bugün, doğanın uyanışını ve yaşamın devamını kutluyoruz. Gelecek günlerde, çiçeklerin açmasıyla birlikte, umut ve neşe dolu günlerin bizi beklediğine inanıyoruz. Unutmayalım ki, her mevsimin bir sonu vardır ve bahar, bize her zaman umut veren bir başlangıç sunar. Hayatımızın her alanında baharın getirdiği tazelenme ve yenilenme enerjisini hissedelim. Geçmişin kışına değil, geleceğin baharına odaklanalım ve yeni bir umutla yolumuza devam edelim. Baharın gelişiyle birlikte, yenilenme ve umudun kapılarını aralayalım.

Sevgiyle,

Rafet ULUTÜRK

Çanakkale'ye koşan Rumelili Gönüllüler

PROF. DR. ERHAN AFYONCU

Osmanlı Devleti, Rumeli topraklarını 93 Harbi ve Balkan Savaşları'nda kaybetti. Ancak Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'na girince Rumeli Müslümanları, başka devletlerin vatandaşları olmalarına rağmen gönüllü olarak Osmanlı ordusuna katılıp Türkiye'nin müdafaası için cepheden cepheye koşarak şehit ve gazi oldular

Almanya ve Avusturya-Macaristan'la müttefik olarak I. Dünya Savaşı'na katılan Osmanlı İmparatorluğu, 14 Kasım 1914'te "cihad-ı ekber" çağrısında bulundu. Hem cihat fetvası hem de savaşın başlamasından sonra Çanakkale Cephesi'nin açılarak İstanbul'un tehlikeye düştüğü haberleri 93 Harbi ve Balkan Savaşları'nda sonra kaybedilen Rumeli topraklarındaki Müslümanları derinden etkiledi.

Cihan Harbi esnasında Osmanlı sınırları dışında kalan yaklaşık 50 bin Rumeli Müslümanı gönüllü olarak Osmanlı ordusuna katıldı. Muzaffer Albayrak ve Hasip Saygılı'nın I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunda savaşan gönüllü Rumeli Müslümanları üzerine araştırmaları vardır.

**Ressam Sami Yetik'in "Anafartalar Muharebesi" tablosu.
HEMEN HAREKETE GEÇTİLER**

Rumeli'de bulunan Müslümanları cihattan haberdar etmek için hazırlanan cihat fetvası ve beyannameler, çeşitli yollarla buldukları ülkelere gönderildi. Osmanlı diplomatlarının yanı sıra bölgedeki müftülük ve hocalar da cihat çağrısını Türk, Arnavut, Boşnak, Goralı ve diğer Müslüman topluluklara ulaştırdılar.

Sırbistan, Karadağ, Yunanistan ve Romanya, İtilaf Devletleri safında olduklarından düşman ülke idiler. Sadece Bulgaristan müttefikti. Rumeli'de Müslümanlar cihat ilanından haberdar olur olmaz cihada katılmak üzere gönüllü olarak İstanbul'a gitmenin yollarını aramaya başladılar. Müslüman gönüllüler kendilerine en yakın Osmanlı konsolosluklarına müracaat ederek yolculuk için pasaport tedarik etmeye çalıştıkları gibi, ferdi olarak ve kendi imkânlarıyla cihada koşanlar da vardı.

Bununla birlikte her gönüllü doğrudan askere alınmadı. Gönüllülerde hem yaş hem de fiziki olarak uygunluk arandı. İlk dönemlerde 20 yaşından küçük olan gençler askere alınmazken daha sonra bu sınır 18 yaşına indirildi. Orduya katılacak gönül-

lülere, ilk olarak belli merkezlerde eğitilip daha sonra ihtiyaç duyulan yerlerde istihdam edilecekleri ve kendilerinin özel bir görev bölgesi talebinde bulunmamaları duyuruldu.

Fatih Camii'nde "Cihad-ı Ekber" ilanı.

ŞEVKLE CİHADA KATILDILAR

Çanakkale Muharebeleri başlayıp da İstanbul tehdit altına girince Rumeli Müslümanları bu cephede yer almak üzere daha bir şevkle cihada koştular. Sırp hükümeti idaresinde bulunan Kosovalılar, kendilerini engellemeye kalktığı takdirde Sırp ordusuna karşı mücadele etmeyi bile göze almışlardı. Gönüllü başvuruları iyice artarken bu kez gönüllülerin sevkıyatı meselesi gündeme geldi.

Konsolosluklar tarafından kabul edilen ya da gayri resmi olarak toplanan gönüllülerin sevkıyatı buldukları bölgenin şartlarına göre değişmekteydi. Romanya'da bulunan Müslüman ahaliden Osmanlı ordusuna katılacak gönüllüler, Bulgaristan'a geçerek buradan trenle İstanbul'a sevk edildi. Yol masrafları devlet tarafından karşılandı. Ancak ilerleyen dönemde savaşın getirdiği mali buhran sebebiyle devlet, gönüllülerin yol masraflarını karşılayamaz hâle geldi. Devlet durumu olanların yol masraflarını kendilerinin karşılamasını isterken, durumu olmayanların masraflarını karşılamaya çalıştı.

Yeni Pazar, İpek, Prizren, Priştine, Üsküp, Sancak, Saraybosna, Mostar, Kalkandelen gibi Rumeli'nin muhtelif bölgelerinden gelen gönüllüler savaştan sonra memleketlerine döndükleri zaman Çanakkale'de gösterilen kahramanlık ve yaşanan acıları da beraberlerinde götürdüler.

Dramalı gönüllüler.

HALK YOĞUN İLGI GÖSTERDİ

"Cihad-ı ekber" in karşılık bulduğu Bulgaristan, Müslüman ahalinin yoğun olarak bulunduğu bir ülkeydi. Bulgaristan her ne kadar Osmanlı İmparatorluğu ile müttefik olsa da başlarda Osmanlı ordusu adına asker toplama faaliyetlerini yavaşlattı. Müslüman ahalinin gösterdiği ilgiden rahatsızlık duydu. Ancak Balkanlar'dan gelecek gönüllüler için Bulgaristan en önemli geçiş güzergâhıydı.

Osmanlı yönetimi, Sofya Büyükelçisi Fethi Okyar'a Bulgar makamlarına müracaat edip meseleyi halletmesi söyledi. Bulgaristan, bir süre sonra Osmanlı ordusuna gönüllü sevkıyatı esnasında zorluk çıkarmayı terk etti.

Batı Trakya'dan gönüllü olarak orduya katılacak gençlerin De-deağaç'a kadar olan yol masrafları başlangıçta bölgedeki ahali tarafından karşılandı. Bulgaristan'ın Yunanistan hâkimiyetinde olan bazı Müslüman bölgelerini ele geçirmesinden sonra tekrar gönüllüler toplandı. Gümülcine, Dubçine, Serez, Kavala, Drama gibi Türklerin yaşadığı yerlerden çok sayıda gönüllü nefer İstanbul'a veya doğrudan cephelere gönderildi.

Osmanlı İmparatorluğu ile aynı safta bulunan Avusturya-Macaristan, kendi hâkimiyetinde bulunan topraklardaki Müslümanlardan bölgedeki Osmanlı ordusu için gönüllü topladı. Türk birlikleri Avrupa cephelerine gönderilince, Galiçya, Makedonya ve Romanya cephelerinde savaşan Osmanlı kuvvetlerine Rumeli'deki Müslümanlardan gönüllüler katıldı. Galiçya cephesinde bulunan 15. Kolordu'ya 4 bine yakın Müslüman katılmıştı. Bu gönüllüler Türk birliklerinin anavatanı dönüşlerinde onlarla beraber gelerek diğer cephelerde savaştilar.

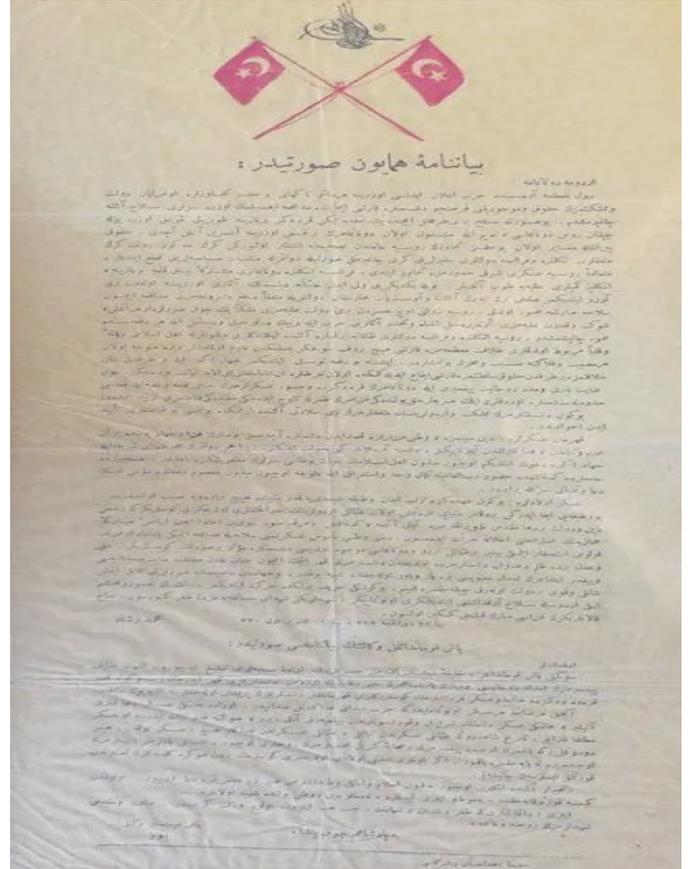
Avusturya ordusuna yardımcı olmak üzere İstanbul'dan Bosna'ya tersine bir gönüllü hareketi de oldu. 1915 yılı Aralık ayında, İstanbul'daki Avusturya-Macaristan Sefareti ile Teşkilat-ı Mahsusa'nın ortak hareketi neticesinde, İstanbul'daki Bosna muhacirlerinden ve Arnavutlardan oluşan 700 kişilik bir birlik, Sırlara karşı savaşmak üzere Bosna'ya gönderildi.

I. Dünya Savaşı esnasında Rumeli coğrafyasından Osmanlı ordusuna gönüllü katılanlar 50 binin üzerindeydi. Romanya, Bulgaristan, Makedonya, Arnavutluk, Sırbistan, Bosna-Hersek Kosova ve Yunanistan'dan gönüllü olarak Osmanlı ordusuna katılan Müslüman askerler, her cephede savaştilar.

Rumeli'de yaşayan Türk, Boşnak, Arnavut ve diğer Müslüman topluluklar, zorla koparılmış olsalar da hâlâ devletleri bildikleri Osmanlı Devleti'ne ve halifeye hizmet etmek, din kardeşlerine yardımda bulunmak üzere gönüllü olarak cihada koşmuşlardı.

Bu uğurda bir kısmı şehit düştü, bir kısmı esir oldu, hayatta kalabilenlerden bazıları Türkiye'de kalıp yerleşti, bir kısmı ise gazilik payesiyle işgal altındaki vatanlarına geri döndüler.

Rumeli gönüllülerinin bir kısmı ise Milli Mücadele'ye de iştirak ederek Anadolu'nun işgalden kurtulması için mücadele ettiler.

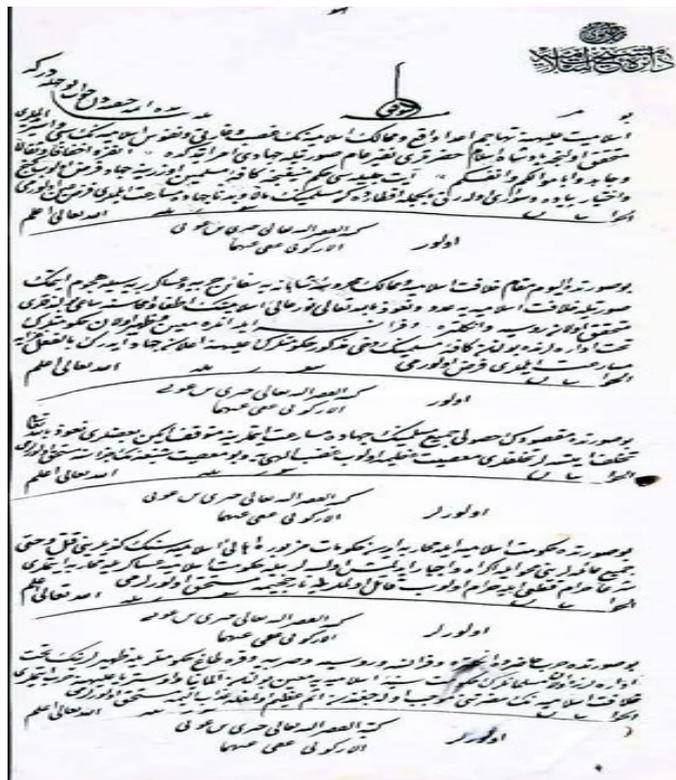

Cihat beyannamesi.

ZORUNLU ASKERLİK BAŞLADI

Dünya savaşına doğru 12 Mayıs 1914'te "Mükellefiyet-i Askeriye Kanun-ı Muvakkatı" adıyla geçici bir askere alma kanunu çıkarıldı. Bu kanunla ülkemizde zorunlu askerlik başladı. Kanunun birinci maddesine göre "Osmanlı hanedanının üyeleri dışında kalan tüm tebaa için askerlik hizmeti zorunlu kılınmıştı". 18 ile 45 yaş arasındaki her erkek askerlik yapmakla mükellefti. Cihan Harbi esnasında askerlik yükümlülüğü devletin ihtiyacına göre çıkarılan kanunlarla değişti. 1916 yılında askerlik mükellefiyeti 50 yaşına kadar uzatıldı. Daha önceki uygulamalara göre Osmanlı ülkesine gelen muhacirlerin askerlik mükellefiyeti 6 yıl ertelenirken 1916'da muhacirlerin ülkeye girişlerinden üç ay sonra askere alınabilecekleri belirtildi.

I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusuna seferberlik emrinin gereği dışında imparatorluğun yakın zamanda kaybettiği topraklardan çok sayıda gönüllü katılım oldu. Romanya, Bulgaristan, Arnavutluk, Kosova, Makedonya gibi Rumeli'nin birçok yerinden Osmanlı ordusunda savaşmak için gönüllüler toplandı.

Cihad-ı ekber fetvası.

MİLLİ MÜCADELE'DE DE SAVAŞTILAR

SÜLEYMAN SOYLU'DAN BULTÜRK DERNEĞİNE ANLAMLI ZİYARET

M. Kemal SALLI

Türk Dünyası'nın gönüllü sivil toplum kuruluşları yöneticileri BULTÜRK Derneği Genel Merkezi'nde, gündem dışı önemli bir toplantı için bir araya geldi.

Toplantı, Sayın Erdal KARABAŞ'ın açılış konuşmasıyla açıldı ve Türk Dünyası'ndan gelen STK başkanlarına da söz hakkı verildi.

İlk olarak söz alan Türk Dünyası ve Akraba Toplulukları Başkanı Sayın Metin Özkan Türk Dünyası'nın İstanbul'da birlikte çalışma platformu oluşturma adımı attığını ve bir merkezin oluşturulması gerektiğini vurguladı.

KKTC Dernek Başkanı Ruşen Bey Kıbrıs'ın tarihinden günümüze olan süreci anlattı. Daha sonra Azerbaycan Dernek Başkanı Aygün Hasanoglu, Türk Dünyası'nın birlikte güç olamadığını ve projelere yeterince destek verilmediğini dile getirdi. Toplantıda, Doğu Türkistan, Afganistan, Dağıstan, Güney Azerbaycan, Özbekistan, Gagauzya, Kazakistan, Moldova ve Kırgızistan konuları masaya yatırıldı, sorun ve çözüm önerileri samimi, yapıcı bir ortamda paylaşıldı.

Gecenin önemli konuğu olan eski İçişleri Bakanı Sayın Süleyman SOYLU, büyük ilgiyle karşılandı. Süleyman SOYLU'nun katılımıyla daha coşkulu bir atmosferde gerçekleşen toplantıda, BULTÜRK Genel Başkanı Rafet ULUTURK, Sayın Süleyman Soylu'ya bu anlamlı mekânı BULTÜRK Derneğine tahsis için teşekkür etti.

Soylu görev dönemlerinde işbirliği içerisinde çalıştıklarını belirt-

tiği BULTURK'ün Bulgaristan'da, Türkiye'de ve Türk Dünyasındaki faaliyetlerinden bahsetti.

BULTÜRK başkanı Rafet ULUTÜRK konuşmasında; "Mevcut Türk Dünyası Derneklerinde bir yetki, bilgi karmaşasından kurtulmadan! yol almanın zorluklarından bahsederek, devletimizle işbirliği ve koordine olmadan bu konuda başarıya ulaşmanın imkansız olacağını söyledi. Bu konuda kaybedecek zaman kalmadığını ve bir an önce adım atılması gerektiğini anlattı. Türk Dünyası dernekleri olarak kendi bölgelerimizde güncel bilgi ve alan hakimiyetimizle devletimize daha faydalı olabileceğimizi yetkilere ısrarla anlatmalıyız. Bu durum devletimizin yürüttüğü dış politika, devletlerarası ikili ilişkilerin daha sağlıklı olmasını sağlayacak ve oluşmasına gayret edilen Türk Devlet Birliği için yapıcı bir yaklaşım olacaktır" dedi.

Biz BULTÜRK ve BGSAM olarak bunu başarmannın bilinç, gayret ve azmi ile çalışmaktayız.

Ardından sözü Sayın Süleyman Soylu'ya verildi; Sayın Soylu, Türk Dünyası'nı bölgelerini gezerek hatıralarını paylaştı. Soylu, Türkiye'nin Türk Dünyası ve Müslüman Dünyası'nın kıymetli bir kalesi olduğunu, Türkiye'nin Türk ve Müslüman dünyasının güvencesi olduğunun önemini vurguladı.

İstanbul seçimleri öncesi Türkiye'nin Bulgaristan ve Balkan ülkeleriyle olan ilişkilerine vurgu yaptı. İstanbul seçimleri öncesi İstanbul'un Balkan ülkeleri toplamından daha büyük olduğunu belirterek, katılımcılardan destek istedi.

“Zaman kaybetme lüksümüz yok, artık çalışma zamanı” diyerek sözlerini noktaladı.

Toplantı sonunda Bulgaristanlı TRT Sanatçısı Rüstem AVCI türküsüyle dinleyenleri coşturdu.

Toplantının sonunda Rafet ULUTÜRK yazdığı “DÜN DEN BU GÜNE BULGARİSTAN” ile “KIRCA ALİ EFSANESİ” kitaplarını Bakan Sayın Süleyman SOYLU’ya takdim edilerek, kültür

ve tarih konusunda araştırmalarına büyük bir hevesle devam ettiklerini belirtti.

Genel Başkan Rafet ULUTÜRK, kapanış konuşmasında; Sayın Süleyman SOYLU’ya, Fatih MHP İlçe Başkanı hemşerimiz Sayın Muharrem Caymaz’a ve tüm Türk Dünyası’na hizmet eden bu akşam bizi yalnız bırakmayan tüm dernek başkanları ve yöneticilerine teşekkürü ile toplantı sonlandı.

Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil

Onbir Ayın Sultanı

Eriştik şükür ramazana
Ne mutlu erişen cana
Gelince bu mâh-ı şerif
Safa bağışlar insana

Ramazan ayı, Osmanlı Devleti'nin resmî kayıtlarında, "şehr-i ramazan-ı şerîf", "şehr-i ramazanü'l-mübârek", "şehr-i ramazan-ı mağfîret nişân", "şehr-i şerîf-i gufrân", "şehr-i mübârek-i sıyâm" gibi dinî ve manevî önemine vurgu yapılan ifadelerle birlikte anılmıştır. Şanlı Peygamber efendimiz, ramazan ayına büyük önem verirdi. Ramazan ayını aylar öncesinden hasretle beklerdi. Recep ayı girdiğinde; "Allah'ım! Recep ve şaban aylarını bizler için mübarek kıl ve bizi ramazana ulaştır" diye dua ederek özlemini dile getirirdi.

Yine Peygamberimiz, Müslümanların gönüllerini açmak, Müslümanları maddi ve manevî olarak bu mübarek aya hazırlamak için nasihatlerde bulunurdu. Bu konuda Selman-ı Farisi hazretleri, Resulullah'ın şaban ayının son gününde bir hutbe okuyarak şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Ey ashabım! Çok büyük ve mübarek bir ay (Ramazan-ı şerif) size gölge vermek üzeredir. Onun gelmesi çok yaklaştı. O, kendisinde bin aydan daha hayırlı Kadir gecesi bulunan bir aydır. Allah, onun orucunu farz, gecesinin kıyamını, teravih namazının kılınmasını da nafîle kıldı. Her kim, onda bir hayırla Allah'a yaklaşırsa, nafîle bir ibadet yaparsa, diğer aylarda bir farz eda etmiş gibi olur. Onda bir farz işleyen ise, diğer aylarda yetmiş farz eda etmiş gibi olur. O, sabır ayıdır; sabrın karşılığı ise Cennet'tir. O, iyilik ayıdır; o, kendisinde müminin rızkı artan bir aydır. Her kim, onda bir oruçluyu iftar ettirirse, günahlarına mağfîret ve kendisinin cehennemden kurtulmasına vesile olur ve oruçlunun mükâfatından bir şey eksiltilmeksizin, iftar ettirene de onun bir misli verilir..."

Resulullah efendimiz, ramazanda diğer aylardan daha fazla kulluk yapmaya çalışır, ramazanı oruç ve ibadetle geçiren kimsenin geçmiş günahlarının bağışlanacağını söylerdi

Sevgili Peygamberimiz Müslümanları bu mübarek ayda çokça ibadet yapmaya teşvik ederdi. Bu konuda şöyle buyurmuştur: "İşte bereket ayı olan ramazan geldi. Artık Allah'ın rahmeti sizi kuşatır.

O ayda, yeryüzüne bol bol rahmet iner. Günahlar affedilir. Dualar kabul olunur. Allah sizin iyilik ve ibadette yarışmanıza bakar da, bununla meleklerine karşı iftihar eder. Öyle ise kulluğunuzla kendinizi Allah'a sevdirebilirsiniz. Asıl bedbaht olan da, bu ayda Allah'ın rahmetinden nasibini alamayandır."

Hicretin ikinci yılında ramazan orucunun farz kılınmasıyla beraber Müslümanlar oruç coşkusu hep beraber yaşamaya başladılar. Gündüzleri oruç tutan Müslümanlar akşamları da ramazan ayına özel olan teravih namazını kıldılar.

Allah Resûlü çok misafirperverdi. Sofrasında misafir eksik olmazdı. Ramazan geldiğinde kendisi iftar davetlerinde bulunduğu gibi Eshabını da bu konuda teşvik ederdi. Müslümana iftar ettiren kimsenin iftar ettirdiği kişilerin kazanacağı sevap kadar sevap kazanacağını müjdelerdi. Bu konuda, "Ya Resulallah iftar verecek kadar zengin değiliz" diyerek üzülen Eshabını "Bir hurmayla iftar verene de, yalnız suyla oruç açtırana da, biraz süt ikram edene de bu sevap verilir" diyerek sevindirmiştir. Peygamberimiz ramazan ayında daha fazla Kur'ân okur ve âyetler üzerinde tefekkür ederdi. Kendisine o zamana kadar inmiş olan âyetleri Cebrail aleyhisselam ile birlikte karşılıklı okurlardı. Mukâbele adı verilen bu karşılıklı Kur'ân okuma usulü bir ramazan geleneği olarak hâlen devam etmektedir. Peygamberimiz ramazan ayında Müslümanları sadaka vermeye, yardımlaşmaya teşvik ederdi. Kendisine "En faziletli sadaka ne zaman verilir?" diye sorulduğunda "Ramazan ayı içinde verilen sadakadır" buyurmuştur.

Bolluk ve bereket ayı

On bir ayın sultanı adı verilen ramazan ayı yaklaştığı zaman bütün İslam âlemi en kıymetli bir misafiri geliyormuş gibi hazırlanmaya başladılar. Ramazan-ı şerif gelmeden haftalar önce Müslümanları bir telaş alır ve hummalı bir hazırlığa girişirlerdi.

Müslümanlar ilk olarak kendi nefisleriyle ilgili bir muhasebe yaparlardı. Kendilerinde yanlış ya da eksik buldukları noktaları düzeltmek için Ramazan-ı şerifi fırsat bilirdiler. Kimi yapmadığı ya da eksik bıraktığı ibadetleri yerine getirmek için ramazan ayını başlangıç kabul ederken, kimisi de bırakmak istediği kötü alışkanlıkları ramazan vesilesiyle terk etmeye karar verirdi.

Öte yandan saray başta olmak üzere, konaklar, evler, camiler ve esnafta yoğun bir hazırlık başladılar. En zengininden en fakirine herkes elinden geldiğince alışverişini yapar, ramazan için eksiklerini tamamlardı. Bu ay gerek resmî kurumlar, gerekse halk tarafından sevinçler karşılanırdı.

Ramazanın gelişi için sadece saray çalışanları hazırlık yapmazdı. Padişahlar da bu mübarek ay için yapılan hazırlıkların bizzat içerisinde idiler. II. Abdülhamid Han, Ramazan-ı şerifin teşrifinden önce kilercibaşını çağırır, gerekli hususlarda buyruklar verirdi. Padişah, ramazan boyunca hazırlanacak olan sofralar, yemekler ve her akşam iftara davet ettiği askerlere verilecek olan iftariyeler üzerinde titizlikle durur, âdeta yemek menülerini kendisi hazırlardı. Hatta Saray-ı Hümayun'da iftara davet edilecek misafirlerin hizmetine verilecek olan sofracıların üzerlerindeki elbiselere varana kadar meşgul olurdu. Bunların muntazam ve muhakkak temiz olmalarını emrederdi.

Yapılan bütün bu hazırlıklardan başka, saray mutfağından, ramazandan önce belirlenen ihtiyaç sahiplerine, sadeyağ, pirinç, bal gibi yiyecek maddeleri dağıtılırdı.

İstanbul'un ileri gelen kişileri de ramazan ayında İstanbul'un çeşitli semtlerindeki fakirlere sadaka ve "ramazanlık" dağıtmayı ihmal etmezlerdi.

XVII. yüzyıl müelliflerinden Topçular Kâtibi Abdülkadir Efendi (v.1644), yaşadığı döneme ait bir İstanbul Ramazanını şöyle nakleder:

"Ramazan-ı şerif teşrif ettiğinde Âsitâne-i saadette hububat ve zahireler bol olurdu. Camilerin içi ve minareler kandillerle donatılırdı. Teravih namazlarında camiler dolar taşardı. Padişah hazretleri Yeni Cami'de salât-ı teravih ve farz namazını eda ederdi. Her gece şehirde dükkânlar kandillerle süslenirdi. Dükkânların büyük bir kısmı sabaha kadar açık olurdu. Ramazanda İstanbul halkı ihtiyaçlarını rahatça temin etmesi için çarşı ve pazarlarda ucuzluk olurdu..."

Ülke ibadete durdu!

Ramazanın gelmesiyle Osmanlı Sarayı da bambaşka bir atmosfere bürünürdü. Selamlıkta Enderun talebeleri haremde cariyeler ve saray hanımları akşam namazlarını kıldıktan sonra iftarlarını bir arada neşe içinde yaparlardı. Sarayda namaz kılmayan, oruç tutmayan erkek, kadın kimseye rastlanmazdı. Enderun'da cemaatle kılınan teravih namazları aralarında çekilen zikirler avluları çınlatırdı. Davudi sesli hafızların okuduğu Kur'ân-ı kerimler kubbelerde çınlardı. Sarayda yaşanan bu hayat biçimi saraya yakın olanlara, devlet hizmetinde çalışanlara ve hatta bütün halka örneklik teşkil ederdi. Öyle ki hemen herkes imkânları el verdiği saraydaki hayat yaşantısına özenmiştir. Bu nedenle Ramazan-ı şerif, hem sıradan insanlar hem de idareciler tarafından hasretle beklenen, geldiğinde ise en güzel şekilde değerlendirilmek istenen

müstesna bir aydır.

Öyle ki bu ayda Türkiye'yi ziyarete gelen seyyahlar bu hâli gördüklerinde, "Bu ülke sanki ibadete durmuş" demekten kendilerini alamazlardı.

Ramazanda gündüzler, tekke ve türbe ziyaretleri, camilerdeki vaazlar, mukabeleler, iftar ve sahur hazırlıklarıyla geçmekteydi. Geceler ise akşam iftarın yapılması ardından bir taraftan dolup taşan camilerde yatsı ve teravih namazları diğer yandan selatin camileri avlularında açılan Ramazan Sergileri, şenlikleri, kahvehanelerde sohbetler, yine dergâh, türbe ziyaretleri gibi son derece canlı dinamik sosyal, ekonomik ve kültürel bir hayata sahne olmaktadır.

Bütün bunlarla birlikte ramazan, iftar ziyafetleri, sahur yemekleri, Hırka-i Şerif ziyareti, Kadir alayı, Kadir gecesini, Bayram alayı ve kutlamaları gibi çok sayıda etkinliğe ev sahipliği yapması bakımından dinî, sosyal ve kültürel hayatı olabildiğince zenginleştirmektedir.

Bugün de millet olarak bu güzelliklerin yaşanması yönünde gayrette bulunmalıyız. İslam âleminin ve milletimizin ramazan ayını tebrik eder, hayırlara vesile olmasını dilerim...

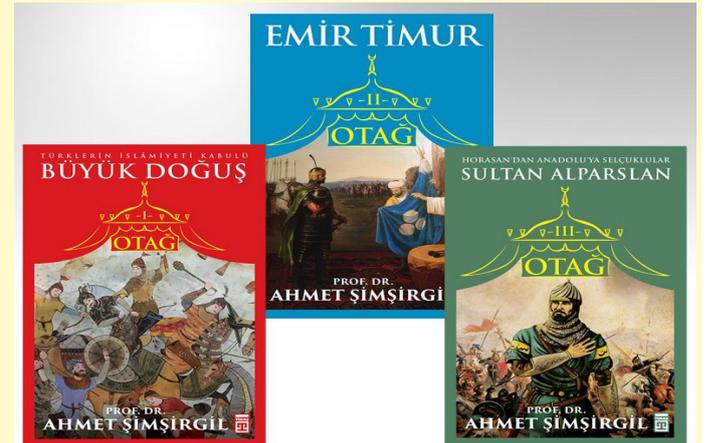
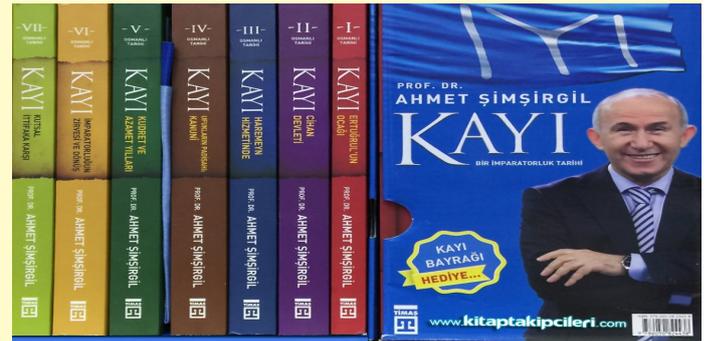
TEFEKKÜR

Kıl terâvihi safâlar bulagör

Et tesâbihi vefâlar bulagör

Zikr ü taat nûru ile dolagör

Hamdülillah geldi mâh-ı ramazan

ASELSAN, aviyonik teknolojileriyle KAAN'a güç katacak

ASELSAN, üstün aviyonik teknolojileriyle, ilk uçuşunu gerçekleştiren Milli Muharip Uçak KAAN'a güç katacak

Savunma Sanayii Başkanlığı koordinasyonunda TUSAŞ tarafından yürütülen Türkiye'nin en önemli teknoloji projelerinden Milli Muharip Uçak KAAN, ilk uçuşunu yaptı. Uçuş öncesinde fırlatma koltuğu testleri, tam boy statik testi, kontrol yüzeylerinin atalet ve statik testleri, iniş takımı düşürme testleri, sistem entegrasyon laboratuvarında aviyonik sistem testleri, yakıt testleri gibi aşamaları tamamlayan KAAN, son olarak pistte yavaş ve hızlı taksi testlerini gerçekleştirdi.

KAAN, Mürted Hava Meydanında yeniden piste çıkarak motor çalıştırmasının ardından, ilk kez havalandı. KAAN'ın ilk uçuşunda pilot koltuğunda test pilotu Barbaros Demirbaş oturdu.

Milli Muharip Uçak KAAN ile Türkiye, beşinci nesil savaş uçağı üretebilen beş ülkeden biri olacak. Milli savaş uçağı her türlü ha-

va-hava ve hava-yer hedeflerine stratejik taarruz imkanı sağlayacak. Yüksek hava muharebe menzili ve süperonik hızda hassas ve tam vuruş özellikleri ile fark yaratacak.

ASELSAN Genel Müdürü Ahmet Akyol, KAAN'ın ilk uçuşuyla ilgili sosyal medya hesabından açıklama yaptı. ASELSAN'ın misyonunun KAAN'ı "BİLGE KAAN yapmak" olduğunu vurgulayan Akyol, şunları kaydetti:

"Çelik kanatlar, Türk mühendisliğinin rüzgarı ve oyun değiştiren teknolojilerle en yükseklere ulaşacak. Arkasında nasıl bir gayret ve fedakarlık olduğuna bizzat şahidiz. Gece gündüz çalışsan, KAAN'ı çok daha ileri teknolojik seviyelere taşıyacak olan başta Türk Havacılık Uzay Sanayiindeki çalışma arkadaşlarımızı, ASELSAN mühendislerimizi ve teknik ekiplerimizi, emeği geçen bütün paydaşları tebrik ederim. İstiklal ve istikbalimiz için gece gündüz çalışmaya devam edeceğiz."

ASELSAN özellikle üstün aviyonik teknolojileriyle KAAN'ın gücüne güç katacak. Bu kapsamda, şirketin kriptolu haberleşme, tanıma-tanıtmama, veri linki, üç boyutlu iç haberleşme, yer ve uydu tabanlı yaklaşma, seyrisufer, yedek uçuş gösterge, TULGAR Kaska Monteli Gösterge Birimi, kızılötesi arama ve takip, bütünlük elektro-optik hedefleme, kızılötesi füze ikaz ve görüntüleme, lazer ikaz, yönlendirilmiş kızılötesi karşı tedbir, güdümlü kitleri, uçuş kontrol sistemi sensörleri, entegre elektronik harp, AESA Burun Radarı, karşı tedbir atma gibi ASELSAN alt sistem ve ekipmanları KAAN'ın etkin şekilde görev yapmasına katkı sağlayacak.

ASELSAN, aviyonik teknolojileriyle KAAN'a güç katacak

ASFAT'tan Denizcilik Genel Müdürlüğü'ne ASBOT teslimatı

Türk savunma sanayii, kamu kurumlarının denizcilik alanında da ihtiyaçlarını karşılamaya devam ediyor

Milli Savunma Bakanlığına bağlı ASFAT ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü arasında imzalanan "8 adet Liman Kontrol Botu Projesi" kapsamında, asayiş ve emniyet botu ASBOT'un yedincisi teslim edildi.

Denizcilik Genel Müdürlüğü konuyla ilgili sosyal medyadan yaptığı paylaşımda "Liman Kontrol Botları'mızın yedincisini Mersin Bölge Liman Başkanlığımıza teslim ettik. Hayırlı olsun." ifadelerini kullandı.

Emniyet ve asayiş faaliyetlerine katkı sağlamak amacı ile tasarlanan ve üretilen ASBOT; yeni nesil dizaynı sayesinde, yüksek denizcilik kabiliyetine sahip olup üstün manevra yetenekleri ile zorlu görevlerde yüksek başarı gösteren yardımcı karakol botudur. ASBOT, yüksek başarısının yanında maliyet etkin bir proje olmakla muadillerine nispeten öne çıkmaktadır.

Ürün Kabiliyetleri:

- Yeni Nesil Dizayn: Üst seviye mühendislik ile özel tasarım, sığ tekne özelliği
- Yüksek Denizcilik Kabiliyetleri: Zorlu deniz koşullarında seyir yapabilme
- Yüksek Manevra Kabiliyeti: Emniyet ve asayiş gereksinimlerine göre ani manevra yeteneği

- Yüksek Süratli: Emniyet ve asayiş gereksinimlerine göre yüksek sürat ve ani müdahale kabiliyeti

Uzunluk: 10,2 m

Genişlik: 3,2 m

Ağırlık: 5,5 ton

Menzil: 1200 nm

Yakıt Kapasitesi: 530 lt

Hız: 35 + knots

Otonom su altı aracı Deringöz göreve hazır

Deringöz, su altında araştırma, keşif ve gözetleme, mayın tespit, boru hattı inceleme, liman ve üs koruma gibi birçok alanda etkin bir şekilde kullanılabilir. ASELSAN'ın geliştirdiği Türkiye'nin ilk Otonom Sualtı Aracı DERİNGÖZ'ün dalışlı testleri başarıyla tamamlandı.

ASELSAN'ın, su altında hem askeri hem de sivil amaçla kullanılabilen, otonom hareket kabiliyetine sahip, modüler yapıdaki DERİNGÖZ'ün ilk dalışlı sistem testleri başarıyla gerçekleştirildi.

DERİNGÖZ Otonom Sualtı Aracı, sahip olduğu özellikleriyle dikkat çekiyor. DERİNGÖZ, yüksek manevra kabiliyeti, hassas navigasyon yeteneği, özelleştirilebilir görev faydalı yükleri, optik ve sonar görüntüleme teknolojileri, kablosuz haberleşme altyapısı gibi özelliklerle donatıldı.

Türkiye'nin ilk otonom sualtı aracı olan DERİNGÖZ su altında araştırma, keşif ve gözetleme, mayın tespit, boru hattı inceleme, liman ve üs koruma gibi birçok alanda etkin bir şekilde kullanılabilir.

ASELSAN mühendisleri tarafından geliştirilen DERİNGÖZ'ün, su altı operasyonları için sadece ihtiyaç karşılayan değil aynı zamanda ihtiyaç oluşturan bir araç olması planlanıyor. DERİNGÖZ'ün bu özellikleriyle su altı operasyonlarında kritik bir rol oynaması bekleniyor.

600 metre derinlikte çalışma yeteneğine sahip olan DERİNGÖZ, modüler sistem mimarisıyla dikkat çekiyor. Kablosuz haberleşme imkanı olan DERİNGÖZ'ün, ihtiyaca göre artırılabilir faydalı yük konfigürasyonları bulunuyor. DERİNGÖZ'ün, maksimum 5.5 knots hız ve 3 knots tarama hızıyla Mavi Vatan'da Türkiye'ye büyük bir güç çarpanı oluşturması bekleniyor.

MİDLAS, İstanbul Fırkateyni başarıyla gerçekleştirdi

Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) himayelerinde başlatılan ve Roketsan sorumluluğunda yürütülen proje kapsamında, Milli Dikey Atım Lançer Sistemi (MİDLAS) ilk kez TCG İstanbul fırkateyninden füze ateşledi

Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın ihtiyacını karşılamak amacıyla başlatılan ve ROKETSAN ana yükleniciliğinde yürütülen MİLGEM 5'inci, 6'ncı, 7'nci ve 8'inci Gemiler Dikey Atım Sistemi Tedariki Projesi kapsamında kritik bir kilometre taşı başarıyla tamamlandı. Testi başarıyla geçen MİDLAS, deniz kabul testlerini tamamlayarak önemli bir safhayı geride bıraktı.

ROKETSAN'ın geliştirdiği Milli Dikey Atım Lançer Sistemi MİDLAS, TCG İstanbul'dan HİSAR-D RF füzelerini başarıyla attı.

Bu testle birlikte Türkiye'de ilk defa milli bir hava savunma füzesi, milli lançer kullanılarak bir deniz platformundan atılmış oldu. Gerçekleşen atışlı testlerde önemli bir diğer başarı da TCG İstanbul'da bulunan milli savaş yönetim sistemi ADVENT başta olmak üzere diğer tüm gemi radar/sensör ve atış kontrol sistemlerinin entegre bir şekilde kullanılarak HİSAR-D RF füzelerinin fırlatılması oldu.

Gerçekleşen atış faaliyetine, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Ercüment Tatlıoğlu, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkan Yardımcıları Hüseyin Avşar ve Gökhan Uçar, ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci, Aselsan Genel Müdürü Ahmet Akyol, HAVELSAN Genel Müdürü Mehmet Akif Nacar ve STM Genel Müdürü Özgür Güleriyüz katıldı.

Türkiye'nin En Yüksek Yerlilik Oranına Sahip Savaş Gemisi: TCG İSTANBUL

Türkiye'nin denizlerdeki mühendislik gücü STM Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret A.Ş.'nin ana yüklenicisi olduğu Türkiye'nin ilk milli fırkateyni TCG İSTANBUL (F-515) 19 Ocak'ta düzenlenen "Mavi Vataca Güç: Yeni Deniz Platformları Teslimat Töreni" ile, Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın envanterine girdi.

Türk mühendisleri tarafından dizayn edilen ilk Türk fırkateyni olma özelliğini taşıyan TCG İSTANBUL (F-515), yapısı itibarıyla ADA sınıfı korvetlerden farklı bir yere sahip. TCG İSTANBUL (F-515) ve diğer İ sınıfı fırkateynlerin ADA sınıfı korvetlerden farkı ise hava güdümlü mermi bulundurma ve fırlatabilme kabiliyetine sahip olmaları.

NEVRUZ BAYRAMINIZ KUTLU OLSUN

KANDİL

Allah bu mübarek geceyi af ve mağfiretimize vesile eylesin.

Bu gecenin, Vatanımız, Milletimize, Türk-Islam alemine, huzur, birlik, beraberlik ve bereket ile sağlığa ve barışa vesile olması dileği ile.

BU GECE BÜYÜK TÜRKİYE İÇİN DUA EDİNİZ.